VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2011. gada 5. oktobrī *

Lieta T-39/06

***Transcatab SpA***, *Caserte* (Itālija), ko pārstāv *C. Osti* un *A. Prastaro*, advokāti,

prasītāja,

pret

**Eiropas Komisiju**, ko sākotnēji pārstāvēja *F. Amato*, pēc tam — *V. Di Bucci* un visbeidzot — *É. Gippini Fournier* un *L. Malferrari*, pārstāvji, kuriem palīdz *F. Ruggeri Laderchi*, advokāts,

atbildētāja,

par, pirmkārt, prasību daļēji atcelt Komisijas 2005. gada 20. oktobra Lēmumu C(2005) 4012, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar [EKL] 81. panta 1. punktu (Lieta COMP/C.38.281/B.2 — Jēltabaka — Itālija), otrkārt, prasību samazināt *Transcatab* ar šo lēmumu uzliktā naudas soda apmēru un, treškārt, Komisijas pretprasību minēto apmēru palielināt.

* Tiesvedības valoda — itāļu.

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs J. Azizi [*J. Azizi*], tiesneši E. Kremona [*E. Cremona*] (referente) un S. Frimods Nilsens [*S. Frimodt Nielsen*],

sekretārs H. Palasio Gonsaless [*J. Palacio González*], galvenais administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2010. gada 30. novembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

**Spriedums**

**Tiesvedības priekšvēsture**

1 Prasītāja, *Transcatab SpA*, ir šobrīd likvidācijas procesā esoša Itālijas sabiedrība, kuras pamatdarbība ir jēltabakas pirmapstrāde. Šīs lietas faktu rašanās laikā *Transcatab* bija *Standard Commercial Corp.* (turpmāk tekstā — "*SCC*"), viena no pasaulē lielākajiem tabakas lapu tirgotājiem, pilnībā piederoša Itālijas meitassabiedrība. 2005. gada 13. maijā, proti, administratīvā procesa laikā, *SCC* apvienojās ar *Dimon, Inc.*, izveidojot jaunu vienību ar nosaukumu *Alliance One International, Inc.* (turpmāk tekstā — "*Alliance One*"), kas pilnībā kontrolēja *Transcatab*.

1. *Administratīvais process*

2 2002. gada 15. janvārī Eiropas Kopienu Komisija atbilstoši Padomes 1962. gada 6. februāra Regulas Nr. 17, Pirmā regula par [EKL 81. un 82. panta] īstenošanu (OV 1962, 13, 204. lpp.), 11. pantam nosūtīja informācijas pieprasījumus par Itālijas jēltabakas tirgu Itālijas tabakas pārstrādātāju un ražotāju profesionālajām apvienībām, proti, attiecīgi *Associazione professionale trasformatori tabacchi italiani* (*APTI*, Itālijas Jēltabakas pārstrādātāju profesionālā apvienība) un *Unione italiana tabacco* (*Unitab*, Itālijas Tabakas savienība).

3 2002. gada 19. februārī Komisija saņēma *Deltafina SpA,* pārstrādātāja, kas bija *APTI* loceklis, pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda saskaņā ar Komisijas Paziņojumu par atbrīvojumu no sodanaudas un sodanaudas samazināšanu karteļu gadījumos (OV 2002, C 45, 3. lpp.; turpmāk tekstā — "paziņojums par sadarbību").

4 *APTI* biroja sanāksme notika 2002. gada 4. aprīlī. Šajā sanāksmē *Deltafina* informēja dalībniekus, tostarp *Transcatab* un *Dimon Italia Srl* (*Dimon* meitassabiedrība, kas kļuva par *Mindo Srl*), par savu pieteikumu par atbrīvojumu un par Komisijas lēmumu piešķirt tai nosacītu atbrīvojumu.

5 Tajā pašā dienā Komisija saņēma pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda saskaņā ar paziņojuma par sadarbību 8. punktu un, pakārtoti, pieteikumu samazināt naudas sodu saskaņā ar minētā paziņojuma 20.–27. punktu no *Dimon Italia*, kā arī, dažas stundas vēlāk, pieteikumu samazināt naudas sodu saskaņā ar tiem pašiem punktiem no *Transcatab*.

6 Komisija 2002. gada 9. aprīlī paziņoja, ka ir saņēmusi *Transcatab* pieteikumu saskaņā ar paziņojuma par sadarbību 25. punktu. *Transcatab* 2002. gada 10. aprīlī iesniedza jaunu pieteikumu, kurš sastāvēja no skaidrojuma un 44 pielikumiem. Komisija 2002. gada 30. aprīlī paziņoja arī par tā saņemšanu saskaņā ar paziņojuma par sadarbību 25. punktu.

7 2002. gada 18. un 19. aprīlī Komisija atbilstoši Regulas Nr. 17 14. pantam veica pārbaudes *Dimon Italia* un *Transcatab*, kā arī *Trestina Azienda Tabacchi SpA* un *Romana Tabacchi SpA* telpās.

8 2002. gada 8. oktobrī Komisija informēja *Dimon Italia* un *Transcatab*, ka, tā kā tās ir bijušas attiecīgi pirmais un otrais uzņēmums, kas iesniedzis pierādījumus par pārkāpumu paziņojuma par sadarbību izpratnē, Komisija ir nodomājusi pēc administratīvā procesa nobeiguma tiem piemērot samazinājumu attiecīgi 30–50 % un 20–30 % apmērā no naudas soda, kas tiem attiecīgi tiktu uzlikts par iespējami konstatētajiem pārkāpumiem gadījumā, ja nebūtu notikusi sadarbība.

9 2004. gada 25. februārī Komisija pieņēma paziņojumu par iebildumiem, ko tā nosūtīja desmit uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām, tostarp *Transcatab*, *Deltafina*, *Dimon Italia un Romana Tabacchi* (turpmāk tekstā — "pārstrādātāji") un atsevišķu pārstrādātāju mātessabiedrībām, tostarp *SCC, Dimon* un *Deltafina* mātessabiedrībai *Universal Corp.* Paziņojuma par iebildumiem adresātiem bija iespēja sniegt atbildes rakstveidā un 2004. gada 22. jūnija uzklausīšanā.

10 Pēc tam, kad 2004. gada 21. decembrī tika pieņemts minētā paziņojuma par iebildumiem papildinājums par to, ka *Deltafina* nav pildījusi paziņojumā par sadarbību paredzēto pienākumu sadarboties saistībā ar tās pieteikuma par atbrīvojumu izpaušanu (skat. iepriekš 4. punktu), 2005. gada 1. martā notika otra uzklausīšana.

11 Pēc konsultācijām ar Konkurences ierobežojumu un monopoluzņēmumu padomdevēju komiteju un ņemot vērā uzklausīšanas amatpersonas galīgo ziņojumu, Komisija pieņēma 2005. gada 20. oktobra lēmumu C(2005) 4012, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar [EKL] 81. panta 1. punktu (Lieta COMP/C.38.281/B.2 — Jēltabaka — Itālija) (turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums"), kura kopsavilkums publicēts 2006. gada 13. februāra *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV L 353, 45. lpp.).

2. *Apstrīdētais lēmums*

12 Apstrīdētais lēmums attiecas uz horizontālu aizliegtu vienošanos, kuru pārstrādātāji īstenoja Itālijas jēltabakas tirgū.

13 Minētās aizliegtās vienošanās ietvaros laikā no 1995. gada līdz 2002. gada sākumam pārstrādātāji bija noteikuši tirdzniecības nosacījumus jēltabakas iepirkumam Itālijā gan attiecībā uz tiešu iepirkšanu no ražotājiem, gan iepirkšanu no "trešiem fasētājiem", konkrētāk, nosakot cenu un sadalot tirgu.

14 Apstrīdētais lēmums attiecas arī uz diviem citiem pārkāpumiem, nošķirtiem no pārstrādātāju īstenotās aizliegtās vienošanās, kas notikuši laikā no 1999. gada sākuma līdz 2001. gada beigām un kuru rezultātā *APTI* noteica līgumcenas, par kādām tā savu biedru vārdā veda sarunas, lai noslēgtu starpuzņēmumu nolīgumus ar *Unitab*, un *Unitab* noteica cenas, par kādām tā savu biedru vārdā veda sarunas, lai noslēgtu minētos nolīgumus ar *APTI*.

15 Apstrīdētajā lēmumā Komisija uzskatīja, ka pārstrādātāju veiktās darbības ir EKL 81. panta 1. punkta vienots un turpināts pārkāpums (skat. it īpaši apstrīdētā lēmuma 264.–269. apsvērumu).

16 Apstrīdētā lēmuma 1. panta 1. punktā tā atbildību par pārstrādātāju aizliegto vienošanos attiecināja uz pārstrādātājiem, kā arī uz *Universal* un *Alliance One* kā sabiedrību, kas izveidojusies, apvienojoties *Dimon Inc.* un *SCC*.

17 Apstrīdētā lēmuma 2. pantā Komisija uzlika naudas sodus iepriekšējā punktā minētajiem uzņēmumiem, kā arī *APTI* un *Unitab* (skat. tālāk 71. punktu).

*Apstrīdētā lēmuma adresāti*

18 Apstrīdētā lēmuma 325.–351. apsvērums ir veltīts lēmuma adresātu noteikšanai.

19 Vispirms Komisija ir atsaukusies uz pastāvīgo judikatūru, saskaņā ar kuru "uzņēmuma" jēdziens, ievietots konkurences tiesību kontekstā, ir jāsaprot kā tāds, kas apzīmē ekonomisku vienību pat tad, ja no juridiskā viedokļa šo ekonomisko vienību veido vairākas fiziskas vai juridiskas personas (apstrīdētā lēmuma 325. apsvērums).

20 Pēc tam Komisija ir norādījusi, ka ir pierādīts, ka *Deltafina*, *Dimon Italia*, *Transcatab* un *Romana Tabacchi*, tāpat kā *APTI* un *Unitab* attiecīgo pārkāpumu norises laikā bija tieši piedalījušies konstatētajos pārkāpumos un ka līdz ar to katrs no šiem uzņēmumiem un apvienībām ir apstrīdētā lēmuma adresāts (apstrīdētā lēmuma 327. apsvērums).

21 Komisija savu analīzi ir turpinājusi, apskatot jautājumu par attiecīgo mātessabiedrību vainojamību par noteiktu to meitassabiedrību (*Deltafina*, *Dimon Italia* un *Transcatab*) pārkāpjošo rīcību. Šajā ziņā tā ir atgādinājusi, ka pārkāpumu laikā *Deltafina* bija meitassabiedrība, kas pilnībā piederēja *Universal*, *Dimon Italia* bija meitassabiedrība, kas pilnībā piederēja *Dimon*, un *Transcatab* bija meitassabiedrība, kas pilnībā piederēja *SCC* (apstrīdētā lēmuma 328. apsvērums).

22 Komisija ir norādījusi, ka atbilstoši judikatūrai mātessabiedrību var atzīt par atbildīgu par tās meitassabiedrības prettiesisku rīcību, ja šī pēdējā pati autonomā veidā nenosaka savu rīcību tirgū. Šajā sakarā tā atgādināja, ka var uzskatīt — ja mātessabiedrībai pilnībā pieder tās meitassabiedrības kapitāldaļas, tai ir izšķiroša ietekme uz meitassabiedrības rīcību, ja tā izdara EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu (apstrīdētā lēmuma 329. un 330. apsvērums).

23 Apstrīdētā lēmuma 331. apsvērumā tā secināja, ka attiecībā uz *Deltafina*, *Dimon* un *Transcatab* varēja leģitīmi pieņemt, ka tām "trūka autonomijas", ciktāl tās pilnībā piederēja vai — *Dimon Italia* gadījumā — bija pilnībā piederējušas attiecīgajām mātessabiedrībām.

24 Katrā ziņā noraidot apgalvojumu, ko savās atbildēs uz paziņojumu par iebildumiem izvirzījušas minētās sabiedrības, ka bija jāpastāv citiem apstākļiem, izņemot pilnīgu kontroli, lai parādītu izšķirošu ietekmi, Komisija precizēja, ka šādas ietekmes prezumpcija pilnībā kontrolētas meitassabiedrības gadījumā bija atspēkojama.

Pierādījums par pretējo esot bijis jāiesniedz personai, kas vēlas atspēkot šādu prezumpciju, sniedzot "spēcīgus pierādījumus", kas nevar būt vispārīgi apgalvojumi, kas nav pamatoti ar pārliecinošiem pierādījumiem (apstrīdētā lēmuma 334. apsvērums).

25 Šajā sakarā Komisija pēc tam pārbaudīja mātessabiedrību, kas ir apstrīdētā lēmuma adresātes, izvirzītos argumentus.

26 Komisija vispirms noraidīja vispārīgo argumentu, kuru izvirzīja iesaistītās mātessabiedrības, par vietējās vadības pilnīgu atbildību par attiecīgo meitassabiedrību darbību. Tā uzskata, ka apstāklis, ka *Dimon* un *SCC* ir saglabājušas esošo vadību, pilnībā pārņemot savu meitassabiedrību kapitāldaļas, nenozīmē, ka minētās mātessabiedrības neīsteno izšķirošu ietekmi uz savām attiecīgajām Itālijas meitassabiedrībām, jo bieži vien pilnīgi piederošas meitassabiedrības vietējai vadībai tiek uzticēta ikdienas darbību pārvaldība (apstrīdētā lēmuma 338. apsvērums).

27 Komisija uzskata, ka neviens no šiem uzņēmumiem vispārējā veidā nav pierādījis savas grupas specifiku, kura noteiktu, ka tās meitassabiedrības darbības ir būtiski neatkarīgas no grupas ietekmes (apstrīdētā lēmuma 339. apsvērums).

28 Šajā sakarā Komisija analizēja starp *Deltafina*, *Dimon Italia*, *Transcatab* un to attiecīgajām mātessabiedrībām pastāvošo ekonomisko saišu ciešumu, kas esot parādījis, ka Itālijas meitassabiedrības veidoja vienotu ekonomisku vienību ar pārējo grupas daļu. Komisija šajā sakarā norādīja, ka attiecīgās uzņēmumu grupas bija pasaules vislielākie tabakas lapu tirgotāji un tie bieži iepirka un pārdeva to Itālijas meitassabiedrību nopirkto tabaku (apstrīdētā lēmuma 340. apsvērums).

29 Attiecībā uz *SCC* Komisija norādīja, ka, pirms tā iegādājās visas *Transcatab* kapitāldaļas, tā kontrolēja to kopā ar Itālijas partneri. Līdz ar to apstāklis, ka *SCC* pēc šīs iegūšanas nebija neko mainījusi [meitassabiedrības] vadībā, nebija uzskatāms par pierādījumu, ka tā nebija īstenojusi nekādu ietekmi uz vadītājiem pēc tam, kad bija kļuvusi par pilnīgu īpašnieku. It īpaši attiecībā uz izpildvaras deleģēšanu *Transcatab* ģenerāldirektoram Komisija ir paziņojusi, ka tās rīcībā nav bijusi nekāda informācija, kas tai ļautu konstatēt, ka to nebija iecēlusi *SCC* tāpat kā pārējos valdes locekļus (apstrīdētā lēmuma 341. un 342. apsvērums).

30 Komisija turpinājumā noraidīja *SCC* argumentu, ka starp to un tās meitassabiedrību nepastāvēja nekāda saziņa (apstrīdētā lēmuma 343. un 344. apsvērums).

31 Tā šajā sakarā norādīja, ka *Transcatab* darbības tika uzskatītas par darbībām, ko veikusi *Standard Commercial Tobacco Co., Inc.*, sabiedrība, kas bija *SCC* uzņēmumu grupas dalībniece un kas pilnībā piederēja *SCC*, un ka tās izvērtēja saistībā ar grupas darbībām, aptverot *SCC* grupas pārdotās [preces] cigarešu ražotājiem. Tā secināja, ka par *Transcatab* darbības rezultātiem ziņoja uzņēmumu grupas augstākajai vadībai un rezultāti pēc tam tika konsolidēti (apstrīdētā lēmuma 344. apsvērums).

32 Komisija precizēja, ka, ievērojot to, ka grupas, pie kurām piederēja *Transcatab* un *Dimon Italia* pārkāpuma norises laikā, bija beigušas pastāvēt pēc to apvienošanās jaunajā vienībā *Alliance One*, šī vienība kā šo divu grupu tiesību pārņēmēja ir apstrīdētā lēmuma adresāte (apstrīdētā lēmuma 349. apsvērums).

33 Ņemot vērā šos dažādos apstākļus, Komisija apstrīdētā lēmuma 351. apsvērumā secināja, ka *Deltafina*, *Universal*, *Mindo* (iepriekš — *Dimon Italia*), *Transcatab*, *Alliance One*, *Romana Tabacchi*, *APTI* un *Unitab* ir jāatzīst par atbildīgām par pārkāpumu un jāatzīst par apstrīdētā lēmuma adresātēm.

*Naudas soda apmēra noteikšana*

34 Apstrīdētā lēmuma 356.–404. apsvērumā Komisija izskatīja jautājumu par lēmuma adresātiem uzliekamajiem naudas sodiem.

35 Naudas sodu apmēru Komisija nosaka, pamatojoties uz attiecīgo pārkāpumu smagumu un ilgumu, kas ir divi kritēriji, kas tieši minēti Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [EKL] 81. un 82. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 23. panta 3. punktā un Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktā (apstrīdētā lēmuma 356. un 357. apsvērums).

Naudas sodu sākumsummas noteikšana

36 Attiecībā uz izskatāmā pārkāpuma smagumu Komisija atgādināja, ka, lai novērtētu šo faktoru, tai ir jāņem vērā tā raksturs, tā faktiskā ietekme uz tirgu gadījumos, kad to iespējams noteikt, un konkrētā ģeogrāfiskā tirgus apjoms (apstrīdētā lēmuma 365. apsvērums).

37 Komisija norādīja, ka Itālijā saražotās jēltabakas īpatsvars bija 38 % no Eiropas Savienības produkcijas, uz kuru attiecas kvotas, kas 2001. gadā, proti, pēdējā pilnajā pārkāpuma gadā, bija EUR 67,338 miljoni (apstrīdētā lēmuma 366. apsvērums).

38 Attiecībā uz pārkāpuma raksturu, Komisija to uzskatīja par sevišķi smagu, jo tas attiecās uz jēltabakas šķirņu iepirkuma cenu noteikšanu Itālijā un iepirkto daudzumu sadali. Komisija piebilda, atsaucoties uz minētā lēmuma daļu par konkurences ierobežojuma analīzi (272. un nākamie apsvērumi), ka aizliegta vienošanās iepirkuma jomā var kropļojoši ietekmēt ražotāju produktivitāti, kā arī ierobežot konkurenci starp pārstrādātājiem pakārtotos tirgos. Tā arī apstiprināja, ka tas tā ir it īpaši tad, ja, kā tas ir šajā gadījumā, prece, uz kuru attiecas aizliegtā vienošanās, (jēltabaka) ir būtiska "izejviela" pakārtotā ražošanas procesa dalībniekiem, šajā lietā — tabakas pirmapstrādē un pārstrādātās tabakas tirdzniecībā (apstrīdētā lēmuma 367. un 368. apsvērums).

39 Apstrīdētā lēmuma 369. apsvērumā Komisija no iepriekšminētajiem apsvērumiem ir secinājusi, ka pārstrādātāju izdarītais pārkāpums ir kvalificējams kā sevišķi smags.

40 Apstrīdētā lēmuma 370.–376. apsvērumā Komisija ir vērtējusi jautājumu par "konkrēto nozīmi" un par "preventīvo iedarbību". Attiecībā uz to tā norādīja, ka, nosakot naudas soda apmēru, ir jāņem vērā "katra uzņēmuma konkrētā nozīme un tā prettiesiskās rīcības iespējamās sekas" (apstrīdētā lēmuma 370. apsvērums).

41 Tādējādi Komisija uzskatīja, ka naudas sodi ir jānosaka, vadoties no katra attiecīgā dalībnieka pozīcijas tirgū (apstrīdētā lēmuma 371. apsvērums).

42 Šajā sakarā Komisija uzskatīja, ka *Deltafina* uzliktā naudas soda sākumsummai ir jābūt visaugstākajai, jo tā izrādījās vislielākais iepircējs, tās tirgus daļai 2001. gadā sasniedzot aptuveni 25 % (apstrīdētā lēmuma 372. apsvērums).

43 Ievērojot, ka tām 2001. gadā piederēja mazākas tirgus daļas, aptuveni 9–11 %, Komisija uzskatīja, ka *Transcatab*, *Dimon Italia* un *Romana Tabacchi* "ir jāpārgrupē" un ka to naudas soda sākumsummai ir jābūt mazākai (apstrīdētā lēmuma 373. apsvērums).

44 Komisija tomēr uzskatīja, ka sākumsummai, kas atspoguļotu vienīgi pozīciju tirgū, nebūtu pietiekama preventīva iedarbība attiecībā uz *Deltafina*, *Dimon Italia* (*Mindo*) un *Transcatab*, jo, neraugoties uz to relatīvi ierobežoto apgrozījumu, katra no tām piederēja vai — *Mindo* gadījumā — bija piederējusi multinacionālām uzņēmumu grupām, kas, apveltītas ar ievērojamu ekonomisko un finanšu ietekmi, bija galvenie pasaules tabakas tirgus dalībnieki un darbojās dažādos līmeņos tabakas nozares ietvaros un dažādos ģeogrāfiskajos tirgos (apstrīdētā lēmuma 374. apsvērums).

45 Līdz ar to, lai naudas sodam būtu preventīva iedarbība, Komisija uzskatīja, ka sākumsummai, kas noteikta attiecībā uz *Deltafina*, ir jāpiemēro reizināšanas koeficients 1,5 — proti, palielinājums par 50 % — un sākumsummai, kas noteikta attiecībā uz *Dimon Italia* (*Mindo*) un *Transcatab*, ir jāpiemēro reizināšanas koeficients 1,25 — proti, palielinājums par 25 % (apstrīdētā lēmuma 375. apsvērums).

46 Tādējādi apstrīdētā lēmuma 376. apsvērumā Komisija noteica šādas naudas soda sākumsummas:

— *Deltafina*: EUR 37,5 miljoni;

— *Transcatab*: EUR 12,5 miljoni;

— *Dimon Italia* (*Mindo*): EUR 12,5 miljoni;

— *Romana Tabacchi*: EUR 10 miljoni.

Naudas soda pamatsummas noteikšana

47 Apstrīdētā lēmuma 377. un 378. apsvērumā Komisija vērtēja jautājumu par pārkāpuma ilgumu.

48 Tā uzskatīja, ka aizliegtā vienošanās, kuru īstenoja pārstrādātāji, sākās 1995. gada 29. septembrī un, saskaņā ar pārstrādātāju paziņojumiem, pārstāja pastāvēt 2002. gada 19. februārī. Tādēļ Komisija uzskatīja, ka pārstrādātājiem, izņemot *Romana Tabacchi*, kuras dalība notika īsāku laiku, uzliktajām naudas soda sākumsummām ir jāpiemēro palielinājums par 60 %.

49 Apstrīdētā lēmuma adresātiem uzlikto naudas sodu pamatsummas tādējādi bija noteiktas šādi:

— *Deltafina*: EUR 60 miljoni;

— *Transcatab*: EUR 20 miljoni;

— *Dimon Italia* (*Mindo*): EUR 20 miljoni;

— *Romana Tabacchi*: EUR 12,5 miljoni.

Atbildību mīkstinoši apstākļi

50 Komisija apstrīdētā lēmuma 380.–398. apsvērumā vērtēja, vai ir jāņem vērā atbildību mīkstinoši apstākļi.

51 Konkrētāk, attiecībā uz *Transcatab* tā noraidīja visus tās argumentus, kas ir vērsti uz atbildību mīkstinošu apstākļu atzīšanu attiecībā uz šo [uzņēmumu].

52 Vispirms Komisija norādīja, ka pārstrādātāju īstenotā aizliegtā vienošanās nebija saistīta ar starpuzņēmumu nolīgumiem, kas noslēgti *APTI* ietvaros. Tā secināja, ka Itālijas tiesiskais regulējums nebija veicinājis pārstrādātāju rīcību, tādēļ tie nevarēja saņemt nekādu naudas soda samazinājumu, pamatojoties uz šo argumentu (apstrīdētā lēmuma 381. apsvērums).

53 Komisija noraidīja pārstrādātāju argumentu, saskaņā ar kuru tiem būtu bijis jāsaņem samazinājums, tādēļ ka tie pārtrauca pārkāpumu pirms Komisijas iejaukšanās.

Komisija atgādināja judikatūru, saskaņā ar kuru lietās, kas saistītas ar smagiem konkurences noteikumu pārkāpumiem, kur lietas dalībnieki ir zinājuši vai viņiem noteikti ir bijis jāzina, ka viņu rīcība pašos pamatos ir bijusi nelikumīga, fakts, ka viņi izbeidz pārkāpjošo rīcību pirms Komisijas iejaukšanās, principā nevar būt tāds, kura dēļ tiek samazināta aprēķinātā naudas soda summa (apstrīdētā lēmuma 382. apsvērums).

54 Tāpat Komisija apstiprināja, ka nevar uzskatīt, ka aizliegtā vienošanās netika īstenota, jo no faktu apraksta izrietēja, ka lietas dalībnieki nodrošināja aizliegtās vienošanās īstenošanos, it īpaši, regulāri piedaloties sanāksmēs un apmainoties ar informāciju par cenām un daudzumiem iepirkumu laikā (apstrīdētā lēmuma 383. apsvērums).

55 Visbeidzot Komisija noraidīja *Transcatab* izvirzīto argumentu, ka būtu jāņem vērā Itālijas jēltabakas tirgus īpašais sociālekonomiskais konteksts, nosakot naudas soda summu, piemērojot Pamatnostādņu sodanaudas [naudas soda] noteikšanai, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un [EOTK līguma] 65. panta 5. punktu (OV 1998, C 9, 3. lpp.; turpmāk tekstā — "Pamatnostādnes"), 5. punkta b) apakšpunktu. Komisija norādīja, ka minētā Pamatnostādņu 5. punkta b) apakšpunkta piemērošana bija izņēmuma gadījums un ka izskatāmajai lietai nebija tādu pašu vai līdzīgu raksturlielumu kā lietā, kuru *Transcatab* minēja, pamatojot savu argumentu. Komisija vēl piebilda, ka netika atzīts, ka nelikumīgu prakšu, kas skar tabakas nozari noteiktos Itālijas reģionos, pastāvēšanai varētu būt bijusi izšķiroša loma attiecīgo prakšu provocēšanā un ka tirgus kopējās organizācijas reformas ietekme bija pārāk neskaidra un attālināta laikā, lai pamatoti varētu ņemt vērā atbildību mīkstinošo apstākli (apstrīdētā lēmuma 384. apsvērums).

56 Komisija ņēma vērā *Deltafina* īpašo situāciju un secināja, ka tās naudas sods ir jāsamazina par 50 % sakarā ar to, ka tā sadarbojās (apstrīdētā lēmuma 385.–398. apsvērums).

57 Pēc atbildību mīkstinošo apstākļu piemērošanas Komisija noteica šādas naudas sodu summas (apstrīdētā lēmuma 399. apsvērums):

— *Deltafina*: EUR 30 miljoni;

— *Dimon Italia* (*Mindo*): EUR 20 miljoni;

— *Transcatab*: EUR 20 miljoni;

— *Romana Tabacchi*: EUR 8,75 miljoni.

58 Visbeidzot Komisija atgādināja, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktu naudas sods, kas uzliekams katram uzņēmumam un uzņēmumu apvienībai, kas piedalījās pārkāpumā, nedrīkst pārsniegt 10 % no kopējā iepriekšējā finanšu gada apgrozījuma. Tā piebilda, ka, ciktāl attiecīgie uzņēmumi ietilpst uzņēmumu grupā, ir pierādīts, ka šie uzņēmumi atrodas savu mātessabiedrību izšķirošā ietekmē un līdz ar to, tā kā pēdējās minētās ir solidāri atbildīgas par naudas sodu, kas uzlikts to meitassabiedrībai, tieši grupas kopējais apgrozījums ir jāņem vērā, lai noteiktu iepriekš minēto 10 % maksimālo robežu (apstrīdētā lēmuma 400. un 401. apsvērums).

59 Šajā sakarā tā norādīja, ka *Romana Tabacchi* uzliktais naudas sods nedrīkst pārsniegt EUR 2,05 miljonus un ka nav jāsamazina pārējie naudas sodi atbilstoši šai normai (apstrīdētā lēmuma 402. un 403. apsvērums).

Paziņojuma par sadarbību piemērošana

60 Apstrīdētā lēmuma 405.–500. apsvērumā Komisija lēma par paziņojuma par sadarbību piemērošanu.

61 *Deltafina*, *Dimon Italia* un *Transcatab* visas trīs pieprasīja minētā paziņojuma piemērošanu. Attiecībā uz *Deltafina* Komisija atgādināja, ka tā sabiedrībai ir piešķīrusi nosacītu atbrīvojumu. Turklāt Komisija precizēja, ka tā ir nonākusi pie sākotnējā secinājuma, ka *Dimon Italia* un *Transcatab* ir bijušas attiecīgi pirmais un otrais uzņēmums, kas iesniedza pierādījumus par iespējamo pārkāpumu, kuriem bija būtiska pievienotā vērtība saistībā ar pierādījumiem, kuri jau bija tās rīcībā, saskaņā ar paziņojuma par sadarbību 22. punktu (apstrīdētā lēmuma 405.–407. apsvērums).

62 Izvērtējusi *Deltafina* situāciju un secinājusi, ka tai nevar piešķirt atbrīvojumu tādēļ, ka tā nav pildījusi paziņojumā par sadarbību paredzēto pienākumu sadarboties (skat. apstrīdētā lēmuma 408.–484. apsvērumu un iepriekš 4. un 10. punktu), Komisija vērtēja *Dimon Italia* un *Transcatab* gadījumus.

63 Pirmkārt, Komisija secināja, ka tas, ka *Deltafina* netika piešķirts galīgs atbrīvojums, nekādā veidā tieši neietekmēja veidu, kādā paziņojums par sadarbību bija piemērojams *Dimon Italia* un *Transcatab* (apstrīdētā lēmuma 485.–491. apsvērums).

64 Otrkārt, tā noteica naudas sodu samazinājumu, kuru varētu piemērot saskaņā ar minēto paziņojumu, it īpaši *Transcatab*.

65 Šajā sakarā Komisija vispirms konstatēja, ka *Transcatab* bija ievērojusi nosacījumus, kuri tai bija noteikti, proti, tā bija pārtraukusi savu dalību pārkāpumā, vēlākais, dienā, kad tika iesniegti pierādījumi (apstrīdētā lēmuma 492. un 493. apsvērums).

66 Turpinājumā Komisija apstiprināja, ka, lai noteiktu samazinājuma līmeni, tā ņēma vērā brīdi, kad tika iesniegti pierādījumi, ciktāl tiem bija pievienotā vērtība, kā arī uzņēmumu sniegtās sadarbības plašumu un ilgumu pēc datuma, kurā iesniegti pierādījumi (apstrīdētā lēmuma 494. apsvērums).

67 Tādējādi, pirmkārt, Komisija norādīja, ka *Transcatab* savu pieteikumu par iecietību bija iesniegusi vēl pirms aktīvu pārbaudes pasākumu īstenošanas, ka tās pieteikums attiecās uz visu pārkāpuma laiku un ka iesniegtie pierādījumi apstiprināja tos pierādījumus, kuri jau bija Komisijas rīcībā (apstrīdētā lēmuma 495. apsvērums).

68 Otrkārt, attiecībā tieši uz *Transcatab* iesniegtajiem dokumentiem Komisija atzina, ka faktu uzskaitījums, kas no tiem izrietēja, bija īpaši detalizēts un ka tas bija īpaši noderīgs, lai izprastu pārkāpumu un, it īpaši, dažus tā apstākļus (piemēram, 1999. gada starpuzņēmumu nolīgumu par tabakas pārprodukciju 1998. gadā). Tomēr tā norādīja, ka tai jau bija zināmi visi fakti, par kuriem *Transcatab* iesniedza pierādījumus (apstrīdētā lēmuma 497. apsvērums).

69 Visbeidzot, Komisija arī atzina, ka *Transcatab* bija turpinājusi sadarboties visa procesa laikā un ka nav apstrīdējusi faktus, uz kuriem Komisija balstījās paziņojumā par iebildumiem (apstrīdētā lēmuma 498. apsvērums).

70 Tādēļ Komisija secināja, ka *Transcatab* būtu jāsaņem vislielākais naudas soda apmēra samazinājums, kāds paredzēts attiecīgajā diapazonā, proti, samazinājums par 30 % (apstrīdētā lēmuma 499. apsvērums).

71 Atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktam Komisija visbeidzot noteica (skat. apstrīdētā lēmuma 2. pantu) šādus naudas sodu apmērus, kuri uzliekami uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām, kas ir apstrīdētā lēmuma adresāti:

— *Deltafina* un *Universal* solidāri: EUR 30 miljoni;

— *Dimon Italia* (*Mindo*) un *Alliance One*: EUR 10 miljoni, *Alliance One* esot atbildīgai par visu summu un *Mindo* esot solidāri atbildīgai tikai par EUR 3 990 000;

— *Transcatab* un *Alliance One* solidāri: EUR 14 miljoni;

— *Romana Tabacchi*: EUR 2,05 miljoni;

— *APTI*: EUR 1 000;

— *Unitab*: EUR 1 000.

**Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi**

72 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2006. gada 24. janvārī, *Alliance One* cēla prasību par apstrīdētā lēmuma daļēju atcelšanu (lieta T-25/06). Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2006. gada 3. februārī, *Transcatab* cēla šo prasību.

73 Savā prasības pieteikumā *Alliance One* lūdza iepriekš minēto lietu apvienot ar šo lietu. Tādu pašu lūgumu savā prasības pieteikumā iesniedza arī *Transcatab*.

74 Vispārējā tiesa noraidīja pieteikumu par lietu apvienošanu.

75 2009. gada 24. novembrī Vispārējā tiesa tās Reglamenta 64. pantā paredzēto procesa organizatorisko pasākumu ietvaros uzdeva *Transcatab* rakstisku jautājumu, uz kuru tā atbildēja noteiktajā termiņā. 2010. gada 4. februārī Komisija iesniedza savus apsvērumus par *Transcatab* atbildi.

76 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Vispārējā tiesa nolēma uzsākt mutvārdu procesu un procesa organizatorisko pasākumu ietvaros aicināja *Transcatab* iesniegt dokumentu. Dokuments tika iesniegts noteiktajā termiņā.

77 Lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem tika uzklausītas 2010. gada 30. novembra tiesas sēdē.

78 Tiesas sēdē Vispārējā tiesa aicināja *Transcatab* saskaņā ar Reglamenta 64. pantu iesniegt vēl vienu dokumentu. *Transcatab* dokumentu iesniedza 2010. gada 22. decembrī.

79 *Transcatab* prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— daļēji atcelt apstrīdēto lēmumu;

— samazināt tai uzlikto naudas sodu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

80 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— prasību noraidīt;

— saskaņā ar pilnvarām, kas tai piešķirtas saskaņā ar EKL 229. pantu, noteikt naudas soda summu EUR 15 miljonu apmērā;

— piespriest *Transcatab* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

## Juridiskais pamatojums

81 Pamatojot savu prasību, *Transcatab* izvirzīja piecus pamatus, no kuriem daži iedalīti vairākās daļās. Saskaņā ar pirmo pamatu *Transcatab* pēc būtības apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdas tiesību piemērošanā, pasludinot *Alliance One* par atbildīgu par tās rīcību, ka Komisija neesot pietiekami pamatojusi savu nostāju šajā sakarā un ka tā arī esot pārkāpusi tās tiesības uz aizstāvību. Otrais pamats ir par to, ka, nosakot naudas sodu, ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā, nav norādīts pamatojums un pamatojums ir neloģisks, ir pārkāptas tiesības uz aizstāvību, kā arī nav ievērots samērīguma princips, vienlīdzīgas attieksmes princips un tiesiskās paļāvības aizsardzības princips. Trešais pamats ir saistīts ar kļūdu tiesību piemērošanā un pamatojuma trūkumu, nosakot naudas sodu saistībā ar pārkāpuma ilguma izvērtēšanu, ar *ne bis in idem* principa pārkāpumu saistībā ar *APTI* uzlikto naudas sodu, kā arī ar vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu. Saistībā ar ceturto pamatu *Transcatab* apgalvo, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā ir kļūdaini uzskatījusi, ka neviens no tās minētajiem atbildību mīkstinošajiem apstākļiem nav piemērojams. Saistībā ar piekto pamatu tā visbeidzot apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu, piemērojot paziņojumu par sadarbību.

82 Komisija uzskata, ka savā trešajā pamatā *Transcatab* ir atkāpusies no savas iepriekšējās sadarbības, kas izpaudās, neapstrīdot faktus, kas konstatēti paziņojumā par iebildumiem. Tādēļ Komisija, iesniedzot pretprasību, lūdza Vispārējo tiesu mainīt *Transcatab* naudas soda samazinājumu no 30 % uz 25 % un tādējādi, īstenojot savu neierobežoto kompetenci, noteikt naudas sodu EUR 15 miljonu apmērā.

1. *Par pirmo pamatu saistībā ar Transcatab mātessabiedrības vainojamību pārkāpumā*

*Par pirmā pamata pirmo daļu saistībā ar nepareizu judikatūras izpratni, iesniegto pierādījumu noliegšanu un tiesību uz aizstāvību pārkāpumu*

Lietas dalībnieku argumenti

83 Pirmām kārtām, *Transcatab* apšauba apstrīdētā lēmuma secinājumus, saskaņā ar kuriem ar to vien, ka pārkāpuma laikā *SCC* piederēja viss tās kapitāls, pietiek, lai uzskatītu, ka tā ir atbildīga par meitassabiedrības pārkāpjošo rīcību. Šāda prezumpcija esot pretrunā judikatūrai. *Transcatab* apgalvo, ka Komisijai jāpierāda, ka pastāv citas pazīmes, kas ļautu uzskatīt, ka mātessabiedrībai ir bijusi izšķiroša ietekme uz tās meitassabiedrību. Šajā lietā Komisija esot aprobežojusies vien ar to, ka pieņēma, ka *SCC* ir atbildīga, un nesniedza citus pierādījumus, lai pamatotu šādu atbildību. Tādējādi tā esot apvērsusi pierādīšanas pienākumu, kurš attiecoties nevis uz *Transcatab* vai tās mātessabiedrību, bet gan uz pašu Komisiju.

84 Otrām kārtām, *Transcatab* apgalvo, ka *SCC* Komisijai ir sniegusi pietiekamus pierādījumus, lai pierādītu, ka tai nav bijusi saistība ar *Transcatab* rīcību. Šie pierādījumi attiecoties gan uz Itālijas tirgus patieso situāciju, gan uz *SCC* grupas struktūras raksturojumu, kas liecinot par tās meitassabiedrību neatkarību. Turklāt tie esot liecinājuši arī par tās valdes un ģenerāldirektora autonomiju.

85 *Transcatab* savā replikā turklāt apgalvo, ka Komisijas apgalvojums, saskaņā ar kuru prezumpciju par izšķirošu ietekmi varot apstrīdēt vienīgi tad, ja līdzdalībai ir bijis tīri finanšu raksturs, ir pretrunā judikatūrai. Tā uzskata, ka Komisija nav rūpīgi izvērtējusi pierādījumus, kas sniegti administratīvā procesa laikā, un esot aprobežojusies ar visu argumentu atspēkošanu, balstoties uz nepamatotiem aizspriedumiem. Pirmkārt, apgalvojums, ka esot maz ticams, ka mātessabiedrība varētu pilnībā deleģēt meitassabiedrības pārvaldību, neesot pamatots. Faktiski, kā *Transcatab* to esot pierādījusi administratīvā procesa laikā, grupas sazarotā struktūra neļaujot veikt vienotu pārvaldību. Otrkārt, Komisija prezumpciju par izšķirošu ietekmi esot piemērojusi pat par laikposmu, kad *SCC* īpašumā bija tikai 50 % *Transcatab* kapitāldaļu, lai gan pēdējā minētā un *SCC* bija pierādījušas, ka *Transcatab* valde un ģenerāldirektors, kuram nodotas visas sabiedrības pārvaldības pilnvaras, tika iecelti, pirms *SCC* ieguva ekskluzīvu kontroli pār *Transcatab*. Treškārt, tas, ka daži dokumenti bija rakstīti angļu valodā, neesot pietiekami, lai pierādītu mātessabiedrības ietekmi uz *Transcatab* saimnieciskās darbības pārvaldību. Visbeidzot, Komisija esot kļūdaini noraidījusi iesniegtos pierādījumus bez pietiekama vai loģiska pamatojuma un nesalīdzinot tos ar citiem iespējami līdzvērtīgiem dokumentiem. Tādējādi Komisija neesot pildījusi savu pienākumu lietas dokumentus izskatīt objektīvi.

86 Trešām kārtām, Komisija neesot ievērojusi *Alliance One* tiesības uz aizstāvību, jo tā apstrīdētajā lēmumā esot izmantojusi tādus dokumentus, kuri nebija minēti paziņojumā par iebildumiem, tādējādi neļaujot *SCC* izteikt par tiem savu nostāju un apdraudot tās tiesību pārņēmējas, *Alliance One*, tiesisko paļāvību. *Transcatab* atzīst, ka runa ir par lietas dalībniekiem zināmiem dokumentiem. Tomēr, tā kā šie dokumenti nebija minēti paziņojumā par iebildumiem, lietas dalībnieki varēja pamatoti uzskatīt, ka tiem nav bijusi nozīme saistībā ar lietu un ka tādēļ par tiem nav jāpauž savs viedoklis. Replikā un tiesas sēdē *Transcatab* apgalvoja, ka ir pārkāptas tās tiesības uz aizstāvību.

87 Komisija lūdz noraidīt *Transcatab* argumentus. Attiecībā uz iebildumu par *Alliance One* tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, Komisija šaubās par tā pieņemamību, jo *Transcatab* neapgalvo, ka ir pārkāptas tās tiesības, bet gan cita lietas dalībnieka tiesības. Iebilduma attiecināšana uz *Transcatab* tiesību uz aizstāvību pārkāpumu būtu novēlota un tādēļ ir nepieņemama.

Vispārējās tiesas vērtējums

— Par to, ka nav ievēroti noteikumi, kas regulē mātessabiedrības vainojamību par meitassabiedrības darbībām

88 Attiecībā uz pirmo *Transcatab* izvirzīto iebildumu ir jāatgādina, ka Kopienu konkurences tiesības attiecas uz uzņēmumu darbību (Tiesas 2004. gada 7. janvāra spriedums apvienotajās lietās C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P un C-219/00 P *Aalborg Portland* u.c./Komisija, *Recueil*, I-123. lpp., 59. punkts) un uzņēmuma jēdziens ietver jebkuru vienību, kas veic saimniecisku darbību, neatkarīgi no šīs vienības juridiskā statusa un tās finansēšanas veida (Tiesas 2005. gada 28. jūnija spriedums apvienotajās lietās C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, Krājums, I-5425. lpp., 112. punkts, un 2009. gada 10. septembra spriedums lietā C-97/08 P *Akzo Nobel* u.c./Komisija, Krājums, I-8237. lpp., 54. punkts).

89 No judikatūras izriet, ka uzņēmuma jēdziens, ievietots šajā kontekstā, ir jāsaprot kā tāds, kas apzīmē ekonomisku vienību pat tad, ja no juridiskā viedokļa šo ekonomisko vienību veido vairākas fiziskas vai juridiskas personas (Tiesas 2006. gada 14. decembra spriedums lietā C-217/05 *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio*, Krājums, I-11987. lpp., 40. punkts, un iepriekš 88. punktā minētais spriedums lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija, 55. punkts; Vispārējās tiesas 2005. gada 15. septembra spriedums lietā T-325/01 *DaimlerChrysler*/Komisija, Krājums, II-3319. lpp., 85. punkts).

90 Ja šāda ekonomiska vienība pārkāpj konkurences noteikumus, tai saskaņā ar personiskās atbildības principu ir jāatbild par pārkāpumu (šajā ziņā skat. Tiesas 1999. gada 8. jūlija spriedumu lietā C-49/92 P Komisija/*Anic Partecipazioni*, *Recueil*, I-4125. lpp., 145. punkts; 2007. gada 11. decembra spriedumu lietā C-280/06 *ETI* u.c., Krājums, I-10893. lpp., 39. punkts, un iepriekš 88. punktā minēto spriedumu lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija, 56. punkts).

91 Par konkurences tiesību pārkāpumu viennozīmīgi ir jāvaino juridiska persona, kam var uzlikt naudas sodus. Lai piemērotu un izpildītu Komisijas lēmumu konkurences tiesību jomā, faktiski kā adresāts ir jānosaka vienība, kas ir juridiska persona (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 1999. gada 20. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās no T-305/94 līdz T-307/94, no T-313/94 līdz T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 un T-335/94 *Limburgse Vinyl Maatschappij* u.c./Komisija, sauktu par "PVC II", *Recueil*, II-931. lpp., 978. punkts).

92 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka meitassabiedrības rīcībā var vainot mātessabiedrību it īpaši tad, ja, lai gan tā ir atsevišķa juridiska persona, šī meitassabiedrība savu rīcību tirgū nevis nosaka autonomi, bet gan būtībā īsteno mātessabiedrības dotus rīkojumus, it īpaši ievērojot ekonomiskās, organizatoriskās un juridiskās saiknes, kas apvieno šīs abas juridiskās vienības (skat. iepriekš 88. punktā minēto spriedumu lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija, 58. punkts un tajā minētā judikatūra).

93 Šādā situācijā, tā kā mātessabiedrība un tās meitassabiedrība ir vienas ekonomiskas vienības daļas un tātad veido vienu uzņēmumu EKL 81. panta izpratnē, tas ļauj Komisijai adresēt mātessabiedrībai lēmumu, ar kuru tiek uzlikts naudas sods, un neprasa pierādīt pēdējās personisku līdzdalību šajā pārkāpumā (šajā ziņā skat. iepriekš 88. punktā minēto spriedumu lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija, 59. punkts).

94 Tāpat no judikatūras izriet, ka īpašajā gadījumā, kad mātessabiedrībai pilnībā pieder tās meitassabiedrības kapitāldaļas, kura ir izdarījusi konkurences tiesību pārkāpumu, pirmkārt, šī mātessabiedrība var īstenot izšķirošu ietekmi uz šīs meitassabiedrības rīcību un, otrkārt, pastāv atspēkojama prezumpcija, ka minētā mātessabiedrība faktiski īsteno izšķirošu ietekmi (skat. iepriekš 88. punktā minēto spriedumu lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija, 60. punkts un tajā minētā judikatūra).

95 Šādos apstākļos, lai pieņemtu, ka mātessabiedrība faktiski īsteno izšķirošu ietekmi uz meitassabiedrības komercpolitiku, pietiek, ja Komisija pierāda, ka visas meitassabiedrības kapitāldaļas pieder tās mātessabiedrībai. Līdz ar to Komisija var uzskatīt mātessabiedrību par solidāri atbildīgu par tās meitassabiedrībai uzliktā naudas soda samaksu, ja vien šī mātessabiedrība, kurai ir jāatspēko prezumpcija, neiesniedz pietiekamus pierādījumus, lai pierādītu, ka tās meitassabiedrība tirgū rīkojas autonomā veidā (šajā ziņā skat. Tiesas 2000. gada 16. novembra spriedumu lietā C-286/98 P *Stora Kopparbergs Bergslags*/Komisija, *Recueil*, I-9925. lpp., 29. punkts, un iepriekš 88. punktā minēto spriedumu lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija, 61. punkts).

96 Lai gan Tiesa tik tiešām iepriekš 95. punktā minētā sprieduma lietā *Stora Kopparbergs Bergslags*/Komisija 28. un 29. punktā papildus īpašumtiesībām uz pilnībā piederošu meitassabiedrības kapitālu ir minējusi citus apstākļus, piemēram, to, ka nav apstrīdēts, ka mātessabiedrība ietekmē meitassabiedrības komercpolitiku, un kopējo abu sabiedrību pārstāvību administratīvā procesa laikā, Tiesa šos apstākļus tik un tā ir minējusi tikai tādēļ, lai norādītu visus pierādījumus, uz kuriem Vispārējā tiesa bija balstījusi savu pamatojumu, nevis tādēļ, lai pakļautu šā sprieduma 94. punktā minētās prezumpcijas īstenošanu nosacījumam par papildu norāžu iesniegšanu saistībā ar to, ka mātessabiedrība faktiski ir īstenojusi savu ietekmi (skat. iepriekš 88. punktā minēto spriedumu lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija, 62. punkts un tajā minētā judikatūra; Vispārējās tiesas 2008. gada 8. oktobra spriedumu lietā T-69/04 *Schunk* un *Schunk Kohlenstoff-Technik*/Komisija, Krājums, II-2567. lpp., 57. punkts).

97 No apstrīdētā lēmuma izriet, ka, lai vainotu mātessabiedrību par tās meitassabiedrības izdarītu pārkāpumu, Komisija ir balstījusies uz pieņēmumu, ka šāda vainojamība ir iespējama, ja mātessabiedrība un tās meitassabiedrība ir vienas ekonomiskas vienības daļas un tātad veido vienu uzņēmumu EKL 81. panta izpratnē (apstrīdētā lēmuma 325. apsvērums).

98 Būtiskākais faktors, uz kuru Komisija pamatojās, lai konstatētu, ka mātessabiedrība var tikt vainota par tās meitassabiedrības izdarītu pārkāpumu, ir pēdējās minētās autonomijas neesamība attiecībā uz tās rīcību tirgū. Šāda autonomijas neesamība neizbēgami izriet no mātessabiedrības "izšķirošas ietekmes" uz meitassabiedrības rīcību; šādas ietekmes faktiska īstenošana saskaņā ar judikatūru ir iespējama tad, ja mātessabiedrībai pieder viss meitassabiedrības kapitāls (skat. apstrīdētā lēmuma 329. un 330. apsvērumu).

99 Apstrīdētā lēmuma 331. apsvērumā Komisija tādējādi uzskatīja, ka izskatāmajā lietā *Transcatab* "trūka autonomijas", jo to pilnībā kontrolēja tās mātessabiedrība *SCC*.

100 Pretēji tam, ko *Transcatab* norāda savā replikā, proti, ka izskatāmajā lietā Komisija esot pārvērtusi prezumpciju "iuris tantum" prezumpcijā "iuris et de iure", šī argumentācija nenovirzās no atspēkojamas prezumpcijas loģikas. Tādējādi tāpat kā citu prezumpciju, kas pieļaujamas konkurences tiesībās, gadījumā, ja Komisija kādu apstākli uzskata par tiesisku, tas tiek uzskatīts par pierādītu, ja vien attiecīgais uzņēmums prezumpciju neatspēko, iesniedzot pārliecinošus pierādījumus par pretējo (iepriekš 90. punktā minētais Tiesas spriedums lietā Komisija/*Anic Partecipazioni*, 121. un 126. punkts, un 1999. gada 8. jūlija spriedums lietā C-199/92 P *Hüls*/Komisija, *Recueil*, I-4287. lpp., 162. un 167. punkts). Līdz ar to, ievērojot tās atspēkojamo raksturu, minētā prezumpcija, kas var tikt atspēkota katrā atsevišķā gadījumā, neizraisa

automātisku atbildības noteikšanu mātessabiedrībai, kurai pieder viss tās meitassabiedrības kapitāls, kas būtu pretrunā personiskās atbildības principam, uz kuru pamatojas konkurences tiesības.

101 Tātad Komisija tomēr ir ņēmusi vērā noteikumus, kas pārvalda mātessabiedrības vainojamību par tās meitassabiedrības rīcību, uzskatot *SCC*, kuras tiesību pārņēmēja ir *Alliance One*, par atbildīgu par *Transcatab* izdarīto pārkāpumu.

102 Ir jākonstatē, ka šādu secinājumu neliek apšaubīt *Transcatab* izvirzītie argumenti, atbildot uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumu par sekām, kādas ir iepriekš 88. punktā minētajam spriedumam lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija. Tā uzskata, pirmkārt, ka šis spriedums kļūdaini interpretējot agrāko judikatūru, konkrētāk, iepriekš 95. punktā minēto spriedumu lietā *Stora Kopparbergs Bergslags*/Komisija, un katrā gadījumā judikatūra šajā jautājumā neesot viennozīmīga. Otrkārt, faktiskie apstākļi lietā, kurā pasludināts iepriekš minētais spriedums, atšķiroties no izskatāmās lietas faktiskajiem apstākļiem, jo aizliegtās vienošanās īstenošanā esot bijušas iesaistītas vairākas meitassabiedrības un līdz ar to esot bijis grūtāk pierādīt, ka mātessabiedrība nebija zinājusi par darbībām, kas vērstas pret konkurenci. Attiecībā uz pirmo argumentu pietiek konstatēt, ka no iepriekš 88. punktā minētā sprieduma lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija (tāpat šajā ziņā skat. ģenerāladvokātes J. Kokotes [*J. Kokott*] secinājumus iepriekš minētajā lietā, Krājums, I-8241. lpp., 60. un 61. punkts) izriet, ka Tiesa ne vien ņēma vērā judikatūru, uz kuru *Transcatab* lielā mērā balsta savu galveno argumentāciju, un, konkrētāk, iepriekš 95. punktā minēto spriedumu lietā *Stora Kopparbergs Bergslags*/Komisija, bet tāpat tā ir sniegusi viennozīmīgu interpretāciju par agrāko judikatūru (iepriekš 88. punktā minētais spriedums lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija, 58.–62. punkts). Attiecībā uz otro argumentu pietiek konstatēt, ka šķietamajām atšķirībām starp abām lietām nav nozīmes, jo atbildības attiecināšanas kritērijs lietā, kurā pasludināts iepriekš 88. punktā minētais spriedums lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija, nekādi nebija mātessabiedrības tieša vai netieša zināšana par meitassabiedrības vai

meitassabiedrību īstenotajām darbībām. Katrā ziņā, kā to pamatoti norādījusi Komisija, šajā spriedumā šāds elements nekādi nav ticis ņemts vērā.

— Par to, ka nav ņemti vērā pierādījumi, kas iesniegti, lai atspēkotu prezumpciju

103 Kā izklāstīts iepriekš 94. un 95. punktā, gadījumā, kad mātessabiedrībai pilnībā pieder tās meitassabiedrības kapitāls, Komisijai ir tiesības pieņemt, ka mātessabiedrība faktiski īsteno izšķirošu ietekmi pār šīs meitassabiedrības rīcību, nesniedzot papildu pierādījumus tam, ka mātessabiedrība ir faktiski īstenojusi šādu ietekmi vai ir zinājusi par minētās meitassabiedrības iesaistīšanos šajā pārkāpumā. Tā ir atspēkojama prezumpcija, ko var atspēkot ar pretēju pierādījumu. Pretēji tam, ko apgalvo *Transcatab*, tieši *SCC*, kuras īpašumā pārkāpuma brīdī bija viss *Transcatab* kapitāls (skat. apstrīdētā lēmuma 336. apsvērumu), ir jāatspēko minētā prezumpcija, sniedzot pierādījumus, kas apliecina, ka tās meitassabiedrība autonomi nosaka savu darbību tirgū un ka šīs divas sabiedrības neveido vienu ekonomisko vienību. Pretējā gadījumā ietekmes īstenošanu pierāda apstāklis, ka prezumpcija, kas izriet no pilnīgas kapitāla piederības, nav tikusi atspēkota (šajā ziņā skat. iepriekš 88. punktā minēto spriedumu lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija, 60.–62. punkts un tajos minētā judikatūra; Vispārējās tiesas 2009. gada 30. septembra spriedumu lietā T-175/05 *Akzo Nobel* u.c./Komisija, Krājumā nav publicēts, 93. punkts).

104 Šajā gadījumā Komisija apstrīdētā lēmuma 335.–344. apsvērumā bija izvērtējusi argumentus un pierādījumus, kurus *SCC* sniedza savā atbildē uz paziņojumu par

iebildumiem, lai pierādītu, ka *Transcatab* komercpolitika netika būtiski ietekmēta, un neuzskatīja tos par tādiem, kas atspēkotu prezumpciju.

105 Ir jākonstatē, ka prasības pieteikumā *Transcatab* vienīgi ir apgalvojusi, nekādā veidā savus apgalvojumus nepamatojot, ka *SCC* administratīvā procesa laikā bija pierādījusi, ka tai bija decentralizēta struktūra, ar pilnīgi neatkarīgu vietējo vadību, kurai ir deleģētas visas funkcijas atbilstoši Itālijas jēltabakas tirgus īpatnībām, ka tās valdes locekļi, kā arī ģenerāldirektors ir autonomi un ka tiem nav nekādas tiešas vai netiešas saiknes ar *SCC*. Tomēr *Transcatab* nenorādīja nekādas iespējamas kļūdas, kuras Komisija būtu pieļāvusi apstrīdētajā lēmumā saistībā ar šo pierādījumu vērtējumu. Tikai replikā, atbildot uz noteiktiem Komisijas argumentiem, tā izvirza dažus argumentus, netieši kritizējot apstrīdēto lēmumu.

106 Katrā ziņā vispirms ir jānorāda, kā Komisija apstrīdētā lēmuma 338. apsvērumā ir pamatoti konstatējusi, ka fakts, ka meitassabiedrībai ir pašai sava vietējā vadība un pašai savi līdzekļi, nepierāda, ka tā savu rīcību tirgū nosaka autonomi no mātessabiedrības. Apstāklis, ka ikdienas darbību vadība uzticēta meitassabiedrības, kas pilnībā pieder mātessabiedrībai, vietējai vadībai, faktiski ir ierasta prakse, un šā iemesla dēļ nevar tikt pierādīta meitassabiedrības faktiska autonomija. Tas pats izriet no argumenta par kādām īpašām Itālijas jēltabakas tirgus pazīmēm, jo šīs pazīmes neliedz mātessabiedrībai veikt pilnīgu savas meitassabiedrības kontroli.

107 Turklāt ir jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma 341. un 342. apsvērumā Komisija precizēja, pirmkārt, ka, pirms *SCC* ieguva visu *Transcatab* kapitālu, tā jau kontrolēja šo sabiedrību kopā ar savu Itālijas partneri un apstāklis, ka tā pēc kontroles pārņemšanas nemainīja neko tās vadībā, tādējādi nevar tikt uzskatīts par pierādījumu tam, ka tā nav

īstenojusi nekādu ietekmi uz savu meitassabiedrību pēc tam, kad bija kļuvusi par tās pilnīgu īpašnieci. Otrkārt, Komisija atklāja, ka izpildvaras pilnvaru deleģēšana *Transcatab* ģenerāldirektoram, kurš, nepastāvot pretējiem pierādījumiem, varēja saprātīgi pieņemt, ka amatā viņu bija iecēlusi *SCC*, neliedza pārējiem valdes locekļiem ieņemt izpildu amatus un veikt izpildu funkcijas.

108 Ir jāatzīmē, ka Komisija, nesaņemot paskaidrojumus no *SCC*, pamatoti piešķir nozīmi apstāklim, ka tā, kļūstot par vienīgo akcionāru un iegūstot visas pilnvaras, lai veiktu daļēju vai pilnīgu valdes atjaunošanu, šajā sakarā neko nedarīja. No tā izriet, ka valdes locekļu un, konkrētāk, ģenerāldirektora palikšana amatā var tikt izskaidrota vienīgi ar *SCC* kā *Transcatab* vienīgā akcionāra lēmumu.

109 Turklāt apstāklis, ka tikai vienai personai, proti, ģenerāldirektoram, bija nozīmīgas pilnvaras, ko tam deleģēja valde, varēja, gluži pretēji, liecināt par mātessabiedrības vēlmi vienkāršot kontroli pār savu meitassabiedrību, aprobežojot valdes lomu ar marginālām darbībām un visas pilnvaras koncentrējot "vīra, kam tās uzticējās", rokās. Nav īsti ticams, ka multinacionāla sabiedrība deleģētu visas pilnvaras attiecībā uz meitassabiedrību, kas darbojas valsts tirgū, kā tas ir *Transcatab* gadījumā, vai pat pieņemtu to, ka pilnvaras deleģētas — pirms pilnīgas kontroles iegūšanas — fiziskai personai, kas, rīkojoties pilnīgi autonomi un šķietami neesot vienīgā akcionāra iecelta, savukārt izvēlētos valdes locekļus, tādējādi liedzot ikvienai citai personai jebkādu ietekmi uz sabiedrības vadību, un kas *de facto* nebūtu par savām darbībām atbildīga nevienam.

110 Tādējādi un tāpat ņemot vērā apstākli, ka pilnvaru deleģēšana meitassabiedrības ģenerāldirektoram nebūt nav neierasta, šāds arguments neatspēko prezumpciju par kontroli, kādu mātessabiedrība īstenoja pār *Transcatab*.

111 Turpinot, attiecībā uz argumentu, kas kritizē iespējamo secinājumu, kuru Komisija izdarīja tādēļ, ka daži dokumenti bija rakstīti angļu valodā, ir jākonstatē, ka, pretēji tam, ko apgalvo *Transcatab*, šie dokumenti, kas minēti apstrīdētā lēmuma 343.–346. apsvērumā, nebija paredzēti ne tam, lai pierādītu, ka mātessabiedrības varētu ietekmēt vai tās konkrēti būtu ietekmējušas savu Itālijas meitassabiedrību rīcību, ne, vēl jo mazāk, lai pierādītu, ka mātessabiedrības zināja par attiecīgo aizliegto vienošanos. Gluži pretēji, Komisija ir aprobežojusies ar to, ka izmantoja noteiktus dokumentus, kas bija iekļauti lietas materiālos, lai konstatētu, kāds bija to pierādījumu un argumentu ticamības līmenis, ko savās atbildēs uz paziņojumu par iebildumiem izvirzīja *SCC*, lai atspēkotu prezumpciju par izšķirošu ietekmi uz *Transcatab*.

112 Visbeidzot ir svarīgi norādīt, ka pretēji tam, ko savā replikā apgalvo *Transcatab*, no apstrīdētā lēmuma nekādā veidā neizriet, ka prezumpciju par izšķirošu ietekmi var atspēkot tikai tad, ja mātessabiedrības līdzdalībai ir vienīgi finanšu raksturs.

113 Tas nozīmē, ka iebildums par to, ka nav ņemti vērā pierādījumi, kas sniegti, lai atspēkotu prezumpciju, ir jānoraida.

— Par tiesību uz aizstāvību pārkāpumu

114 Par *Transcatab* izvirzīto trešo iebildumu ir jāatgādina, ka tiesību uz aizstāvību ievērošana administratīvo procesu norisē konkurences politikas jomā ir vispārējs Savienības tiesību princips, kura ievērošanu nodrošina Savienības tiesas (skat. Tiesas 2009. gada 3. septembra spriedumu lietā C-534/07 P *Prym* un *Prym Consumer*/Komisija, Krājums, I-7415. lpp., 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

115 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesību uz aizstāvību ievērošana prasa, lai uzņēmums, attiecībā uz kuru tiek veikta izmeklēšana, administratīvā procesa laikā varētu pienācīgi darīt zināmu savu nostāju par apgalvoto faktu pastāvēšanu un atbilstību, kā arī par dokumentiem, kurus Komisija izmantojusi, lai pamatotu apgalvojumu, ka ir noticis Līguma pārkāpums (Tiesas 1983. gada 7. jūnija spriedums apvienotajās lietās no 100/80 līdz 103/80 *Musique Diffusion française* u.c./Komisija, *Recueil*, 1825. lpp., 10. punkts, un 1995. gada 6. aprīļa spriedums lietā C-310/93 P *BPB Industries* un *British Gypsum*/Komisija, *Recueil*, I-865. lpp., 21. punkts).

116 Regulas Nr. 1/2003 27. panta 1. punkts atspoguļo šo principu, ciktāl tajā paredzēts, ka lietas dalībniekiem jānosūta paziņojums par iebildumiem, kurā skaidri jānorāda visi būtiskie apstākļi, uz kuriem Komisija pamatojas šajā procesa posmā (šajā ziņā skat. iepriekš 88. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Aalborg Portland* u.c./Komisija, 67. punkts), lai ieinteresētajām personām patiešām būtu zināma rīcība, par kuru Komisija tās vēlas saukt pie atbildības, un lai tās varētu efektīvi aizstāvēties, pirms Komisija pieņem galīgo lēmumu. Šo prasību var uzskatīt par izpildītu, ja lēmumā ieinteresētās personas tiek vainotas tikai tajos pārkāpumos, kas ir norādīti paziņojumā par iebildumiem, un tajā ir norādīti tikai tie fakti, par kuriem ieinteresētajām personām tikusi dota iespēja izteikties (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 2003. gada 19. marta spriedumu lietā T-213/00 *CMA CGM* u.c./Komisija, *Recueil*, II-913. lpp., 109. punkts un tajā minētā judikatūra).

117 Tomēr šīs norādes var tikt sniegtas kopsavilkuma veidā un lēmumam nav obligāti jābūt paziņojuma par iebildumiem kopijai (šajā ziņā skat. iepriekš 115. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Musique Diffusion française* u.c./Komisija, 14. punkts), jo šis paziņojums ir sagatavošanas stadijas dokuments, kurā ietvertajiem faktiskajiem un tiesiskajiem vērtējumiem ir tikai pagaidu raksturs (šajā ziņā skat. Tiesas 1987. gada 17. novembra spriedumu apvienotajās lietās 142/84 un 156/84 *British American Tobacco* un *Reynolds Industries*/Komisija, *Recueil*, 4487. lpp., 70. punkts). Tādējādi par pieļaujamiem ir atzīstami papildinājumi paziņojumā par iebildumiem, kas izdarīti, ņemot vērā lietas dalībnieku atbildes rakstu, kurā iekļautie argumenti pierāda, ka tie faktiski ir varējuši īstenot savas tiesības uz aizstāvību. Komisija administratīvā procesa vajadzībām var arī pārskatīt vai papildināt faktiskos vai tiesiskos argumentus, lai pamatotu savus izteiktos iebildumus (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 2002. gada 28. februāra spriedumu lietā T-86/95 *Compagnie générale maritime* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1011. lpp., 448. punkts, un 2002. gada 22. oktobra spriedumu lietā T-310/01 *Schneider Electric*/Komisija, *Recueil*, II-4071. lpp., 438. punkts).

118 Turklāt Tiesa ir precizējusi, ka argumenta, ko izvirzījis uzņēmums administratīvā procesa laikā, vērā ņemšana, nesniedzot tam iespēju šajā sakarā izteikties pirms galīgā lēmuma pieņemšanas, pati par sevi nevar būt tiesību uz aizstāvību pārkāpums (Tiesas 2001. gada 10. jūlija rīkojums lietā C-497/99 P *Irish Sugar*/Komisija, *Recueil*, I-5333. lpp., 24. punkts).

119 Visbeidzot tāpat ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru tiesības uz aizstāvību ir pārkāptas, ja pastāv iespēja, ka tādēļ, ka Komisija ir pieļāvusi nepilnību, tās veiktajam administratīvajam procesam varētu būt bijis atšķirīgs iznākums. Uzņēmums, kas ir prasītājs, ir pierādījis, ka šāds pārkāpums ir noticis, ja tas atbilstoši pierāda nevis to, ka Komisijas lēmumam būtu bijis atšķirīgs saturs, bet gan to, ka tas būtu varējis labāk nodrošināt savu aizstāvību, ja nepilnība nebūtu pieļauta, piemēram, tādēļ, ka tas būtu varējis savai aizstāvībai izmantot dokumentus, kuriem tam tikusi liegta piekļuve administratīvā procesa laikā (šajā ziņā skat. Tiesas 2003. gada 2. oktobra spriedumu lietā C-194/99 P *Thyssen Stahl*/Komisija, *Recueil*, I-10821. lpp., 31. punkts un tajā minētā

judikatūra, un 2010. gada 1. jūlija spriedumu lietā C-407/08 P *Knauf Gips*/Komisija, Krājums, I-6375. lpp., 28. punkts).

120 Šajā gadījumā ir jānorāda, ka, lai pamatotu atbildības uzlikšanu *SCC* par tai pilnībā piederošās *Transcatab* pārkāpumiem aizliegtu vienošanos tiesību jomā, Komisija, ievērojot iepriekš 91.–94. punktā minētos judikatūras principus, paziņojumā par iebildumiem principā varēja aprobežoties ar konstatējumu, kāds bija kapitāla sadalījums starp meitassabiedrībām un mātessabiedrībām (skat. paziņojuma par iebildumiem 336.–338. punktu). Piemērojot šos judikatūrā izklāstītos principus, savā galīgajā lēmumā Komisijai ir jāieņem nostāja attiecībā uz argumentiem, ko lietas dalībnieki izvirzījuši, atbildot uz minēto paziņojumu (skat. apstrīdētā lēmuma 335. un nākamos apsvērumus), un kas vērsti uz to, lai atspēkotu šo prezumpciju.

121 Savukārt attiecībā uz *Transcatab* apgalvojumu, saskaņā ar kuru Komisija apstrīdētajā lēmumā ir izmantojusi dokumentus, kuri nav minēti paziņojumā par iebildumiem, ir jānorāda, ka, vienīgi vērtējot argumentus un pierādījumus, kurus lietas dalībnieki bija iesnieguši administratīvā procesa laikā, Komisija apstrīdētā lēmuma 335.–344. apsvērumā faktiski aplūko dažus īpašus aspektus un dokumentus par attiecībām starp *SCC* un *Transcatab* un, to darot, atsaucas uz dokumentiem, kas parādās administratīvās lietas materiālos. Tādējādi šo aspektu un dokumentu ņemšana vērā nevarēja ietekmēt *Transcatab* tiesību uz aizstāvību īstenošanas efektivitāti, it īpaši tādēļ, ka administratīvajā procesā tai bija piekļuve minētajiem dokumentiem, kuri jebkurā gadījumā jau bija tās rīcībā.

122 Turklāt no lietas materiāliem izriet, ka gan *SCC*, gan *Transcatab* varēja atbildēt uz iebildumu, kas tieši izklāstīts tām nosūtītajā paziņojumā par iebildumiem, un izklāstīt savu aizstāvību tiesas sēdē uzklausīšanas amatpersonai. Līdz ar to administratīvajā procesā ir ticis ievērots sacīkstes princips.

123 Katrā ziņā tāpat ir jāatgādina — kā to norādījusi Tiesa — tā kā attiecībā uz vainojamību pārkāpumā Komisijai paziņojuma par iebildumiem stadijā nav jāizvirza citi pierādījumi kā vien tie, kas attiecas uz mātessabiedrības īpašumtiesībām uz tās meitassabiedrības kapitālu, arguments par tiesību uz aizstāvību pārkāpumu nevar tikt pieņemts (šajā ziņā skat. iepriekš 88. punktā minēto 2009. gada 10. septembra spriedumu lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija, 64. punkts).

124 Līdz ar to ir jānoraida iebildums par tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, nelemjot par Komisijas izvirzīto jautājumu par tā pieņemamību.

125 Noslēgumā, ņemot vērā visu iepriekš minēto, pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida kopumā.

*Par pirmā pamata otro daļu par Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta pārkāpumu*

Lietas dalībnieku argumenti

126 *Transcatab* apgalvo, ka tādēļ, ka tā uzskata *Alliance One* par atbildīgu par attiecīgajiem pārkāpumiem, Komisija tai ir uzlikusi naudas sodu, kas pārsniedz maksimālo robežu — 10 % no tās apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas —, kas paredzēta Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktā. Faktiski tai uzliktā naudas soda apmērs veido aptuveni 43 % no tās apgrozījuma.

127 Attiecībā uz pārējo, *Transcatab* atsaucas uz argumentiem, kurus *Alliance One* ir izvirzījusi savā prasības pieteikumā (lieta T-25/06) un kuru kopiju tā ir pievienojusi pielikumā.

128 Komisija lūdz noraidīt *Transcatab* argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

129 Pirmkārt, ir jānorāda, ka šī daļa ir cieši saistīta ar šā pamata pirmo daļu, tādēļ pēdējā minētā noraidīšana noteikti ietekmēs šīs daļas pamatotību. Tādēļ, ņemot vērā apsvērumus, kuru dēļ tika noraidīta pirmā pamata pirmā daļa, ir jāsecina, ka Komisija nav pieļāvusi kļūdu, ņemot vērā *SCC* konsolidēto apgrozījumu kā atsauces vērtību, lai aprēķinātu 10 % robežu no apgrozījuma, kā ir paredzēts Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktā (šajā ziņā skat. iepriekš 103. punktā minēto 2009. gada 30. septembra spriedumu lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija, 114. punkts).

130 Faktiski šī augstākā robeža ir jāaprēķina, balstoties uz visu sabiedrību, kuras veido vienotu ekonomisko vienību, kas darbojas kā uzņēmums EKL 81. panta izpratnē, konsolidēto apgrozījumu, jo vienīgi šo sabiedrību konsolidētais apgrozījums norāda attiecīgā uzņēmuma lielumu un ekonomisko kapacitāti (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 2002. gada 20. marta spriedumu lietā T-9/99 *HFB* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1487. lpp., 528. un 529. punkts, un iepriekš 103. punktā minēto 2009. gada 30. septembra spriedumu lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija, 114. punkts).

131 Otrkārt, attiecībā uz *Transcatab* vispārējo atsauci uz argumentiem, kurus savā prasības pieteikumā izvirzījusi tās mātessabiedrība *Alliance One*, ir jānorāda, ka šāda atsauce, kurā vispārīgi ir pieminēts pielikumā esošs dokuments un kura Vispārējai tiesai

neļauj apzināt konkrētus argumentus, kurus varētu uzskatīt par tādiem, kas papildina tās dokumentos iekļautos pamatus, ir uzskatāma par nepieņemamu.

132 Faktiski ir jāatgādina, ka saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas Statūtu 21. pantu un Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktu katrā prasības pieteikumā ir jānorāda tiesvedības priekšmets un izvirzīto pamatu kopsavilkums. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai prasība būtu pieņemama, pamata faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, ar kuriem prasība pamatota, jāizriet — vismaz kopsavilkuma veidā, bet saskaņotā un saprotamā veidā — no paša prasības pieteikuma teksta. Kaut arī atsevišķos jautājumos prasības pieteikumu var pamatot un papildināt, atsaucoties uz tam pievienotajiem materiāliem, vispārēja atsauce uz citiem dokumentiem, pat ja tie ir pievienoti prasības pieteikumam, nevar kompensēt galveno juridisko argumentu neesamību, kam atbilstoši iepriekš minētajiem noteikumiem ir jābūt ietvertiem prasības pieteikumā. Turklāt Vispārējai tiesai nav pienākuma pielikumos meklēt un identificēt pamatus un argumentus, ko tā varētu uzskatīt par tādiem, kuri veido prasības pamatojumu, jo pielikumi izmantojami vienīgi pārbaudes veikšanai un tehniskos nolūkos (skat. Vispārējās tiesas 2005. gada 14. decembra spriedumu lietā T-209/01 *Honeywell*/Komisija, Krājums, II-5527. lpp., 56. un 57. punkts, un 2007. gada 17. septembra spriedumu lietā T-201/04 *Microsoft*/Komisija, Krājums, II-3601. lpp., 94. punkts un tajā minētā judikatūra).

133 Līdz ar to arī pirmā pamata otrā daļa ir jānoraida daļēji kā nepamatota un daļēji — kā nepieņemama.

134 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, pirmais pamats ir jānoraida kopumā.

2. *Par otro pamatu par naudas soda sākumsummas noteikšanu*

*Par otrā pamata pirmo daļu par pārkāpuma smagumu*

135 Otrā pamata pirmās daļas ietvaros *Transcatab* izvirzīja vairākus iebildumus par to, ka apstrīdētajā lēmumā pārkāpums ir kvalificēts kā "sevišķi smags".

136 Vispirms ir jāatgādina galvenie principi, pēc kuriem tiek noteikti naudas sodu apmēri un, konkrētāk, tiek vērtēts pārkāpuma smagums.

137 EKL 81. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā ir skaidri noteikts, ka nesaderīgi ar kopējo tirgu ir nolīgumi un saskaņotas darbības, ar kurām tieši vai netieši nosaka iepirkuma vai pārdošanas cenas vai kādus citus tirdzniecības nosacījumus vai ierobežo vai kontrolē ražošanu vai tirgu. Ja runa ir par horizontālu aizliegtu vienošanos, šāda veida pārkāpumi judikatūrā tiek kvalificēti kā "sevišķi smagi", jo tie ietekmē būtiskus konkurences parametrus attiecīgajā tirgū (Vispārējās tiesas 1999. gada 11. marta spriedums lietā T-141/94 *Thyssen Stahl*/Komisija, *Recueil*, II-347. lpp., 675. punkts), vai kā acīmredzami konkurences noteikumu pārkāpumi (Vispārējās tiesas 1995. gada 6. aprīļa spriedums lietā T-148/89 *Tréfilunion*/Komisija, *Recueil*, II-1063. lpp., 109. punkts, un 1998. gada 14. maija spriedums lietā T-311/94 *BPB de Eendracht*/Komisija, *Recueil*, II-1129. lpp., 303. punkts).

138 Saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punktu, lai noteiktu naudas soda summu, kas uzliekama par EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumiem, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu.

139 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka konkurences tiesību pārkāpumu smagums jānosaka, pamatojoties uz ļoti daudziem apstākļiem, piemēram, konkrētajiem lietas apstākļiem, tās kontekstu un naudas sodu preventīvo piemērojamību, kaut arī nav izstrādāts saistošs vai izsmeļošs to kritēriju saraksts, kas obligāti jāņem vērā (iepriekš 88. punktā minētais Tiesas spriedums apvienotajās lietās *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, 241. punkts; iepriekš 114. punktā minētais spriedums lietā *Prym* un *Prym Consumer*/Komisija, 54. punkts, un 2009. gada 24. septembra spriedums apvienotajās lietās C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P un C-137/07 P *Erste Group Bank* u.c./Komisija, Krājums, I-8681. lpp., 91. punkts).

140 Lai nodrošinātu savu lēmumu, kuros nosaka naudas sodus par konkurences tiesību normu pārkāpumiem, pārredzamību un objektivitāti, Komisija pieņēma Pamatnostādnes (Pamatnostādņu pirmā daļa).

141 Pamatnostādnes ir instruments, kas paredzēts, lai, ievērojot augstāka ranga tiesības, precizētu kritērijus, kurus Komisija ir paredzējusi piemērot, īstenojot savas izvērtēšanas pilnvaras naudas sodu noteikšanā, kas tai piešķirtas ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktu. Kaut arī Pamatnostādnes nav lēmuma, ar kuru tiek uzlikti naudas sodi, juridiskais pamats, jo šis lēmums ir pamatots ar Regulu Nr. 1/2003, tās tomēr vispārīgi un abstrakti nosaka metodoloģiju, ko Komisija ir apņēmusies izmantot, lai noteiktu to naudas sodu apmēru, kuri uzlikti ar minēto lēmumu un līdz ar to nodrošina uzņēmumu tiesisko drošību (iepriekš 88. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, 209.–213. punkts, un Vispārējās tiesas 2006. gada 14. decembra spriedums apvienotajās lietās no T-259/02 līdz T-264/02 un T-271/02 *Raiffeisen Zentralbank Österreich* u.c./Komisija, Krājums, II-5169. lpp., 219. un 223. punkts).

142 Tādējādi, kaut arī Pamatnostādnes nevarētu tikt kvalificētas par tiesību normām, kuras administrācijai būtu jāievēro visos gadījumos, tās tomēr ietver indikatīvus piemērojamās prakses noteikumus, no kā administrācija nevar atkāpties konkrētā gadījumā, nesniedzot pamatojumu (šajā ziņā skat. iepriekš 88. punktā minēto Tiesas spriedumu apvienotajās lietās *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, 209. un 210. punkts, un 2006. gada 18. maija spriedumu lietā C-397/03 P *Archer Daniels Midland* un *Archer Daniels Midland Ingredients*/Komisija, Krājums, I-4429. lpp., 91. punkts).

143 No Pamatnostādņu pieņemšanas izrietošā Komisijas izvērtēšanas pilnvaru pašierobežošana tomēr ir saderīga ar Komisijai būtisko izvērtēšanas brīvības saglabāšanu (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 2004. gada 8. jūlija spriedumu lietā T-44/00 *Mannesmannröhren-Werke*/Komisija, Krājums, II-2223. lpp., 246., 274. un 275. punkts). Tas, ka Komisija Pamatnostādnēs ir precizējusi savu pieeju jautājumā par pārkāpuma smaguma novērtējumu, neliedz tai šo kritēriju vērtēt vispārīgi atkarībā no visiem atbilstošajiem apstākļiem, tostarp apstākļiem, kas Pamatnostādnēs nav minēti tieši (iepriekš 141. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Raiffeisen Zentralbank Österreich* u.c./Komisija, 237. punkts).

144 Saskaņā ar Pamatnostādnēs paredzēto metodi, aprēķinot attiecīgajiem uzņēmumiem uzliekamā naudas soda apmēru, par sākumpunktu Komisija izmanto summu, kura ir noteikta, pamatojoties uz pārkāpuma smagumu. Pārkāpuma smaguma noteikšanā ir jāņem vērā pārkāpuma raksturs, tā konkrētais iespaids uz tirgu, ja to var noteikt, un konkrētā ģeogrāfiskā tirgus apjoms (Pamatnostādņu 1.A punkta pirmā daļa).

145 Šajā sakarā pārkāpumi ir sadalīti trīs kategorijās, t.i., "sīkāki pārkāpumi", par kuriem paredzētais naudas soda apmērs ir no EUR 1 000 līdz EUR 1 miljonam, "smagi pārkāpumi", par kuriem paredzētais naudas soda apmērs ir no EUR 1 miljona līdz EUR 20 miljoniem, un "sevišķi smagi pārkāpumi", par kuriem paredzētais naudas soda

apmērs pārsniedz EUR 20 miljonus (Pamatnostādņu 1.A punkta otrā daļa, no pirmā līdz trešajam ievilkumam). Kas attiecas uz sevišķi smagiem pārkāpumiem, Komisija precizē, ka runa būtībā ir par horizontāliem ierobežojumiem, piemēram, "cenu karteļiem" un tirgus sadales kvotām vai citādu praksi, kas apdraud iekšējā tirgus pienācīgu darbību, piemēram, valstu tirgu norobežošanos vai izteikti ļaunprātīgu dominējošā stāvokļa izmantošanu, ko izdara uzņēmumi, kuriem ir kvazimonopols (Pamatnostādņu 1.A punkta otrās daļas trešais ievilkums).

146 Turklāt jānorāda, ka visi trīs iepriekš 144. punktā minētie pārkāpuma smaguma novērtēšanas kritēriji nav vienādi nozīmīgi. Pārkāpuma raksturam ir galvenā nozīme, it īpaši lai raksturotu "sevišķi smagus" pārkāpumus (iepriekš 139. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Erste Group Bank* u.c./Komisija, 101. punkts, un Vispārējās tiesas 2010. gada 28. aprīļa spriedums apvienotajās lietās T-456/05 un T-457/05 *Gütermann* un *Zwicky*/Komisija, Krājums, II-1443. lpp., 137. punkts).

147 Savukārt nedz konkrētā ietekme uz tirgu, nedz ģeogrāfiskā tirgus apjoms nav nepieciešamie kritēriji, lai horizontālu aizliegto vienošanos gadījumā pārkāpumu kvalificētu kā sevišķi smagu, it īpaši, kā tas ir šajā lietā, attiecībā uz cenu noteikšanu. Lai arī abi šie kritēriji ir vērā ņemami apstākļi pārkāpuma smaguma noteikšanā, tie ir tikai daži no daudzajiem kritērijiem, lai veiktu smaguma visaptverošu vērtējumu (šajā ziņā skat. iepriekš 114. punktā minēto spriedumu lietā *Prym* un *Prym Consumer*/Komisija, 74. un 81. punkts, un iepriekš 141. punktā minēto Vispārējās tiesas spriedumu apvienotajās lietās *Raiffeisen Zentralbank Österreich* u.c./Komisija, 240. un 311. punkts, un 2008. gada 8. oktobra spriedumu lietā T-73/04 *Carbone-Lorraine*/Komisija, Krājums, II-2661. lpp., 91. punkts).

148 Tādējādi saskaņā ar šobrīd jau iedibināto judikatūru no Pamatnostādnēm izriet, ka horizontālas aizliegtās vienošanās, it īpaši attiecībā uz cenu noteikšanu, kā tas ir šajā lietā, var tikt kvalificētas kā "sevišķi smagi" pārkāpumi tikai to rakstura dēļ un Komisijai nav jāpierāda pārkāpuma konkrētā ietekme uz tirgu (iepriekš 114. punktā minētais spriedums lietā *Prym* un *Prym Consumer*/Komisija, 75. punkts; šajā ziņā skat. arī Vispārējās tiesas 2005. gada 27. jūlija spriedumu apvienotajās lietās no T-49/02

līdz T-51/02 *Brasserie nationale* u.c./Komisija, Krājums, II-3033. lpp., 178. punkts, un 2005. gada 25. oktobra spriedumu lietā T-38/02 *Groupe Danone*/Komisija, Krājums, II-4407. lpp., 150. punkts), attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus ierobežotajam apjomam pieļaujot šādu kvalifikāciju (šajā ziņā skat. iepriekš 139. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Erste Group Bank* u.c./Komisija, 103. punkts, un iepriekš 147. punktā minēto spriedumu lietā *Carbone-Lorraine*/Komisija, 91. punkts).

149 Šo secinājumu apstiprina tas, ka, lai gan smagu pārkāpumu aprakstā ir skaidri minēta ietekme uz tirgu un ietekme uz plašām kopējā tirgus zonām, sevišķi smagu pārkāpumu aprakstā nav minēta neviena prasība, kas ir saistīta ar konkrēto ietekmi uz tirgu vai ietekmi uz konkrētu ģeogrāfisku teritoriju (iepriekš 146. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Gütermann* un *Zwicky*/Komisija, 137. punkts; šajā ziņā skat. arī iepriekš 148. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Brasserie nationale* u.c./Komisija, 178. punkts).

150 Turklāt pastāv mijiedarbība starp trim pārkāpuma smaguma vērtēšanas kritērijiem tādā ziņā, ka lielāks pārkāpuma smagums atbilstoši vienam vai otram kritērijam var kompensēt to, ka pārkāpums ir mazāk smags citā ziņā (iepriekš 141. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Raiffeisen Zentralbank Österreich* u.c./Komisija, 241. punkts).

151 Konkrēti izskatāmajā lietā no apstrīdētā lēmuma izriet, ka dažādiem adresātiem uzliktā naudas soda apmēru Komisija noteica, pamatojoties uz vispārēju metodiku, kuru tā piemēro saskaņā ar Pamatnostādnēm, pat ja minētajā lēmumā Komisija uz tām nav skaidri norādījusi.

Lietas dalībnieku argumenti

152 Pirmkārt, *Transcatab* apgalvo, ka no Pamatnostādņu teksta, kāds tas ir atkārtots apstrīdētā lēmuma 365. apsvērumā, izriet, ka, lai izvērtētu pārkāpuma smagumu, Komisijai ir jāņem vērā trīs kritēriji, proti, pārkāpuma raksturs, tā konkrētā ietekme uz tirgu, ja to ir iespējams noteikt, un attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus apjoms. Tādējādi Komisija nevarēja aizliegto vienošanos kvalificēt kā "sevišķi smagu" pārkāpumu tikai tās rakstura dēļ, neņemot vērā abus pārējos kritērijus.

153 Tomēr, neraugoties uz Pamatnostādņu noteikumiem, Komisija attiecīgo pārkāpumu ir uzskatījusi par "sevišķi smagu". Šī kvalifikācija ir kļūdaina, jo tā neņem vērā, ka pārkāpumam nav konkrētas ietekmes uz tirgu un ka attiecīgā ģeogrāfiskā izplatība ir neliela. Pareizi ņemot vērā visus trīs iepriekš minētos kritērijus, Komisijai aizliegtā vienošanās bija jākvalificē vienkārši kā "smags" pārkāpums. Vairākos šai lietai līdzīgos gadījumos Komisija cenu karteli ir kvalificējusi kā smagu pārkāpumu. Turklāt šajā gadījumā Komisija, atbilstoši tās apgalvojumam, kvalificējot pārkāpumu kā sevišķi smagu, neesot balstījusies vienīgi uz tā raksturu, bet esot vērtējusi pārkāpuma smagumu, ņemot vērā trīs iepriekš minētos kritērijus, kā tas izriet no apstrīdētā lēmuma 365.–368. apsvēruma. Apstāklis, ka Komisija esot noteikusi sodu zem Pamatnostādnēs paredzētās minimālās robežas EUR 20 miljoni, neļaujot uzskatīt, ka *Transcatab* nav intereses izvirzīt pamatu, jo šis slieksnis esot vienīgi norāde, kādu minimālo naudas soda summu ir iespējams uzlikt.

154 Otrkārt, *Transcatab* izvirza vairākus iebildumus tieši par to, ka aizliegtā vienošanās nekādi neietekmēja tirgu. Faktiski *Transcatab* uzskata, ka nolīgumi, par kuriem saskaņā ar apstrīdēto lēmumu tika piemērotas sankcijas, nekādā veidā neesot ietekmējuši

tirgu vai vismaz tie neesot radījuši paredzētās sekas. Tāpat no vairākām cenu salīdzināšanām, ko Komisija veica paziņojumā par iebildumiem, izrietot, ka cenas, kuras lietas dalībnieki bija norādījuši savos nolīgumos, nekad neesot "atspoguļojušās" tirgū. *Transcatab* min vairākus konkrētus piemērus un vairākus datus, kas pamatojot šos apgalvojumus, un arī norāda, ka, ja šiem nolīgumiem būtu bijusi kāda ietekme, tad cenas būtu samazinājušās un nostabilizējušās, kas tomēr nenotika. Turklāt arī apstrīdētā lēmuma 97. un nākamajos apsvērumos esot norādīts, ka jēltabakas cenas Itālijā laikā no 1990. līdz 2000. gadam esot pieaugušas tā, kā nebija pieaugušas nevienā citā dalībvalstī, un ka šis pieaugums turpinājās līdz 2002. gadam, kad pārstrādātāji izbeidza savus nolīgumus. Turklāt lietā, kurā pieņemts Komisijas 2004. gada 20. oktobra lēmums C(2004) 4030, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar [EKL] 81. panta 1. punktu (Lieta COMP/C.38.238/B.2 — Jēltabaka — Spānija) (turpmāk tekstā — "lieta Jēltabaka — Spānija"), Komisija uzskatīja, ka tabakas cenu pieaugums, neraugoties uz to, ka starp pārstrādātājiem bija noslēgts nolīgums, ir pierādījums tam, ka nolīgumi netiek īstenoti. Turklāt savā iepriekšējā lēmumpieņemšanas praksē Komisija esot ņēmusi vērā, ja rīcībai, kas uzskatāma par īpaši nosodāmu, nav bijusi reāla ietekme uz tirgu, kvalificējot pārkāpumus kā "smagus", nevis "sevišķi smagus". Tāpat Komisija apstrīdētā lēmuma 368. apsvērumā esot kļūdaini un nepamatoti apgalvojusi, ka aizliegtā vienošanās varēja ietekmēt pakārtoto pārstrādes un pārstrādātās tabakas pārdošanas tirgu. Turklāt pakārtotajā tirgū šī vienošanās varējusi samazināt cigarešu ražotāju izmaksas.

155 Apstrīdētā lēmuma pamatojums par pārkāpuma ietekmi uz tirgu esot neloģisks, ciktāl Komisija apgalvojot, ka neatļautās vienošanās mērķis bija samazināt kopējo tabakas produkciju, kaitējot patērētājiem (apstrīdētā lēmuma 282. apsvērums), lai gan Eiropas un Itālijas tabakas tirgus pamatproblēma bija sliktas kvalitātes tabakas pārprodukcija. Turklāt Komisija paziņojumā par iebildumiem nekādā veidā neesot minējusi, ka aizliegtās vienošanās dēļ būtu samazinājusies ražošana. Šo argumentu pirmo reizi izmantojot apstrīdētajā lēmumā, tā esot pārkāpusi *Transcatab* tiesības uz aizstāvību, jo tai neesot dota atbildes iespēja. Tāpat Komisija apstrīdētajā lēmumā pirmo reizi

esot minējusi iespējamo ietekmi uz pakārtoto tirgu, tādējādi atkārtoti pārkāpjot tās tiesības uz aizstāvību.

156 Treškārt, *Transcatab* apgalvo, ka ģeogrāfiskais tirgus, kurā izdarīti pārkāpumi, par kuriem ar apstrīdēto lēmumu tika uzliktas soda sankcijas, ir ļoti neliels, aprobežojoties ar četriem Itālijas reģioniem, kā tas izriet no apstrīdētā lēmuma 84. apsvēruma. Tātad runa ir par daudz mazāku ģeogrāfisko tirgu nekā valsts tirgus. Komisija, nosakot pārkāpuma smagumu, to nekādā veidā neesot ņēmusi vērā. Tātad šajā ziņā apstrīdētajam lēmumam acīmredzami trūkst pamatojuma. Turklāt atbilstoši Komisijas lēmumpieņemšanas praksei pārkāpums būtu uzskatāms par smagu, nevis sevišķi smagu. Vēl jo vairāk, lēmumā lietā Jēltabaka — Spānija, nosakot naudas sodu, Komisija esot ņēmusi vērā samērā nelielo preču tirgu, kas ietvēra tikai dažus Spānijas reģionus.

157 Komisija lūdz noraidīt *Transcatab* argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

158 Vispirms ir jānorāda, ka *Transcatab* formāli apstrīd naudas soda "pamatsummu", kas saskaņā ar Pamatnostādņu 1.B punkta ceturto daļu veidojas, saskaitot summas, kas noteiktas atkarībā no pārkāpuma smaguma un ilguma. Tomēr no tās argumentācijas izriet, ka apstrīdētā naudas soda apmērs ir noteikts atkarībā no pārkāpuma smaguma, tādēļ apmērs, par kuru ir runa šajā pamatā, ir naudas soda sākumsumma, kāda tā minēta apstrīdētā lēmuma 376. apsvērumā (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 2009. gada 30. septembra spriedumu lietā T-161/05 *Hoechst*/Komisija, Krājums, II-3555. lpp., 107. punkts).

— Par pārkāpuma kvalificēšanu par sevišķi smagu

159 Attiecībā uz *Transcatab* iebildumu par to, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdas, kvalificējot pārkāpumu kā "sevišķi smagu", vispirms ir jānorāda, kā ir atgādināts iepriekš 146.–148. punktā, ka no pastāvīgās judikatūras izriet, ka no trim kritērijiem, kas minēti Pamatnostādnēs, lai novērtētu pārkāpuma smagumu, galvenā nozīme sevišķi smagu pārkāpumu raksturošanā ir pārkāpuma raksturam. Tādējādi nolīgumus vai saskaņotas darbības, kuru mērķis, kā šajā lietā, ir cenu noteikšana vai tirgu sadale, var kvalificēt kā "sevišķi smagus", pamatojoties vienīgi uz to raksturu, un šādu rīcību nav jāraksturo ar konkrēto ietekmi uz attiecīgo tirgu vai īpašu ģeogrāfisko izplatību.

160 Šajā lietā attiecībā uz pārkāpuma raksturu ir jāsecina, ka tā mērķis bija kopīgi noteikt cenas, kuras maksā pārstrādātāji par jēltabaku, un piegādātāju un daudzumu sadale. Šāda prakse ir horizontāli "cenu karteļu" tipa ierobežojumi Pamatnostādņu izpratnē, un tādējādi pēc sava rakstura tie ir "sevišķi smagi". Šāda veida aizliegtas vienošanās judikatūrā ir kvalificētas kā acīmredzami konkurences tiesību normu pārkāpumi vai kā sevišķi smagi pārkāpumi, jo tie ietver tiešu iejaukšanos būtiskajos konkurences parametros attiecīgajā tirgū (skat. iepriekš 137. punktu).

161 Tas nozīmē, ka šajā gadījumā Komisija aizliegto vienošanos varēja kvalificēt kā sevišķi smagu pārkāpumu, pamatojoties uz pārkāpuma raksturu un neatkarīgi no tā konkrētās ietekmes uz tirgu un tā ģeogrāfiskās izplatības (skat. iepriekš 146.–149. punktā minēto judikatūru un iepriekš 139. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Erste Group Bank* u.c./Komisija, 103. punkts).

162 Turklāt saistībā ar dažādām *Transcatab* atsaucēm uz Komisijas iepriekš pieņemtajiem lēmumiem ir jāatgādina, ka Komisijas agrākā lēmumpieņemšanas prakse pati par sevi nav uzskatāma par atbilstošām tiesību normām attiecībā uz naudas sodiem konkurences jomā, jo šādas normas ir noteiktas tikai Regulā Nr. 1/2003, kas tiek piemērota, ņemot vērā Pamatnostādnes, un ka Komisijai, lai noteiktu naudas sodu apmēru, ir noteiktas plašas izvērtēšanas pilnvaras un tai nav saistoši tās iepriekšējie vērtējumi (šajā ziņā skat. Tiesas 2009. gada 19. marta spriedumu lietā C-510/06 P *Archer Daniels Midland*/Komisija, Krājums, I-1843. lpp., 82. punkts, un iepriekš 139. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Erste Group Bank* u.c./Komisija, 123. punkts). No tā izriet, ka nevar piekrist *Transcatab* apgalvojumiem par Komisijas agrāko lēmumpieņemšanas praksi.

163 Turklāt neviens no *Transcatab* izvirzītajiem argumentiem neliekot apšaubīt aizliegtās vienošanās kvalificēšanu par sevišķi smagu pārkāpumu. Tādēļ tie ir jāanalizē pakārtoti.

— Par pārkāpuma konkrēto ietekmi uz tirgu

164 Konkrētāk, attiecībā uz argumentiem par pieļautajām kļūdām, nosakot pārkāpuma smagumu, sakarā ar to, ka pārkāpumam neesot tiešas ietekmes uz tirgu, ir jānorāda, ka, pretēji tam, ko norāda *Transcatab*, no apstrīdētā lēmuma redakcijas izriet, ka, lai gan 365. apsvērumā Komisija, izmantojot Pamatnostādņu formulējumus, ir apstiprinājusi, ka, vērtējot pārkāpuma smagumu, tai ir jāņem vērā trīs apstākļi, kas norādīti minēto Pamatnostādņu 1.A punkta pirmajā daļā (skat. iepriekš 144. punktu), pēc tam tā pārkāpuma smaguma novērtējumu nepamatoja ar pārkāpuma konkrēto ietekmi uz tirgu.

165 Faktiski apstrīdētā lēmuma daļā, kas attiecas uz pārkāpuma smaguma novērtēšanu (365.–369. apsvērums), nav ietverta nekāda pārkāpuma konkrētas ietekmes uz tirgu analīze. It īpaši, pretēji tam, ko apgalvo *Transcatab*, šāda analīze neizriet no apstrīdētā lēmuma 368. apsvēruma. Šis apsvērums, kas cieši saistīts ar iepriekšējo apsvērumu par pārkāpuma raksturu, vispārīgi attiecas uz aizliegtu vienošanos iepirkuma jomā spēju ietekmēt konkurenci, tāpat kā tipiskā "pārdošanas karteļu" gadījumā. Komisija apgalvo, ka šāda veida aizliegtas vienošanās kropļo attiecīgo uzņēmumu konkurences darbības neatkarīgi no tā, vai runa ir par ražotājiem vai tiem, kas veic pakārtotas darbības, jo tiek ietekmēts pārstrādes uzņēmumu konkurences darbības būtisks rādītājs, proti, pārstrādājamā produkta iepirkuma cena. Tajā pašā apsvērumā Komisija arī apgalvo, ka šī spēja kropļot konkurenci ir vēl jo svarīgāka gadījumā, ja runa ir par tādu produktu, kāds tiek aplūkots šajā lietā.

166 Turklāt apstrīdētā lēmuma daļā, kas attiecas uz konkurences ierobežošanas analīzi (277. un nākamie apsvērumi), uz kuru ir atsauce 368. apsvērumā, arī nav iekļauta pārkāpuma konkrētās ietekmes uz tirgu analīze. Faktiski, pretēji tam, ko apgalvo *Transcatab*, nekas neliecina, ka no šīs apstrīdētā lēmuma daļas, kurā ir analizēta vienošanos starp pārstrādātājiem konkurenci ierobežojošā iedarbība, varētu secināt, ka Komisija būtu atsaukusies uz aizliegto vienošanos konkrēto ietekmi uz tirgu, lai naudas soda noteikšanas nolūkā noteiktu pārkāpuma smagumu.

167 Vienīgi apsvērumos par neatļautās vienošanās spēju ietekmēt pārstrādātāju rīcību iepirkuma jautājumā parādās diezgan vispārīgas atsauces uz iespējamu ietekmi uz pakārtotajiem tirgiem, ko *Transcatab* apstrīd (skat. iepriekš 154. punkta beigas). Tā kā aizliegtā vienošanās noteica, cik lielu tabakas daudzumu iepērk katrs no pārstrādātājiem, *Transcatab* nevar apgalvot, ka apgalvojums, saskaņā ar kuru aizliegtā vienošanās spēja ietekmēt tabakas pārstrādes pakārtotās darbības un pārstrādātās tabakas pārdošanu, ir kļūdains. Faktiski, tā kā aizliegtā vienošanās noteica iepirkto izejvielu

daudzumu, tā noteikti spēja ietekmēt pakārtoto pārstrādātāju rīcību, kas attiecas uz pārstrādāto produktu. Turklāt *Transcatab* nav izvirzījusi nevienu argumentu un nav sniegusi nevienu pierādījumu, kas apšaubītu šo apgalvojumu. Ir jānorāda, ka apstrīdētajā lēmumā nekādā veidā nav pieminēta iespējamā ietekme uz cigarešu cenām gala patērētājiem, tādēļ argumenti, kurus šajā sakarā izvirza *Transcatab*, ir jānoraida.

168 Attiecībā konkrēti uz *Transcatab* iesniegtajiem datiem vai datiem, kas minēti apstrīdētajā lēmumā, kuri pierādot aizliegtās vienošanās ietekmes uz tirgu neesamību (skat. iepriekš 154. punktu), ir jānorāda, ka no judikatūras izriet, ka, lai novērtētu pārkāpuma smagumu, ir svarīgi zināt, vai aizliegtās vienošanās dalībnieki ir darījuši visu iespējamo, lai to nodomi īstenotos konkrētā veidā. To, kas vēlāk noticis ar faktiskajām tirgus cenām, varēja ietekmēt citi faktori, kas nebija atkarīgi no aizliegtās vienošanās dalībniekiem, un tie nevar savā labā izmantot ārējus faktorus, ko tie nevar ietekmēt ar savu darbību, padarot tos par apstākļiem, kas pamato naudas soda samazināšanu (skat. iepriekš 141. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Raiffeisen Zentralbank Österreich* u.c./Komisija, 287. punkts; iepriekš 147. punktā minēto spriedumu lietā *Carbone-Lorraine*/Komisija, 86. punkts, un iepriekš 146. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Gütermann* un *Zwicky*/Komisija, 130. punkts un tajā minētā judikatūra).

169 Turklāt saskaņā ar judikatūru, ja ir pierādīta aizliegtas vienošanās īstenošana, Komisijai nevar prasīt, lai tā sistemātiski pierādītu, ka aizliegtās vienošanās faktiski ļāva attiecīgajiem uzņēmumiem panākt tādu darījumu cenu, kas bija augstāka vai, kā tas ir šajā lietā — aizliegto vienošanos iepirkumu gadījumā — zemāka par cenu, kāda būtu pastāvējusi, ja aizliegtās vienošanās nebūtu bijis. Būtu nesamērīgi prasīt sniegt šādus pierādījumus, kam būtu vajadzīgi ievērojami resursi, ņemot vērā, ka būtu jāveic hipotētiski aprēķini, pamatojoties uz ekonomiskajiem modeļiem, kuru precizitāti tiesai ir grūti pārbaudīt un kuru nekļūdīgums nekādi nav pierādīts (šajā ziņā skat. iepriekš 141. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Raiffeisen Zentralbank Österreich* u.c./Komisija, 286. punkts; iepriekš 147. punktā minēto spriedumu lietā *Carbone-Lorraine*/

Komisija, 85. punkts, un iepriekš 146. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Gütermann* un *Zwicky*/Komisija, 129. punkts un tajā minētā judikatūra).

170 Šajā lietā ir jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma tās daļas analīze, kura attiecas uz inkriminēto faktu analīzi, liecina, ka pārstrādātāji apzināti īstenoja pret konkurenci vērstas darbības, par kurām tie tika sodīti (piemēram, skat. apstrīdētā lēmuma 111., 124., 125., 141. un 158. apsvērumu). Kā izriet no apstrīdētā lēmuma 363. un 473. apsvēruma, šo apsvērumu turklāt apstiprina apstāklis, ka aizliegtā vienošanās bija slepena. Arī no apstrīdētā lēmuma izriet, ka pārstrādātāji vairākkārt vienojās par pasākumiem, kas nodrošina efektīvu aizliegtās vienošanās īstenošanu, piemēram, savstarpēju apmaiņu ar attiecīgo piegādātāju rēķiniem (apstrīdētā lēmuma 122. un 129. apsvērums), pienākumu apspriesties iepirkumu gadījumos ārpus nolīgumiem (apstrīdētā lēmuma 139. apsvērums), pienākumu kontrolēt darbiniekus, lai izvairītos no tā, ka tie uzņemas iniciatīvu bez vajadzīgās koordinācijas (apstrīdētā lēmuma 140. apsvērums), tādas struktūras izveidi, kas vērsta, lai nodrošinātu ar konkurenci nesaderīgu mērķu īstenošanu (apstrīdētā lēmuma 187. apsvērums). Šajā sakarā vēl ir jānorāda, ka no apstrīdētā lēmuma 383. apsvēruma izriet, ka Komisija ir pierādījusi, ka aizliegtā vienošanās tika īstenota.

171 Šādos apstākļos ir jānoraida apgalvojumi par Komisijas kļūdām, kuri pamatoti ar to, ka tirgū netika piemērotas cenas, kuras lietas dalībnieki norādīja savos nolīgumos, un ar apstākli, ka Komisijas rīcībā bija dati, kas liecināja, ka jēltabakas cena pieauga vairāk nekā citiem lauksaimniecības produktiem.

— Par tirgus ģeogrāfisko izplatību

172 Attiecībā uz pārkāpuma ietekmētā tirgus nelielo izplatību no iepriekš 147.–149. punktā minētās judikatūras izriet, ka ģeogrāfiskā tirgus apjoms nav neatkarīgs kritērijs tādā nozīmē, ka tikai tādi pārkāpumi, kas ietekmē lielāko daļu dalībvalstu, var tikt kvalificēti kā "sevišķi smagi" pārkāpumi. Ne Līgums, ne Regula Nr. 1/2003, ne Pamatnostādnes, ne judikatūra neļauj uzskatīt, ka tikai ģeogrāfiski ļoti plaši konkurences ierobežojumi var tikt šādi kvalificēti. Turklāt, kā ir atgādināts iepriekš 148. punktā, nolīgumi, kuru mērķis, kā šajā lietā, ir tieši iepirkšanas cenu noteikšana un iepirkto daudzumu sadale, var tikt kvalificēti kā sevišķi smagi pārkāpumi, pamatojoties vienīgi uz to raksturu, un šāda rīcība nav papildus jāraksturo ar kādām īpašām ģeogrāfiskām robežām. No tā izriet, ka attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus lielums, pat pieņemot, ka tas ir ierobežots, principā neliedz šajā lietā konstatēto pārkāpumu kvalificēt kā "sevišķi smagu" pārkāpumu. Tātad Komisija nav pieļāvusi nekādu kļūdu, pārkāpumu kvalificējot kā "sevišķi smagu", ņemot vērā attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus apjomu.

173 Pakārtoti ir jānorāda, ka, lai gan šajā lietā jēltabakas ražošana bija koncentrējusies noteiktos Itālijas reģionos, tomēr ir jāsecina, ka aizliegtā vienošanās attiecās uz jēltabakas iepirkuma tirgu, nevis ražošanu, tādēļ piemērošana neaprobežojās tikai ar šiem reģioniem, bet gan attiecās uz visu Itālijas teritoriju. No pastāvīgās judikatūras izriet, ka visa dalībvalsts teritorija ir nozīmīga kopējā tirgus daļa (šajā ziņā skat. Tiesas 1983. gada 9. novembra spriedumu lietā 322/81 *Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin*/Komisija, *Recueil*, 3461. lpp., 28. punkts; iepriekš 148. punktā minēto spriedumu lietā *Groupe Danone*/Komisija, 150. punkts). Tādējādi *Transcatab* nevar apgalvot, ka pārkāpuma ietekmētā tirgus ģeogrāfiskā izplatība bija ierobežota.

— Par pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu

174 Attiecībā uz iebildumu par pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu ir jānorāda, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai individuāla lēmuma pamatojumā skaidri un nepārprotami ir jānorāda iestādes, akta autores, argumentācija, lai ļautu ieinteresētajām personām iepazīties ar īstenotā pasākuma pamatojumu un kompetentajai tiesai veikt tā kontroli. Prasība norādīt pamatojumu ir jāvērtē, ņemot vērā lietas faktiskos apstākļus. Netiek prasīts, lai pamatojums precizētu visus atbilstošos faktiskos un tiesiskos apstākļus, jo jautājums, vai akta pamatojumā ir izpildītas EKL 253. panta prasības, ir jāvērtē, ņemot vērā ne tikai šā panta formulējumu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tiesību normas, kas regulē attiecīgo jomu (skat. Tiesas 1998. gada 2. aprīļa spriedumu lietā C-367/95 P Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, *Recueil*, I-1719. lpp., 63. punkts un tajā minētā judikatūra).

175 Nosakot naudas sodu par konkurences tiesību pārkāpumu, pienākums norādīt pamatojumu ir izpildīts, ja Komisija savā lēmumā norāda vērtējuma elementus, kas tai ļāvuši novērtēt pārkāpuma smagumu un ilgumu (skat. Tiesas 2002. gada 15. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, no C-250/99 P līdz C-252/99 P un C-254/99 P *Limburgse Vinyl Maatschappij* u.c./Komisija, *Recueil*, I-8375. lpp., 463. punkts un tajā minētā judikatūra).

176 Šajā gadījumā attiecībā uz pārkāpuma smaguma vērtējumu Komisija apstrīdētā lēmuma 365.–369. apsvērumā norādīja iemeslus, kuru dēļ tā ir secinājusi, ka pārkāpums ir klasificējams kā sevišķi smags. Kā jau iepriekš izklāstīts 159. un nākamajos punktos, Komisija šo secinājumu pamatoja ar to, ka attiecīgais pārkāpums ir sevišķi smags.

177 Ir jānorāda, ka nedz konkrētā ietekme uz tirgu, nedz ģeogrāfiskā tirgus izplatība nav nepieciešamie kritēriji, lai horizontālu aizliegto vienošanos gadījumā pārkāpumu kvalificētu kā sevišķi smagu, it īpaši, kā tas ir šajā lietā, attiecībā uz cenu noteikšanu, tādēļ Komisijai nebija jāpamato, kādēļ šie kritēriji nav ņemti vērā. Turklāt ir arī jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru, analizējot EKL 81. panta pārkāpumus, EKL 253. pantu nevar interpretēt tādējādi, ka Komisijai savos lēmumos ir jāpaskaidro iemesli, kuru dēļ tā naudas soda apmēra aprēķināšanā nav izmantojusi alternatīvu pieeju tai, kura faktiski izmantota apstrīdētajā lēmumā (skat. Vispārējās tiesas 2010. gada 19. maija spriedumu lietā T-18/05 *IMI* u.c./Komisija, Krājums, II-1769. lpp., 153. punkts un tajā minētā judikatūra).

178 Šādos apstākļos Komisija bija izpildījusi savu pienākumu sniegt pamatojumu par pārkāpuma konkrēto ietekmi uz tirgu un ģeogrāfiskā tirgus ierobežoto izplatību.

179 Visbeidzot attiecībā uz konkrēto iebildumu, ko *Transcatab* ir izvirzījusi par to, ka apstrīdētajā lēmumā ir neloģisks pamatojums attiecībā uz tabakas pārprodukciju (skat. iepriekš 155. punktu), ir jānorāda, ka pārprodukcija ne vienmēr ir pierādījums tam, ka aizliegtā vienošanās, lai ražošanu samazinātu, nav bijusi iedarbīga. Faktiski nevar izslēgt, ka gadījumā, ja aizliegtā vienošanās nepastāvētu, tabakas produkcija būtu vēl lielāka. Pretēji *Transcatab* norādītajam starp pārprodukciju un apstrīdētajā lēmumā norādīto apgalvojumu, saskaņā ar kuru aizliegtā vienošanās bija paredzēta, lai samazinātu kopējo tabakas produkciju, nav nekādas pretrunas. Tātad *Transcatab*, pamatojoties uz šo argumentu, nevar apgalvot, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums šajā jautājumā esot neloģisks. Tādēļ šis arguments ir jānoraida.

— Par tiesību uz aizstāvību pārkāpumiem

180 Ir jānorāda, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, tā kā Komisija savā paziņojumā par iebildumiem tieši norāda, ka tā pārbaudīs, vai attiecīgajiem uzņēmumiem uzliekams naudas sods, un tā kā Komisija norāda galvenos faktiskos un tiesiskos apstākļus, kas var ietekmēt naudas soda uzlikšanu, piemēram, iespējamā pārkāpuma smagumu un ilgumu un to, vai pārkāpums izdarīts "tīši vai nolaidības dēļ", tā izpilda savu pienākumu ievērot uzņēmumu tiesības tikt uzklausītiem. To darot, tā tiem nodrošina nepieciešamos elementus, lai tie aizstāvētos ne vien pret pārkāpuma konstatēšanu, bet arī pret to, ka tiem var uzlikt naudas sodu (iepriekš 115. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Musique Diffusion française* u.c./Komisija, 21. punkts; Vispārējās tiesas 2002. gada 20. marta spriedums lietā T-23/99 *LR AF 1998*/Komisija, *Recueil*, II-1705. lpp., 199. punkts, un 2010. gada 19. maija spriedums lietā T-11/05 *Wieland-Werke* u.c./Komisija, Krājumā nav publicēts, 129. punkts).

181 Savukārt, tā kā Komisija ir norādījusi faktiskos un tiesiskos apstākļus, uz kuriem tā balstījusi savu naudas sodu aprēķinu, tai nav pienākuma precizēt, kādā veidā tā ir izmantojusi katru apstākli, nosakot naudas soda līmeni (iepriekš 141. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Raiffeisen Zentralbank Österreich* u.c./Komisija, 369. punkts). Turklāt savā lēmumā Komisija, ņemot vērā administratīvo procesu, var arī pārskatīt vai pievienot faktiskus un tiesiskus argumentus, pamatojot noformulētos iebildumus (skat. iepriekš 117. punktā minēto spriedumu lietā *Schneider Electric*/Komisija, 438. punkts un tajā minētā judikatūra).

182 No tā izriet, ka attiecībā uz naudas sodu apmēra noteikšanu attiecīgajiem uzņēmumiem ir nodrošinātas tiesības uz aizstāvību Komisijas priekšā, jo tie var iesniegt savus apsvērumus par faktu, kuros tie tiek vainoti, ilgumu, smagumu un pret konkurenci vērsto raksturu (Vispārējās tiesas 1994. gada 6. oktobra spriedums lietā T-83/91 *Tetra Pack*/Komisija, *Recueil*, II-755. lpp., 235. punkts, un iepriekš 180. punktā minētais spriedums lietā *Wieland-Werke* u.c./Komisija, 131. punkts).

183 Šajā lietā ir jāsecina, ka paziņojuma par iebildumiem II A punkta ietvaros Komisija saskaņā ar judikatūru paziņoja galvenos faktiskos un tiesiskos apstākļus, kuru dēļ *Transcatab* varētu piemērot naudas sodu. It īpaši Komisija norādīja faktiskos un tiesiskos apstākļus, uz kuriem tā balstījās apstrīdētajā lēmumā, lai aprēķinātu prasītājai uzliekamā naudas soda sākumsummu. *Transcatab* bija iespēja iesniegt apsvērumus par šiem apstākļiem, tādēļ ir jāsecina, ka šajā ziņā tās tiesības tikt uzklausītai ir pienācīgi ievērotas. Turklāt, kā tika norādīts saistībā ar šo daļu, Komisija apstrīdētajā lēmumā pārkāpumu kvalificēja kā sevišķi smagu, nevis pamatojoties uz konkrētu aizliegtās vienošanās ietekmi uz tirgu saistībā ar ražošanas samazināšanos vai darbībām, kas īstenotas pakārtoti, bet gan pamatoja šo kvalifikāciju ar to, ka attiecīgajam pārkāpumam ir sevišķi smags raksturs.

184 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, otrā pamata pirmā daļa ir jānoraida kopumā.

*Par otrā pamata otro daļu par samērīguma principa, vienlīdzīgas attieksmes principa un tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu, nosakot naudas soda pamatsummu*

Lietas dalībnieku argumenti

185 Pirmkārt, *Transcatab* apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi samērīguma principu, uzliekot tai naudas sodu EUR 14 miljonu apmērā. Šis naudas sods esot nesamērīgs attiecībā pret tās kopējiem gada iepirkumiem atsauces tirgū, kuri nesasniedzot pat EUR 13 miljonus, kā arī pret tabakas iepirkumu kopējo vērtību, par kuru tika slēgti nolīgumi, kas nepārsniedzot EUR 50 miljonus gadā. Komisijai, nosakot naudas sodu,

bijusi jāņem vērā tirgus īpaši nelielā izplatība. Turklāt jaunās Pamatnostādnes naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktu (OV 2006, C 210, 2. lpp.; turpmāk tekstā — "2006. gada Pamatnostādnes"), nosakot, ka naudas soda pamatsumma ir jānosaka atkarībā no uzņēmuma pārdoto preču daudzuma tirgū, uz kuru attiecas aizliegtā vienošanās.

186 Otrkārt, *Transcatab* apgalvo, ka Komisija, nosakot naudas soda pamatsummu, ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes un tiesiskās paļāvības aizsardzības principus. Tā bez jebkāda pamatojuma šajā aizliegtās vienošanās lietā esot rīkojusies atšķirīgi no lēmuma lietā Jēltabaka — Spānija, lai gan abās lietās ir ievērojama līdzība jautājumā par aizliegtās vienošanās priekšmetu un tās ierobežoto ģeogrāfisko izplatību.

187 Komisija lūdz noraidīt *Transcatab* argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

— Par samērīguma principa pārkāpumu

188 Ir jāatgādina, ka samērīguma princips prasa, lai iestāžu tiesību akti nepārsniegtu to, kas ir atbilstošs un vajadzīgs, lai sasniegtu attiecīgajā tiesiskajā regulējumā izvirzītos mērķus, ņemot vērā, ka, ja ir iespēja izvēlēties starp vairākiem piemērotiem pasākumiem, ir jāizvēlas vismazāk apgrūtinošais un tā radītie traucējumi nedrīkst būt

nesamērīgi ar sasniedzamajiem mērķiem (Tiesas 1998. gada 5. maija spriedums lietā C-180/96 Apvienotā Karaliste/Komisija, *Recueil*, I-2265. lpp., 96. punkts, un Vispārējās tiesas 2007. gada 12. septembra spriedums lietā T-30/05 *Prym* un *Prym Consumer*/Komisija, Krājumā nav publicēts, 223. punkts).

189 Saistībā ar procesiem, kurus Komisija ir uzsākusi, lai sodītu par konkurences tiesību normu pārkāpumiem, šā principa piemērošana ietver to, ka naudas sodiem nav jābūt pārmērīgiem attiecībā uz noteiktajiem mērķiem, proti, attiecībā uz šo tiesību normu ievērošanu, un ka naudas soda, kas uzņēmumam uzlikts par konkurences noteikumu pārkāpumu, apmēram ir jābūt samērīgam ar pārkāpuma kopējo vērtējumu, sevišķi ņemot vērā tā smagumu (šajā ziņā skat. iepriekš 188. punktā minēto 2007. gada 12. septembra spriedumu lietā *Prym* un *Prym Consumer*/Komisija, 223. un 224. punkts un tajos minētā judikatūra). It īpaši samērīguma princips paredz, ka Komisijai naudas sods ir jānosaka proporcionāli faktoriem, kas ņemami vērā, lai noteiktu pārkāpuma smagumu, un ka tai šajā ziņā šie faktori ir jāpiemēro saskaņoti un objektīvi pamatoti (skat. Vispārējās tiesas 2006. gada 27. septembra spriedumu lietā T-43/02 *Jungbunzlauer*/Komisija, Krājums, II-3435. lpp., 226.–228. punkts, un 2010. gada 28. aprīļa spriedumu lietā T-446/05 *Amann & Söhne* un *Cousin Filterie*/Komisija, Krājums, II-1255. lpp., 171. punkts).

190 Pirmām kārtām, attiecībā uz iebildumu par to, ka naudas sods ir nesamērīgs salīdzinājumā ar kopējo iepirkumu vērtību attiecīgajā tirgū, ne no Regulas Nr. 1/2003, ne no Pamatnostādnēm neizriet, ka naudas sodu apmērs ir jānosaka tieši atkarībā no [pārkāpuma] ietekmētā tirgus apmēra, jo šis faktors nav obligāts, bet tikai viens no vairākiem faktoriem, lai novērtētu pārkāpuma smagumu (Tiesas 2007. gada 25. janvāra spriedums lietā C-407/04 P *Dalmine*/Komisija, Krājums, I-829. lpp., 132. punkts, un iepriekš 114. punktā minētais 2009. gada 3. septembra spriedums lietā *Prym* un *Prym Consumer*/Komisija, 55. punkts). Tādējādi šīs tiesību normas Komisijai tieši nerada pienākumu ņemt vērā produktu tirgus ierobežoto lielumu (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 2006. gada 27. septembra spriedumu lietā T-322/01 *Roquette Frères*/Komisija, Krājums, II-3137. lpp., 148. punkts).

191 Tomēr, kā norādīts iepriekš 139. punktā, saskaņā ar judikatūru, novērtējot pārkāpuma smagumu, Komisijai ir pienākums ņemt vērā daudzus apstākļus, kuru raksturs un nozīme atšķiras atkarībā no pārkāpuma veida un attiecīgā pārkāpuma īpašajiem apstākļiem. Nevar izslēgt, ka starp šiem faktoriem, apliecinot pārkāpuma smagumu, dažos gadījumos var būt attiecīgās preces tirgus lielums (iepriekš 115. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Musique Diffusion française* u.c./Komisija, 120. punkts, un iepriekš 146. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Gütermann* un *Zwicky*/Komisija, 267. punkts).

192 Tātad, lai gan tirgus apjoms var būt apstāklis, kas ir jāņem vērā, lai novērtētu pārkāpuma smagumu, tā nozīme atšķiras atkarībā no pārkāpuma veida un konkrētā pārkāpuma īpašajiem apstākļiem.

193 Šajā lietā, pirmkārt, attiecībā uz pārkāpuma veidu ir jākonstatē, ka attiecīgās aizliegtās vienošanās mērķis bija tieši kopīga pārstrādātāju maksājamās cenas par jēltabaku noteikšana, kā arī piegādātāju un jēltabakas daudzumu sadale. Šādas darbības atbilstoši Pamatnostādnēm veido "cenu karteļa" veida horizontālos ierobežojumus un "sevišķi smagus" pārkāpumus pēc to rakstura. Attiecībā uz šāda veida aizliegtām vienošanām, kas judikatūrā ir kvalificētas kā acīmredzami konkurences tiesību normu pārkāpumi vai kā sevišķi smagi pārkāpumi, jo tie ietver tiešu iejaukšanos būtiskajos konkurences parametros attiecīgajā tirgū (skat. iepriekš 137. punktu), Pamatnostādnēs ir paredzēts sods, kura minimālā sākumsumma pārsniedz EUR 20 miljonus.

194 Otrkārt, saistībā ar konkrētā pārkāpuma īpašajiem apstākļiem ir jākonstatē, ka attiecīgā tirgus lielums nebūt nebija nenozīmīgs, jo, kā izriet no apstrīdētā lēmuma 366. apsvēruma, Itālijā saražotās jēltabakas īpatsvars bija 38 % no Eiropas Savienības produkcijas, uz kuru attiecas kvotas. Turklāt no apstrīdētā lēmuma 290. zemsvītras piezīmes izriet, ka, ņemot vērā, ka aizliegtā vienošanās attiecās arī uz iepirkumiem no

"trešiem fasētājiem", proti, no starpniekiem, kuri paši iepērk jēltabaku no ražotājiem un veic sākotnējo tabakas apstrādi, tā ietvēra iepirkumus, kuru vērtība pārsniedza tikai Itālijā ražotās jēltabakas iepirkumu vērtību.

195 Šādos apstākļos *Transcatab* nevarēja apgalvot, ka tās naudas sods ir nesamērīgs salīdzinājumā ar kopējo iepirkumu vērtību attiecīgajā tirgū.

196 Otrām kārtām, attiecībā uz iebildumu par to, ka naudas sods ir nesamērīgs salīdzinājumā ar *Transcatab* iepirkumu vērtību attiecīgajā tirgū, vispirms ir jāuzsver, ka piemērojamajās tiesībās nav ietverts vispārpiemērojams princips, saskaņā ar kuru sankcijām ir jābūt samērīgām ar apgrozījumu, ko uzņēmums ir īstenojis attiecīgajā tirgū (skat. iepriekš 146. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Gütermann* un *Zwicky*/Komisija, 277. punkts un tajā minētā judikatūra).

197 Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, nosakot naudas sodu, ir atļauts ņemt vērā gan uzņēmuma kopējo apgrozījumu, kas ietver, kaut arī aptuvenu un neskaidru, norādi uz uzņēmuma lielumu un tā ekonomisko spēju, gan arī tikai daļu no šā apgrozījuma, ko veido preces, attiecībā uz kurām izdarīts pārkāpums, un kas tādējādi ietver norādi uz pārkāpuma apmēru. Ne vienam, ne otram no šiem skaitļiem nevar tikt piešķirta nesamērīga nozīme salīdzinājumā ar citiem novērtējuma faktoriem, un tādējādi atbilstošs naudas sods nevar tikt noteikts, pamatojoties uz vienkāršu aprēķinu, kas balstīts uz kopējo apgrozījumu. Tas it īpaši tā ir gadījumos, kad attiecīgās preces veido ļoti nelielu daļu no šā apgrozījuma (skat. iepriekš 115. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Musique Diffusion française* u.c./Komisija, 121. punkts; iepriekš 88. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, 243. punkts, un 2009. gada 3. septembra spriedumu apvienotajās lietās C-322/07 P, C-327/07 P un C-338/07 P *Papierfabrik August Koehler* u.c./Komisija, Krājums, I-7191. lpp., 114. punkts).

198 Ir jākonstatē, kā izriet no šā sprieduma 40.–43. punkta, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija noteica naudas sodu, ņemot vērā katra uzņēmuma tirgus daļu saistībā ar attiecīgā produkta iepirkumiem tirgū, kurā izdarīts pārkāpums. Tādējādi šajā lietā iepirkumu vērtība attiecīgajā tirgū bija kritērijs, kas tika ņemts vērā naudas soda noteikšanā.

199 Turklāt no judikatūras izriet, ka, ciktāl naudas soda galīgais apmērs nepārsniedz 10 % no attiecīgā uzņēmuma kopējā apgrozījuma pārkāpuma pēdējā gada laikā, to nevar uzskatīt par nesamērīgu tikai tāpēc, ka tas pārsniedz apgrozījumu attiecīgajā tirgū (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 2003. gada 9. jūlija spriedumu lietā T-224/00 *Archer Daniels Midland* un *Archer Daniels Ingredients*/Komisija, *Recueil*, II-2597. lpp., 200. punkts).

200 Turklāt, kā ir norādīts iepriekš 160. un 193. punktā, attiecīgā pārkāpuma mērķis bija "cenu karteļa" veida horizontāli ierobežojumi Pamatnostādņu izpratnē, tādējādi pēc sava rakstura tie bija "sevišķi smagi". Attiecībā uz šāda veida sevišķi smagām aizliegtām vienošanām Pamatnostādnes paredz soda sankciju, kuras minimālā sākumsumma ir EUR 20 miljoni. No apstrīdētā lēmuma 376. apsvēruma izriet, ka sākumsumma, kas ir bijusi pamats *Transcatab* uzliktā naudas soda aprēķināšanai, atbilda summai, kas ir acīmredzami zemāka nekā tā, kuru Komisija atbilstoši Pamatnostādnēm būtu varējusi noteikt par sevišķi smagiem pārkāpumiem. Šādā kontekstā *Transcatab* nevar apgalvot, ka tai uzliktais naudas sods ir nesamērīgs attiecībā pret attiecīgā tirgus ierobežoto lielumu un gada kopējiem iepirkumiem references tirgū.

201 Visbeidzot attiecībā uz prasītājas argumentu par 2006. gada Pamatnostādnēm ir jāuzsver, kā to atzīst pati *Transcatab*, ka tās nebija piemērojamas faktiem, kuri ir šīs tiesvedības pamatā (šajā ziņā skat. Tiesas 2010. gada 17. jūnija spriedumu lietā C-413/08 P *Lafarge*/Komisija, Krājums, I-5361. lpp., 108. punkts).

— Par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu

202 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru vienlīdzīgas attieksmes princips ir pārkāpts tikai tad, ja vienādas situācijas tiek risinātas dažādi vai ja dažādas situācijas tiek risinātas vienādi, ja vien šāda attieksme nav objektīvi pamatota (Tiesas 1984. gada 13. decembra spriedums lietā 106/83 *Sermide*, *Recueil*, 4209. lpp., 28. punkts, un iepriekš 158. punktā minētais spriedums lietā *Hoechst*/Komisija, 79. punkts).

203 Ir arī jāatgādina, kā tas norādīts iepriekš 162. punktā, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Komisijas lēmumpieņemšanas prakse nav uzskatāma par atbilstošām tiesību normām attiecībā uz naudas sodiem konkurences jomā, ka Komisijai, lai noteiktu naudas sodu apmēru, ir noteiktas plašas izvērtēšanas pilnvaras un ka tai nav saistoši tās iepriekšējie vērtējumi.

204 Tikai apstāklis, ka Komisija savā iepriekšējā lēmumpieņemšanas praksē ir uzskatījusi, ka kāda rīcība ir attaisnojusi noteiktu naudas soda apmēru, nekādā veidā nenozīmē, ka tai ir pienākums šo vērtējumu izmantot arī nākamajā lēmumā (skat. Vispārējās tiesas 2006. gada 27. septembra spriedumu lietā T-329/01 *Archer Daniels Midland*/Komisija, Krājums, II-3255. lpp., 110. punkts un tajā minētā judikatūra).

205 Tādēļ šajā gadījumā ir jāuzskata, ka to, ka *Transcatab* vienkārši minējusi lēmumu lietā Jēltabaka — Spānija, nevar atbalstīt, jo Komisijai šī lieta nebija jāvērtē tādā pašā veidā (šajā ziņā skat. iepriekš 162. punktā minēto 2009. gada 19. marta spriedumu lietā *Archer Daniels Midland*/Komisija, 83. punkts).

206 Runājot konkrēti par vienlīdzīgas attieksmes principa piemērošanu šajā lietā, ir jāuzsver, ka citiem lēmumiem, kurus Komisija ir pieņēmusi par naudas sodiem, ir vienīgi indikatīvs raksturs, vēl jo vairāk tādēļ, ka šo lēmumu konkrētie apstākļi nav bijuši identiski aplūkojamā lēmuma apstākļiem (iepriekš 204. punktā minētais 2006. gada 27. septembra spriedums lietā *Archer Daniels Midland*/Komisija, 112. punkts). Šajā gadījumā, kaut arī pastāv zināmas analoģijas starp lietu Jēltabaka — Spānija un šo lietu, starp tām tomēr ir būtiskas atšķirības, kuras nekādi nedrīkst neņemt vērā. Pirmkārt, nevar apstrīdēt, ka Spānijas tirgus apjoms un nozīmīgums bija mazāks nekā Itālijas tirgum. Otrkārt, valstu tiesiskie regulējumi attiecīgajā nozarē bija atšķirīgi (konkrētāk skat. 317. un nākamos punktus).

207 Ņemot vērā šīs būtiskās atšķirības, Komisijai bija tiesības, pat pienākums, nosakot sankcijas, abos gadījumos rīkoties atšķirīgi. Tādējādi *Transcatab* nevar pamatoti atsaukties uz Komisijas lēmumu lietā Jēltabaka — Spānija, lai apgalvotu, ka izskatāmajā lietā ir pieļauts vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpums.

— Par tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu

208 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru tiesības atsaukties uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principu ir pakārtotas trīs nosacījumu izpildei. Pirmkārt, administrācijai ir jāsniedz ieinteresētajai personai precīzs, beznosacījumu un saskaņots apliecinājums no kompetentiem un uzticamiem avotiem. Otrkārt, šim apliecinājumam ir jārada tiesiska paļāvība personai, uz kuru tas attiecas. Treškārt, sniegtajiem apliecinājumiem ir jāatbilst piemērojamajām normām (skat. Vispārējās tiesas 2009. gada 4. februāra

spriedumu lietā T-145/06 *Omya*/Komisija, Krājums, II-145. lpp., 117. punkts un tajā minētā judikatūra; šajā ziņā skat. arī Vispārējās tiesas 2009. gada 30. aprīļa spriedumu lietā T-13/03 *Nintendo* un *Nintendo of Europe*/Komisija, Krājums, II-947. lpp., 203. punkts un tajā minētā judikatūra).

209 Šajā gadījumā ir jākonstatē, ka judikatūrā paredzētais pirmais nosacījums nav izpildīts. Faktiski no judikatūras izriet, ka naudas soda apmēra noteikšana ietilpst Komisijai piešķirtajās plašajās izvērtēšanas pilnvarās, tā ka tirgus dalībniekiem nevar būt tiesiska paļāvība jautājumā, kā šādas summas tiek noteiktas (skat. iepriekš 204. punktā minēto 2006. gada 27. septembra spriedumu lietā *Archer Daniels Midland*/Komisija, 109. punkts un tajā minētā judikatūra). Tādējādi *Transcatab* minēto precedentu saistībā ar lietu Jēltabaka — Spānija nevar uzskatīt par tādu, kas tai būtu sniedzis precīzu, beznosacījumu un saskaņotu apliecinājumu iepriekšējā punktā minētās judikatūras izpratnē.

210 Turklāt ir jākonstatē, ka lēmumu lietā Jēltabaka — Spānija Komisija pieņēma 2004. gada oktobrī, proti, vairāk nekā divus gadus pēc tam, kad *Transcatab* iesniedza savu pieteikumu par naudas soda samazinājumu saskaņā ar paziņojumu par sadarbību. Šādos apstākļos *Transcatab* nekādi nevar apgalvot, ka tā ir rīkojusies, balstoties uz tiesisko paļāvību saistībā ar minētajā lietā noteikto naudas soda summu.

211 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, otrā pamata otrā daļa ir jānoraida kopumā.

*Par otrā pamata trešo daļu par samērīguma principa pārkāpumu, ņemot vērā sankcijas preventīvo iedarbību un* Transcatab *finanšu situāciju*

Lietas dalībnieku argumenti

212 *Transcatab* apstrīd, ka naudas soda sākumsummas noteikšanai ir izmantots reizināšanas koeficients. Pirmkārt, tā apstrīd šīs piemērošanas principu, proti, ka atbildība par pārkāpumu tiek attiecināta uz tās mātessabiedrību *Alliance One*.

213 Otrkārt, tā apgalvo, ka šajā gadījumā preventīvo efektu varētu panākt, nepiemērojot reizināšanas koeficientu un pateicoties tādas naudas soda sākumsummas noteikšanai, kas ir mazāka par Komisijas noteikto.

214 Treškārt, tā norāda, ka saskaņā ar samērīguma principu Komisijai naudas soda summa bija jāmodulē, ņemot vērā *Transcatab* vājo finanšu situāciju un apdraudējumu tās darbības turpināšanai. Patiešām, laikposmā no 1995.–2002. gadam *Transcatab* piedzīvoja būtiskus zaudējumus un pēc tam, kad Komisija tai piemēroja naudas sodu, tai draudēja likvidācija. Turklāt *Transcatab* vairs nebija pārstāvēta Itālijas tirgū un tā tirgū jau nedarbojās kopš dienas, kad tika pieņemts apstrīdētais lēmums, tādējādi attiecībā uz to vairs nebija vajadzīga nekāda preventīva rīcība. Tāpat šajā gadījumā nebija nekādas papildu vajadzības pēc preventīvas darbības, kas saistīta ar tā dēvēto "daudzu produktu" ražošanu. Visbeidzot, pat 2006. gada Pamatnostādnēs ir atsauce uz uzņēmuma spēju samaksāt naudas sodu, ņemot vērā risku vājināt tā ekonomisko dzīvotspēju.

215 Komisija lūdz noraidīt *Transcatab* argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

216 No judikatūras izriet, ka Regulas Nr. 1/2003 23. pantā paredzēto sankciju mērķis ir izskaust prettiesiskas darbības, kā arī novērst to atkārtotu izdarīšanu. Tātad prevencija ir viens no naudas soda mērķiem (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 2006. gada 15. marta spriedumu lietā T-15/02 *BASF*/Komisija, Krājums, II-497. lpp., 218. un 219. punkts un tajos minētā judikatūra, un iepriekš 103. punktā minēto 2009. gada 30. septembra spriedumu lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija, 150. punkts).

217 Vajadzība nodrošināt naudas soda preventīvu iedarbību prasa tā apmēru pielāgot tā, lai tiktu ņemta vērā tā vēlamā ietekme uz uzņēmumu, kam tas uzlikts, lai naudas sods nekļūtu nenozīmīgs vai, tieši pretēji, pārmērīgs, īpaši ņemot vērā attiecīgā uzņēmuma finansiālo stāvokli, ievērojot prasības, kuras balstītas, pirmkārt, uz vajadzību nodrošināt naudas soda efektivitāti un, otrkārt, uz samērīguma principa ievērošanu (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 2006. gada 5. aprīļa spriedumu lietā T-279/02 *Degussa*/Komisija, Krājums, II-897. lpp., 283. punkts; 2008. gada 18. jūnija spriedumu lietā T-410/03 *Hoechst*/Komisija, Krājums, II-881. lpp., 379. punkts, un iepriekš 103. punktā minēto 2009. gada 30. septembra spriedumu lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija, 154. punkts). Tādējādi, lai arī nepieciešamība piešķirt naudas sodam pietiekamu preventīvo iedarbību ir likumīgs mērķis, kuru Komisijai ir tiesības panākt, nosakot naudas soda summu, tai tomēr ir jāievēro vispārējie tiesību principi, īpaši samērīguma princips, ne tikai nosakot sākumsummu, bet arī palielinot summu, lai naudas sodam nodrošinātu pietiekamu preventīvo iedarbību (iepriekš minētais spriedums lietā *Degussa*/Komisija, 316. punkts).

218 Pamatnostādņu 1.A punktā ir minēts preventīvais mērķis, kas saistīts ar pārkāpumu smagumu. Konkrētāk, šā punkta ceturtajā daļā ir noteikts, ka "jānosaka tāds sodanaudas [naudas soda] apmērs, kas atturētu no turpmākām tamlīdzīgām darbībām". Šajā gadījumā apstrīdētā lēmuma 374. un 375. apsvērumā Komisija nepieciešamību piemērot reizināšanas koeficientu 1,25 ir pamatojusi ar vēlmi *Transcatab* uzliktajam naudas sodam nodrošināt pietiekami preventīvu iedarbību, ņemot vērā, ka tā piederējusi multinacionālai uzņēmumu grupai, kas apveltīta ar ievērojamu ekonomisko un

finanšu ietekmi un kas bija viena no galvenajiem pasaules tabakas tirgus dalībniekiem un darbojās dažādos līmeņos tabakas nozares ietvaros un dažādos ģeogrāfiskajos tirgos.

219 Pirmkārt, runājot par argumentu attiecībā uz reizināšanas koeficienta piemērošanas principu, proti, ka atbildība par pārkāpumu tiek attiecināta uz tās mātessabiedrību *Alliance One*, ir jānorāda, ka pirmā pamata ietvaros tika secināts, ka Komisija pamatoti ir uzskatījusi, ka *Alliance O*ne ir uzskatāma par līdzatbildīgu *Transcatab* izdarītajā pārkāpumā (skat. pirmā pamata pirmo daļu). Tātad šo argumentu nevar atbalstīt.

220 Otrkārt, attiecībā uz *Transcatab* argumentu saistībā ar sākumsummas EUR 10 miljonu apmērā jau pietiekami preventīvo iedarbību, ir jākonstatē, ka tā nekādā veidā nepamato savu apgalvojumu, ka naudas soda summa, ja tā būtu noteikta, neņemot vērā attiecīgo reizināšanas koeficientu ar preventīvo iedarbību, būtu bijusi pietiekama, lai nodrošinātu šādu naudas soda preventīvo iedarbību (šajā ziņā skat. iepriekš 201. punktā minēto spriedumu lietā *Lafarge*/Komisija, 107. punkts).

221 Treškārt, runājot par iebildumu, ka Komisija neesot ņēmusi vērā tās slikto finanšu situāciju un tādā veidā, piemērojot tai reizināšanas koeficientu, esot pārkāpusi samērīguma principu, vispirms ir jānorāda, ka saskaņā ar judikatūru attiecībā uz prevencijas mērķi, kas saistīts ar uzņēmumu vadību Savienībā, prevencijas faktors tiek vērtēts, ņemot vērā daudzus apstākļus, nevis tikai attiecīgā uzņēmuma īpašo situāciju (Vispārējās tiesas 2009. gada 30. aprīļa spriedums lietā T-12/03 *Itochu*/Komisija, Krājums, II-883. lpp., 93. punkts; šajā ziņā skat. arī Tiesas 2006. gada 29. jūnija spriedumu lietā C-289/04 P *Showa Denko*/Komisija, Krājums, I-5859. lpp., 23. punkts, un iepriekš 189. punktā minēto spriedumu lietā *Jungbunzlauer*/Komisija, 300. punkts).

222 Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Komisijai, nosakot naudas soda apmēru, nav pienākuma ņemt vērā ieinteresētā uzņēmuma zaudējumus, ievērojot, ka šāda pienākuma atzīšana nozīmētu nepamatotu konkurences priekšrocību piešķiršanu uzņēmumiem, kas mazāk veiksmīgi pielāgojušies tirgus apstākļiem (skat. iepriekš 88. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, 327. punkts, un Tiesas 2006. gada 29. jūnija spriedumu lietā C-308/04 P *SGL Carbon*/Komisija, Krājums, I-5977. lpp., 105. punkts un tajā minētā judikatūra; Vispārējās tiesas 2010. gada 28. aprīļa spriedumu lietā T-452/05 *BST*/Komisija, Krājums, II-1373. lpp., 95. punkts).

223 Tādēļ *Transcatab* nevar apstrīdēt reizināšanas koeficienta piemērošanu preventīvos nolūkos, atsaucoties uz apstākli, ka laikā, kad tika īstenota aizliegtā vienošanās, tā cieta zaudējumus, kuru dēļ kopš procesa uzsākšanas tā vairs nav aktīva tirgū, uz kuru attiecās aizliegtā vienošanās. Ņemot vērā, ka *Transcatab* pieder multinacionālai grupai, kas apveltīta ar ievērojamu ekonomisko un finanšu ietekmi, un ka atbildība ir attiecināta uz tās mātessabiedrību, reizināšanas koeficienta piemērošana noteiktai summai atkarībā no šīs grupas kopējā apgrozījuma nav uzskatāma par tādu, kas naudas sodu padara par nesamērīgu.

224 Turklāt ir jākonstatē, ka šajā gadījumā *Transcatab* ne administratīvā procesa laikā, ne Vispārējā tiesā nepierādīja savu apgalvojumu, saskaņā ar kuru tai draudēja likvidācija Komisijas uzsāktās izmeklēšanas un paredzamā naudas soda dēļ. Tāpat ir jāatgādina, ka Savienības tiesībās nav aizliegts tas, ka iestādes īstenots pasākums izraisa attiecīgā uzņēmuma bankrotu vai likvidāciju, pats par sevi. Faktiski tāda uzņēmuma likvidācija, kuram ir tāda juridiskā forma kā šajā lietā, ja tā var kaitēt uzņēmuma īpašnieku, akcionāru vai daļu turētāju interesēm, tomēr nenozīmē, ka arī uzņēmuma pārstāvētais personīgais, materiālais un nemateriālais ieguldījums zaudē vērtību (skat. Vispārējās tiesas 2004. gada 29. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās T-236/01, T-239/01, no T-244/01 līdz T-246/01, T-251/01 un T-252/01 *Tokai Carbon* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1181. lpp., 372. punkts un tajā minētā judikatūra).

225 Attiecībā uz argumentu par papildu prasību par preventīvu iedarbību uz uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar "daudzu produktu" ražošanu, ir jāsecina, ka apstrīdētajā lēmumā nav nekādas atsauces uz šādu prasību, tādēļ šim argumentam šajā gadījumā nav nozīmes. Visbeidzot attiecībā uz argumentu par 2006. gada Pamatnostādnēm jau ir norādīts, ka tās nebija piemērojamas faktiem, kuri ir šīs tiesvedības pamatā (skat. iepriekš 201. punktu).

226 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, otrā pamata trešā daļa un līdz ar to otrais pamats ir jānoraida kopumā.

3. *Par trešo pamatu par naudas soda pamatsummas noteikšanu*

*Par trešā pamata pirmo daļu par kļūdainu naudas soda apmēra palielināšanu pārkāpuma ilguma dēļ*

Lietas dalībnieku argumenti

227 Pirmkārt, *Transcatab* apstrīd naudas soda sākumsummas palielinājumu par 60 %, pamatojoties uz konstatējumu, ka pārstrādātāji sešus gadus un četrus mēnešus ir piedalījušies vienotā pārkāpumā. Faktiski Komisija neesot ņēmusi vērā, ka laikā no 1999. līdz 2002. gadam nolīgumi, kas noslēgti Itālijas jēltabakas tirgū, lielākoties bija starpuzņēmumu nolīgumi, kas noslēgti starp *Unitab* un *APTI*. Tādēļ Komisijai, nosakot naudas sodu, bija jānodala rīcība, kas īstenota laikā no 1995. līdz 1998. gadam, no

rīcības, kas īstenota no 1999. līdz 2002. gadam, par kuru būtu jāatbild vienīgi *APTI*. Turklāt Komisija pati esot norādījusi, ka *APTI* vienīgā ir atbildīga par saviem lēmumiem (apstrīdētā lēmuma 253. apsvērums). Tādējādi Komisijai vismaz neesot vajadzējis palielināt naudas sodu par šiem trim gadiem.

228 Īpaši no apstrīdētā lēmuma 152. un 154. apsvēruma, kā arī no dažiem iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka jau kopš 1998. gada starp pārstrādātājiem ir notikuši kontakti starpuzņēmumu nolīgumu kontekstā, lai tos sagatavotu. Šādas sanāksmes starp pārstrādātājiem esot turpinājušās visu laikposmu, kurā *APTI* bija pienākums vest sarunas ar *Unitab* par starpuzņēmumu nolīgumiem. *Transcatab* it īpaši atsaucas uz apstrīdētā lēmuma 104., 143., 151.–153., 158. un 165. apsvērumu. Attiecībā uz 1999. gadu vienīgi apstrīdētā lēmuma 158. un 159. apsvērums neattiecās tieši uz starpuzņēmumu nolīgumiem. Tomēr tie uz šiem nolīgumiem attiecoties netieši. Arī pēc 1999. gada kontakti starp pārstrādātājiem joprojām esot turpinājušies, lai definētu kopējo pozīciju, kas jāievēro *APTI* ietvaros. *Transcatab* kā piemēru min apstrīdētā lēmuma 199. un 212. apsvērumu vai, saistībā ar mērķiem, kādi bija jāpanāk, izmantojot *Cogentab* — apvienību, kuru izveidoja *APTI* un *Unitab* —, apstrīdētā lēmuma 187.–189., 191. un 208. apsvērumu. Katrā ziņā kontakti, kas starp pārstrādātājiem notika ārpus starpuzņēmumu nolīgumiem, esot aprobežojušies ar atsevišķiem tirgus aspektiem, galvenokārt vienkāršas informācijas apmaiņas veidā.

229 Otrkārt, *Transcatab* otrajā apsvērumā esot pierādījusi, ka aizliegtā vienošanās neietekmēja tirgu un ka tā nevarēja radīt kaitējumu patērētājiem. Pamatnostādnēs ir paredzēts konkrēts mērķis naudas soda palielināšanai par ilgtermiņa pārkāpumiem, lai "faktiski sodītu par ierobežojumiem, kas ir negatīvi ietekmējuši patērētājus ilgākā

laika posmā". No tā izriet, ka, automātiski piemērojot 10 % palielinājumu par katru gadu, neņemot vērā situāciju konkrētajā gadījumā, Komisija esot pieļāvusi kļūdu pašas noteikto kritēriju naudas soda aprēķināšanai piemērošanā.

230 Komisija lūdz noraidīt *Transcatab* argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

— Par naudas soda palielinājumu nolīguma ilguma dēļ

231 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru EKL 81. panta 1. punkta pārkāpums var notikt ne tikai vienas atsevišķas darbības dēļ, bet arī darbību virknes vai pat ilgstošas rīcības dēļ (iepriekš 90. punktā minētais spriedums lietā Komisija/*Anic Partecipazioni*, 81. punkts). Ja dažādas darbības ietilpst "kopējā plānā" to identiskā mērķa dēļ, kas izkropļo konkurenci kopējā tirgū, Komisijai ir tiesības uzlikt atbildību par šīm darbībām atkarībā no dalības attiecīgajā pārkāpumā kopumā (iepriekš 88. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Aalborg Portland* u.c./Komisija, 258. punkts).

232 Turklāt, ja konstatētie nolīgumi un saskaņotās darbības, ņemot vērā to mērķu atbilstību, iekļaujas sistēmās, ko raksturo periodiskas sanāksmes cenu un kvotu mērķu noteikšanai, kuras savukārt atbilst attiecīgo uzņēmumu atkārtotiem centieniem sasniegt vienīgi ekonomisku mērķi, proti, cenu attīstības kropļošanu, būtu neloģiski, ja šīs ilgstošās darbības, ko raksturo viens vienīgs mērķis, tiktu sadalītas un tādējādi apskatītas kā vairāki patstāvīgi pārkāpumi, lai gan runa tomēr ir par vienotu pārkāpumu,

kas pakāpeniski īstenojās, izmantojot gan vienošanās, gan saskaņotas darbības (šajā ziņā skat. iepriekš 222. punktā minēto spriedumu lietā *BST*/Komisija, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

233 Šajā gadījumā apstrīdētajā lēmumā Komisija uzskatīja, un *Transcatab* neiebilda, ka pārstrādātāju veiktās darbības radīja vienotu un ilgstošu EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu, jo tās ietilpa kopējā plānā, kas nosaka rīcību iepirkumu tirgū, kopīgi vēršoties pret konkurenci un cenšoties sasniegt vienu un to pašu ekonomisko mērķi, proti, kropļot normālu cenu attīstību jēltabakas tirgū un kontrolēt piegādes, veicot to sadali. It īpaši Komisija ir norādījusi, ko *Transcatab* neapstrīdēja, ka aizliegtās vienošanās mērķi bija nemainīgi visā tās darbības laikā un ka laika gaitā tai bija tā pati struktūra, kā arī tie paši darbības mehānismi (skat. apstrīdētā lēmuma 264.–269. apsvērums).

234 Tāpat Komisija konstatēja — ko *Transcatab* nav apstrīdējusi —, ka pēc 1999. gada, paralēli koordinācijai ārpus starpuzņēmumu nolīgumiem, pārstrādātāji sadarbojās, lai noteiktu *APTI* rīcību, un ka šī koordinētā darbība šo gadu laikā bija būtisks pārstrādātāju aizliegtās vienošanās stratēģijas elements (skat. apstrīdētā lēmuma 244. apsvērumu). *APTI* sanāksmēm bija tāds pats pret konkurenci vērsts mērķis, kāds bija nolīgumu slēgšanai starp pārstrādātājiem, proti, kropļot normālu cenu attīstību jēltabakas tirgū.

235 Tā kā šie vērtējumi netiek apstrīdēti, pat pieņemot, kā to apgalvo *Transcatab*, ka kopš 1999. gada pārstrādātāju sanāksmes bija paredzētas vien tādēļ, lai gatavotos *APTI* sanāksmēm, Komisija varēja pamatoti uzskatīt, ka piedalīšanās šādās sanāksmēs ir

pieskaitāma vienotam un ilgstošam pārkāpumam, jo tā konstatēja, ka pārstrādātāju koordinējošā darbība, nosakot *APTI* rīcību, bija daļa no aizliegtās vienošanās stratēģijas un tām bija tas pats vienotais mērķis, kāds pārstrādātājiem bija līdz 1999. gadam.

236 Tādējādi, pat pieņemot, kā to norāda *Transcatab*, ka pēc 1999. gada pārstrādātāju darbības bija paredzētas vienīgi, lai gatavotos *APTI* sanāksmēm, šis apstāklis nekādā veidā neietekmē pārkāpuma ilgumu, jo Komisija, pat pieļaujot šādu pieņēmumu, varēja uzskatīt, ka pārstrādātāju izdarītais pārkāpums bija ildzis aptuveni sešus gadus un četrus mēnešus. Tādējādi *Transcatab* iebildums par to, ka laikā no 1999. līdz 2002. gadam pārstrādātāju rīcība bija uzskatāma vienīgi par gatavošanos starpuzņēmumu nolīgumu noslēgšanai, nekādā veidā neietekmē apstrīdētā lēmuma likumību, jo iebildums ir jāuzskata par neatbalstāmu.

237 Šo konstatējumu neliek apšaubīt arguments par to, ka Komisija ir norādījusi, ka atbildīga par šo rīcību ir *APTI*, nevis tās locekļi (skat. apstrīdētā lēmuma 253. apsvērumu). Faktiski *APTI* rīcība radīja citu pārkāpumu, kas atšķiras no pārstrādātāju izdarītā, un tai bija savs pret konkurenci vērsts mērķis, lai gan šis mērķis daļēji sakrita ar pārstrādātāju pret konkurenci vērsto mērķi (skat. apstrīdētā lēmuma 270.–273. apsvērumu). *Transcatab* šo konstatējumu nav apstrīdējusi.

238 Katrā ziņā ir jānorāda, ka arī šim iebildumam trūkst faktiskā pamatojuma.

239 Pirmkārt, *Transcatab* savās rakstveida piezīmēs skaidri atzina, ka attiecīgajā laikposmā kontakti starp pārstrādātājiem "pārsniedza starpuzņēmumu nolīgumus", ka šie kontakti attiecās uz "noteiktiem tirgus aspektiem" un ka to ietvaros notika apmaiņa ar jutīgu informāciju. Tāpat *Transcatab* apstiprina, ka minētajā laikposmā "lielākā daļa" Itālijas jēltabakas tirgū noslēgto nolīgumu bija starpuzņēmumu nolīgumi, kas noslēgti starp *Unitab* un *APTI*; šis apstiprinājums liek domāt, ka šajā laikposmā papildus kontaktiem, kas attiecās uz starpuzņēmumu nolīgumiem, pastāvēja arī citi pārstrādātāju nolīgumi.

240 Otrkārt, no apstrīdētā lēmuma un lietas materiāliem izriet, ka minētajā laikposmā kontakti starp pārstrādātājiem ievērojami pārsniedza vienkāršas sagatavošanās sanāksmes, lai vienotos par kopēju rīcību *APTI* ietvaros sarunās par starpuzņēmumu nolīgumiem. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar 1988. gada 16. marta *legge n° 88 sulle norme sugli accordi interprofessionali e sui contratti di coltivazione e vendita dei prodotti agricoli* (Likums Nr. 88 par starpuzņēmumu nolīgumu un lauksaimniecības produktu audzēšanas un pārdošanas noteikumiem) (*GURI* Nr. 69, 1988. gada 23. marts; turpmāk tekstā — "Likums Nr. 88/88") starpuzņēmumu nolīgumi attiecas uz minimālo cenu noteikšanu, kas iekļaujamas audzēšanas līgumos (skat. apstrīdētā lēmuma 68. un 253. apsvērumu), savukārt pārstrādātāju nolīgumu mērķis bija daudz plašāks, jo aizliegtā vienošanās paredzēja tieši maksimālo vai vidējo piegādes cenu noteikšanu, kā arī tabakas daudzumus, kas jāiepērk katram pārstrādātājam, un attiecīgos piegādes avotus (apstrīdētā lēmuma 363. apsvērums).

241 No vairākiem elementiem, kas iekļauti apstrīdētajā lēmumā un lietas materiālos, izriet, ka pat kopš 1999. gada kontakti starp pārstrādātājiem bija saistīti ar plašākiem mērķiem nekā parasta *APTI* pozīcijas koordinēšana saistībā ar starpuzņēmumu nolīgumu slēgšanu.

242 Tā, piemēram, no apstrīdētā lēmuma 186. apsvēruma izriet, ka Komisija uzskata, ka 1999. gada oktobrī pārstrādātāji noslēdza slepenu nolīgumu, kura pamats un forma bija ļoti līdzīga *Villa Grazioli* 1998. gada septembra nolīgumam (skat. apstrīdētā lēmuma 142. apsvērumu). Šis nolīgums, kas pievienots iebildumu rakstam, galvenokārt bija paredzēts, lai noteiktu jēltabakas (*Burley* un *Bright*) iepirkuma cenas no "trešajiem fasētājiem", lai katram pārstrādātājam piešķirtu "trešos fasētājus" ar noteiktiem [tabakas] daudzumiem un lai boikotētu "trešos fasētājus", kuri nebija pievienojušies *Cogentab* (skat. apstrīdētā lēmuma 186. apsvērumu).

243 No apstrīdētā lēmuma 202.–204. apsvēruma izriet, ka 2000. gadā koordinēšana starp pārstrādātājiem turpinājās. Tomēr *Transcatab* nekādā veidā nepierāda, ka šī koordinēšana attiecās vienīgi uz pozīcijām, kādas būtu jāieņem *APTI*. Savukārt no apstrīdētā lēmuma 204. apsvēruma izriet, ka pārstrādātāji tikās 2000. gada 21. septembrī, lai izstrādātu koordinēšanas mehānismu starp pārstrādātājiem iepirkumu direktoru līmenī.

244 Tāpat no apstrīdētā lēmuma 212. apsvēruma izriet, ka 2001. gada 14. septembrī notika *Deltafina*, *Dimon* un *Transcatab* priekšsēdētāju un iepirkumu direktoru sanāksme, kuras dienas kārtībā bija ne tikai starpuzņēmumu nolīgums starp *APTI* un *Unitab*, bet arī savstarpējās attiecības starp minētajiem uzņēmumiem, iepirkumi no "trešajiem fasētājiem", attiecības ar *Romana Tabacchi*, kā arī nākotnes stratēģijas.

245 Visi šie piemēri liecina, ka laikā no 1999. līdz 2002. gadam kontakti starp pārstrādātājiem nenotika vienīgi saistībā ar starpuzņēmumu nolīgumiem, kā to apgalvo *Transcatab*, un ka, gluži pretēji, šajā laikposmā aizliegtā vienošanās starp pārstrādātājiem turpināja funkcionēt paralēli starpuzņēmumu nolīgumiem. Turklāt *Transcatab* nekādā

veidā nepierādīja, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu, neuzskatot, ka laikā no 1999. līdz 2002. gadam pārstrādātāju rīcība bija uzskatāma vienīgi par gatavošanos starpuzņēmumu nolīgumu slēgšanai.

246 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāsecina, ka *Transcatab* pirmais iebildums, kas izvirzīts šajā daļā, ir jānoraida.

— Par to, ka patērētājiem netika nodarīts kaitējums

247 *Transcatab* argumentam par Komisijas pieļauto kļūdu, piemērojot palielinājumu par 10 % par katru gadu, ņemot vērā, ka pārkāpuma dēļ patērētājiem netika nodarīts kaitējums, trūkst gan tiesiska, gan faktiska pamatojuma.

248 Pirmkārt, ne no Regulas Nr. 1/2003 23. panta, ne no *Transcatab* pieminētā Pamatnostādņu 1.B punkta trešās daļas neizriet, ka tie palielinājumu par ilgstošu pārkāpumu pakļautu noteikumam par ilgstošu kaitējošu ietekmi uz patērētājiem. Pamatnostādņu rindkopā, uz kuru atsaucas *Transcatab*, vispārīgi ir pamatota politika saistībā ar Pamatnostādnēs minētajiem naudas sodiem, tostarp grozījumi, salīdzinot ar iepriekšējo praksi. Tādēļ *Transcatab* nevar savu argumentu balstīt uz šo Pamatnostādņu noteikumu.

249 Otrkārt, pretēji *Transcatab* apgalvotajam nebūt nav pierādīts, ka aizliegtā vienošanās nekādi neietekmēja tirgu un, vēl jo mazāk, ka tā neradīja negatīvu ietekmi uz patērētājiem. Faktiski *Transcatab* otrā pamata ietvaros minētie dati nepierāda, ka šāda ietekme nepastāv, jo tos varēja ietekmēt arī citi faktori (skat. it īpaši iepriekš 168. punktu).

Turklāt tas, ka aizliegtā vienošanās ir ilgusi vairākus gadus, liecina, ka pārstrādātāji neuzskatīja, ka aizliegtā vienošanās ir nelietderīga un ka tā nerada nekādu ietekmi. Tātad *Transcatab* argumenta pieņēmums ir kļūdains.

250 Ņemot vērā iepriekš minēto, trešā pamata pirmā daļa ir jānoraida kopumā.

*Par trešā pamata otro daļu par* ne bis in idem *principa pārkāpumu un pamatojuma nesniegšanu*

Lietas dalībnieku argumenti

251 *Transcatab* apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi *ne bis in idem* principu. Tā apstrīdētajā lēmumā esot norādījusi, ka atbildība par starpuzņēmumu nolīgumu slēgšanu laikā no 1999. līdz 2001. gadam ir jāuzliek vienīgi *APTI*. Tomēr, nenodalot laiku no 1995. līdz 1998. gadam no laika no 1999. līdz 2001. gadam, tā esot attiecinājusi uz pārstrādātājiem atbildību par rīcību saistībā ar starpuzņēmumu nolīgumiem, t.i., rīcību, kuru tā jau bija attiecinājusi vienīgi uz *APTI*.

252 Šajā gadījumā starp faktiem, kurus pārmet *APTI*, un faktiem, kas tiek pārmesti *Transcatab*, pastāv zināma līdzība laika periodā no 1999. līdz 2002. gadam, jo pārstrādātāju sanāksmes šajā laikposmā bija gatavošanās *APTI* sanāksmēm. Turklāt identiski bija

arī pārkāpēji, jo ir zināms, ka profesionālās apvienības ir to dalībnieku izpausme. Tātad Komisija pārstrādātājus esot sodījusi divas reizes par vienu un to pašu pārkāpumu. Pirmo reizi tie tikuši sodīti kā *APTI* dalībnieki un otro reizi — individuāli. Tādēļ pārstrādātājiem esot piemērots pārmērīgs naudas sods un apstrīdētajā lēmumā tam trūkstot pamatojuma.

253 Komisija lūdz noraidīt *Transcatab* argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

254 Vispirms ir jāatgādina, ka *ne bis in idem* princips, kas paredzēts arī 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 7. protokola 4. pantā, ir Savienības tiesību vispārējs princips, kura ievērošanu nodrošina tiesa. Konkurences tiesību jomā šis princips aizliedz Komisijai atkārtoti sodīt vai apsūdzēt uzņēmumu par rīcību, kas vērsta pret konkurenci, ja par to uzņēmumam jau ir piemērotas sankcijas vai tas ir atzīts par nevainīgu saskaņā ar Komisijas iepriekšēju lēmumu, kas vairs nav pārsūdzams (Vispārējās tiesas 2003. gada 9. jūlija spriedums lietā T-224/00 *Archer Daniels Midland* un *Archer Daniels Midland Ingredients*/Komisija, *Recueil*, II-2597. lpp., 85. un 86. punkts, un iepriekš 224. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Tokai Carbon* u.c./Komisija, 130. un 131. punkts). *Ne bis in idem* principa piemērošana ir pakļauta trīskāršam nosacījumam, ka fakti, likumpārkāpējs un aizsargātās juridiskās intereses ir vienas un tās pašas. Šis princips aizliedz vienu un to pašu personu sodīt vairāk nekā vienu reizi par vienu un to pašu prettiesisko rīcību, lai aizsargātu tās pašas juridiskās intereses (skat. iepriekš 88. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Aalborg Portland* u.c./Komisija, 338. punkts, un Vispārējās tiesas 2006. gada 13. decembra spriedumu apvienotajās lietās T-217/03 un T-245/03 *FNCBV* u.c./Komisija, Krājums, II-4987. lpp., 340. punkts).

255 Šajā gadījumā pirmais nosacījums, proti, faktu identiskums, nav izpildīts. Pat pieņemot, ka atsevišķas dažādu pret konkurenci vērstu rīcību, kuras pārmet pārstrādātājiem, daļas pārklājās, tostarp koordinēšanas darbības, lai noteiktu *APTI* rīcību (apstrīdētā lēmuma 244. apsvērums), un rīcība, kuru pārmet *APTI*, proti, *APTI* pozīcijas noteikšana sarunās par cenām, lai noslēgtu starpuzņēmumu nolīgumus ar *Unitab* (apstrīdētā lēmuma 253. un 254. apsvērums), ir jākonstatē, ka runa ir par divām dažādām rīcībām. Faktiski koordinēšana, kas notika pirms lēmuma pieņemšanas, atšķiras no paša lēmuma pieņemšanas.

256 Turklāt, kā norādīts šā pamata pirmajā daļā, koordinēšanas darbības starp pārstrādātājiem, lai vienotos par *APTI* rīcību, iekļāvās plašākā pārstrādātāju aizliegtās vienošanās stratēģijā, kuras būtisku elementu tās veidoja (apstrīdētā lēmuma 244. apsvērums). Šajā ziņā ir arī jānorāda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija skaidri un precīzi ir norādījusi, ka *APTI* un pārstrādātājiem tika piemērotas sankcijas par atšķirīgiem pārkāpumiem (attiecībā uz *APTI* skat. apstrīdētā lēmuma 253., 254. un 270.–273. apsvērumu un attiecībā uz pārstrādātājiem skat. apstrīdētā lēmuma 240.–252., kā arī 264.–269. apsvērumu).

257 Tādēļ *Transcatab* nevar apgalvot, ka šajā gadījumā pārstrādātājiem pārmestie fakti bija identiski tiem, kuri tika pārmesti *APTI*.

258 Attiecībā uz otro nosacījumu, proti, pārkāpēju identiskumu, ir jākonstatē, ka arī tas šajā gadījumā nav izpildīts. Faktiski, pat ja *Transcatab* ir *APTI* dalībniece, runa ir par divām dažādām struktūrām, jo *APTI* ir juridiska persona, kurai ir pašai savs priekšmets un mērķi, kuri nav atkarīgi un atšķiras no *Transcatab* mērķiem (šajā ziņā skat. iepriekš 254. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *FNCBV* u.c./Komisija, 128. punkts).

259 No tā izriet, ka šajā gadījumā nepastāv ne faktu, ne pārkāpēju identiskums, jo apstrīdētajā lēmumā nav atkārtoti piemērotas sankcijas vienām un tām pašām struktūrām vai vienām un tām pašām personām par tiem pašiem faktiem. Tādēļ ir jāsecina, ka *ne bis in idem* princips nav pārkāpts.

260 Par iebildumu par pamatojuma trūkumu ir jānorāda, ka, tā kā pārstrādātājiem un *APTI* tika pārmesta atšķirīga rīcība, kuru īstenojušas atšķirīgas juridiskās personas, Komisijai nebija jāsniedz pamatojums par *ne bis in idem* principa piemērošanu. Apstrīdētajā lēmumā Komisija nekādā veidā nesajauca *APTI* atbildību ar pārstrādātāju atbildību. Saskaņā ar iepriekš 174. punktā minēto judikatūru iepriekš 256. punktā minētie apsvērumi skaidri un nepārprotami atklāj Komisijas argumentāciju šajā sakarā, tādā veidā ļaujot *Transcatab* uzzināt attiecībā uz to īstenoto pasākumu pamatojumu un Vispārējai tiesai veikt pārbaudi.

261 Ņemot vērā iepriekš minēto, šī daļa ir jānoraida kopumā.

*Par trešā pamata trešo daļu saistībā ar vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu*

Lietas dalībnieku argumenti

262 Pakārtoti, *Transcatab* apgalvo, ka pārstrādātāji bija pārliecināti, ka, slēdzot līgumus ar lauksaimniekiem, tie rīkojās saskaņā ar valsts tiesību aktiem un, konkrētāk, saskaņā ar Likumu Nr. 88/88 un starpuzņēmumu nolīgumiem. Attiecībā uz starpuzņēmumu

nolīgumiem Komisija esot atzinusi, ka atbilstošās tiesību normas varēja radīt būtiskas neskaidrības par *APTI* darbību likumību. Šā iemesla dēļ tā esot *APTI* uzlikusi simbolisku naudas sodu tikai EUR 1 000 apmērā. *Transcatab* vaicā, kādēļ tāda pati argumentācija nav piemērota tās gadījumā, lai gan daudzi pierādījumi liecina, ka pārstrādātāju strīdīgā rīcība laikā no 1999. līdz 2002. gadam gandrīz pilnībā attiecās uz priekšlīgumiem, lai vienotos par kopējo pozīciju *APTI*. Atšķirīgais *APTI* un *Transcatab* rīcības vērtējums esot radījis vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu.

263 Komisija lūdz noraidīt *Transcatab* argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

264 Ir jāatgādina, kā tas izriet no iepriekš 202. punktā minētās judikatūras, ka vienlīdzīgas attieksmes princips ir pārkāpts vienīgi tad, ja vienādas situācijas tiek risinātas dažādi vai dažādas situācijas tiek risinātas vienādi, ja vien šāda attieksme nav objektīvi pamatojama.

265 Šajā gadījumā, pirmkārt, ir jānorāda, kā tas jau ir konstatēts šā pamata otrajā daļā (skat. iepriekš 256. punktu), ka pārstrādātājiem un *APTI* ir piemērotas sankcijas par atšķirīgiem pārkāpumiem (skat. attiecīgi apstrīdētā lēmuma 240.–252., 253. un 254. apsvērumu).

266 Attiecībā uz laikposmu, kas sākas no 1999. gada, no apstrīdētā lēmuma izriet, ka pārstrādātājiem ir piemērotas sankcijas par virkni pret konkurenci vērstu darbību, kas iekļaujas tajā pašā aizliegtās vienošanās stratēģijā, kura aizsākās ilgi pirms 1999. gada. Tādējādi pārstrādātājiem tika piemērotas sankcijas kā par cenu koordinēšanu ārpus starpuzņēmumu nolīgumiem, tā par paralēlām koordinēšanas darbībām, lai vienotos par *APTI* rīcību (skat. it īpaši apstrīdētā lēmuma 244. apsvērumu).

267 Savukārt *APTI* tiek uzskatīta par atbildīgu vienīgi par rīcību, kas saistīta ar starpuzņēmumu nolīgumu slēgšanu. Komisija ir uzskatījusi, ka *APTI* nevarēja uzskatīt par atbildīgu par pārstrādātāju vienotu un ilgstošu pārkāpumu, jo Komisijas lietas materiālos nebija iekļauts neviens fakts, kas liecinātu, ka šī apvienība būtu piedalījusies pārstrādātāju īstenotajā vispārējā plānā, kura mērķis bija koordinēt to kopējo rīcību iepirkumu jautājumā, vai ka tā par to būtu zinājusi (skat. apstrīdētā lēmuma 270. un 271. apsvērumu).

268 Otrkārt, no apstrīdētā lēmuma izriet, ka pat pēc 1999. gada pārstrādātāju aizliegtā vienošanās ievērojami pārsniedza Likuma Nr. 88/88 piemērošanas jomu (skat. arī iepriekš 240.–245. punktu). Tādēļ *Transcatab* nevar apgalvot, ka atbilstošās tiesību normas attaisnotu simboliska naudas soda piemērošanu pārstrādātājiem tāpat kā *APTI* (šajā ziņā skat. turpmāk 298.–311. punktā norādītos apsvērumus).

269 Šādos apstākļos ir jāsecina, ka pārstrādātāju, un it īpaši *Transcatab*, situācija nav salīdzināma ar *APTI* situāciju saistībā ar pārkāpumiem laikā no 1999. līdz 2002. gadam. Tādēļ *Transcatab* nevar apgalvot, ka ir pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips.

270 Ņemot vērā visus iepriekšējos apsvērumus, trešais pamats ir jānoraida kopumā.

4. *Par ceturto pamatu par noteiktiem atbildību mīkstinošiem apstākļiem*

*Par ceturtā pamata pirmo daļu par atbildību mīkstinošo apstākli saistībā ar to, ka aizliegtā vienošanās netika īstenota*

Lietas dalībnieku argumenti

271 Vispirms *Transcatab* pārmet Komisijai, ka tā nav ņēmusi vērā atbildību mīkstinošo apstākli, kas paredzēts Pamatnostādņu 3. punkta otrajā ievilkumā, saistībā ar to, ka pārkāpjošie nolīgumi vai prakses nav tikušas īstenotas. Tā apgalvo, ka otrā pamata pirmajā daļā jau ir pierādījusi, ka pārstrādātāji nebija īstenojuši lielāko daļu savu nolīgumu. Šis konstatējums izrietot no tā, ka šie nolīgumi neietekmēja tirgu.

272 Komisija lūdz noraidīt *Transcatab* argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

273 Pirmkārt, ir svarīgi atgādināt, ka saskaņā ar judikatūru Pamatnostādņu 3. punkta otrajā ievilkumā paredzētais atbildību mīkstinošais apstāklis par to, ka pārkāpjošie nolīgumi vai prakses faktiski nav īstenotas, balstās uz katra individuālā uzņēmuma rīcību. No tā izriet, ka, vērtējot šo atbildību mīkstinošo apstākli, jāņem vērā nevis ietekme,

kas izriet no pārkāpuma kopumā, kur, vērtējot pārkāpuma smagumu, jāņem vērā tā faktiskā ietekme uz tirgu (Pamatnostādņu 1.A punkta pirmā daļa), bet katra uzņēmuma individuālā rīcība, lai novērtētu smagumu atkarībā no katra atsevišķā uzņēmuma līdzdalības pārkāpumā (iepriekš 148. punktā minētais spriedums lietā *Groupe Danone*/Komisija, 384. punkts, un iepriekš 146. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Gütermann* un *Zwicky*/Komisija, 178. punkts).

274 No tā izriet, ka *Transcatab* nevar pamatot Komisijas pieļauto kļūdu, neņemot vērā atbildību mīkstinošos apstākļus, ar to, ka pārkāpumam nebija konkrētas ietekmes uz cenu.

275 Otrkārt un katrā ziņā, tāpat ir jāatgādina, ka no judikatūras izriet, ka, lai gūtu labumu no Pamatnostādņu 3. punkta otrā ievilkuma, pārkāpējiem ir jāpierāda, ka tie ir rīkojušies atbilstoši konkurences noteikumiem vai ka tie vismaz tādā mērā skaidri un būtiski ir iebilduši pret aizliegtās vienošanās izpildes saistībām, ka tās funkcionēšana tikusi traucēta, un ka tie nav izlikušies, ka ievēro šo vienošanos, tādā veidā mudinot citus uzņēmumus īstenot minēto aizliegto vienošanos (Vispārējās tiesas 2004. gada 8. jūlija spriedums lietā T-50/00 *Dalmine*/Komisija, Krājums, II-2395. lpp., 292. punkts, un — šajā ziņā — 2006. gada 15. marta spriedums lietā T-26/02 *Daiichi Pharmaceutical*/Komisija, Krājums, II-713. lpp., 113. punkts).

276 Šajā lietā *Transcatab* nekādi nav apgalvojusi, ka tā būtu tik skaidri un būtiski iebildusi pret aizliegto vienošanos, ka tiktu traucēta tās funkcionēšana. Tādējādi tā nevar apgalvot, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu, neņemot vērā atbildību mīkstinošos apstākļus.

277 Visbeidzot ir jāsecina, ka, pirmkārt, Komisija apstrīdētā lēmuma 383. apsvērumā ir secinājusi, ka aizliegtā vienošanās ir īstenota, un, otrkārt, ka *Transcatab*, pati norādot, ka "lielākā daļa" nolīgumu netika īstenoti, atzīst, ka attiecīgās aizliegtās vienošanās ir tikušas vismaz daļēji īstenotas (skat. iepriekš 239. punktu).

278 Ņemot vērā iepriekš minēto, šī daļa ir jānoraida.

*Par ceturtā pamata otro daļu par atbildību mīkstinošo apstākli saistībā ar to, ka strīdīgās darbības tikušas pārtrauktas pirms Komisijas iejaukšanās*

Lietas dalībnieku argumenti

279 *Transcatab* pārmet Komisijai, ka tā nav ņēmusi vērā atbildību mīkstinošo apstākli, kas paredzēts Pamatnostādņu 3. punkta trešajā ievilkumā, proti, to, ka pārkāpums tika pārtraukts uzreiz pēc Komisijas iejaukšanās.

280 Pirmkārt, Pamatnostādnes nekādā veidā nesaistot šā atbildību mīkstinošā apstākļa piemērošanu ar pārkāpuma vairāk vai mazāk smago raksturu, jo šis atbildību mīkstinošais apstāklis esot piemērots arī attiecībā uz smagiem un sevišķi smagiem pārkāpumiem. Otrkārt, pēc Komisijas pirmās iejaukšanās *Transcatab* neveica nevienu darbību, kas varētu būt uzskatāma par konkurences noteikumu pārkāpumu. Treškārt, Komisija neesot ņēmusi vērā jēltabakas nozares īpatnības. Ceturtkārt, atbildību mīkstinošā apstākļa nepiemērošana izrietot no tā, ka bija notikušas pārmaiņas judikatūrā naudas sodu jautājumā, kuru Vispārējā tiesa bija izmantojusi savā 2005. gada

15. jūnija spriedumā apvienotajās lietās T-71/03, T-74/03, T-87/03 un T-91/03 *Tokai Carbon* u.c./Komisija, Krājumā nav publicēts. Šīs pārmaiņas judikatūrā, kas notika pēc procesa uzsākšanas, pārkāpjot *Transcatab* tiesisko paļāvību, jo tā bija gaidījusi naudas soda samazinājumu tādēļ, ka bija izbeigusi prettiesisko rīcību uzreiz pēc Komisijas iejaukšanās.

281 Komisija lūdz noraidīt *Transcatab* argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

282 Jāatgādina, ka saskaņā ar Pamatnostādņu 3. punkta trešo ievilkumu Komisijas noteiktā naudas soda pamatsumma var tikt samazināta, ja apsūdzētais uzņēmums pārkāpumu izbeidz pēc Komisijas pirmās iejaukšanās.

283 Tomēr saskaņā ar judikatūru naudas sods tiek automātiski samazināts nevis tāpēc, ka pārkāpums ticis izbeigts uzreiz pēc Komisijas iejaukšanās, bet šī samazināšana ir atkarīga no tā, kā Komisija, īstenojot savas izvērtēšanas pilnvaras, vērtē attiecīgajā gadījumā pastāvošos apstākļus (skat. iepriekš 147. punktā minēto spriedumu lietā *Carbone-Lorraine*/Komisija, 228. punkts un tajā minētā judikatūra). Tātad tādos apstākļos, kādi ir šajā lietā, Komisija var nepiemērot šādu naudas soda pamatsummas samazinājumu uzņēmumam, kurš ir prettiesiska nolīguma dalībnieks (iepriekš 162. punktā minētais 2009. gada 19. marta spriedums lietā *Archer Daniels Midland*/Komisija, 148. punkts).

284 Tiesa uzskatīja, ka, ja atbildību mīkstinoša apstākļa piemērošana tiktu atzīta situācijās, kurās uzņēmums ir tāda acīmredzami prettiesiska nolīguma dalībnieks, par kuru tas zināja vai nevarēja nezināt, ka tas ir pārkāpums, tas varētu mudināt uzņēmumus turpināt būt slepenā nolīguma dalībniekiem tik ilgi, cik iespējams, cerot, ka to rīcība nekad netiks atklāta, tomēr apzinoties, ka, ja to rīcība tiktu atklāta, tie varētu panākt naudas soda samazinājumu, pārtraucot pārkāpumu. Šāds atzinums liegtu jebkādu uzliktā naudas soda preventīvo iedarbību un apdraudētu EKL 81. panta 1. punkta patieso iedarbību (iepriekš 162. punktā minētais 2009. gada 19. marta spriedums lietā *Archer Daniels Midland*/Komisija, 149. punkts). Turklāt Vispārējā tiesa jau skaidri norādīja, ka apzināta pārkāpuma pārtraukšana pēc Komisijas iejaukšanās nevar tikt uzskatīta par vainu mīkstinošu apstākli (Vispārējās tiesas 1999. gada 11. marta spriedums lietā T-157/94 *Ensidesa*/Komisija, *Recueil*, II-707. lpp., 498. punkts, un iepriekš 180. punktā minētais spriedums lietā *Wieland-Werke* u.c./Komisija, 229. punkts).

285 Šajā gadījumā attiecīgais pārkāpums ir saistīts ar slepenu aizliegtu vienošanos, kuras mērķis bija, konkrēti, cenu noteikšana un piegādātāju un iepērkamo daudzumu sadalīšana. Kā tas ir norādīts iepriekš 137. punktā, šāda veida aizliegtas vienošanās ir nepārprotami aizliegtas ar EKL 81. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu un ir uzskatāmas par pārkāpumu, kas saskaņā ar judikatūru ir kvalificējams kā sevišķi smags, jo tas tieši ietekmē būtiskākos konkurences parametrus attiecīgajā tirgū. Turklāt šajā gadījumā, kā ir norādīts iepriekš 170. punktā, pārstrādātāji apzināti īstenoja pret konkurenci vērstu rīcību, par kuru tiem piemērotas sankcijas, un vairākkārt vienojās par pasākumiem, kas paredzēti, lai nodrošinātu faktisku aizliegtās vienošanās īstenošanu.

286 Šādos apstākļos, ņemot vērā iepriekš 283. un 284. punktā minēto judikatūru, *Transcatab* nevar apgalvot, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu, neņemot vērā minētos atbildību mīkstinošos apstākļus.

287 *Transcatab* izvirzītie īpašie argumenti nevar atspēkot šo secinājumu.

288 Faktiski, ņemot vērā iepriekš minēto judikatūru, tas, ka *Transcatab* pēc Komisijas pirmās iejaukšanās vairs neveica nekādu prettiesisku darbību, nenozīmē, ka Komisijai būtu jāņem vērā attiecīgais atbildību mīkstinošais apstāklis. Turklāt nozares īpatnības, tādas kā, piemēram, *Transcatab* minētā precedentu neesamība un nozares regulējums, pat ja tās, iespējams, varētu tikt ņemtas vērā citu atbildību mīkstinošo apstākļu piemērošanā (skat. tostarp šā pamata trešo un piekto daļu), tomēr nav būtiskas šā atbildību mīkstinošā apstākļa piemērošanā šajā lietā.

289 Visbeidzot attiecībā uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu ir jāatgādina, kā tas jau ir norādīts iepriekš 208. punktā, ka saskaņā ar judikatūru, lai varētu gūt labumu no šā principa, ir jābūt izpildītiem trim nosacījumiem. Pirmkārt, administrācijai ir jābūt sniegušai ieinteresētajai personai precīzu, beznosacījumu un saskaņotu apliecinājumu no kompetentiem un uzticamiem avotiem. Otrkārt, šim apliecinājumam jābūt tādam, kas var radīt tiesisku paļāvību personai, uz kuru tas attiecas. Treškārt, sniegtajiem apliecinājumiem ir jābūt atbilstošiem piemērojamajām normām (skat. iepriekš 208. punktā minēto judikatūru).

290 Attiecībā uz to ir jānorāda, ka šajā gadījumā nav izpildīts pirmais nosacījums, jo *Transcatab* nevar apgalvot, ka tā no Komisijas ir saņēmusi kādu precīzu, beznosacījumu un saskaņotu apliecinājumu, ka tā, pārtraucot prettiesisko darbību pēc Komisijas pirmās iejaukšanās, saņems naudas soda samazinājumu.

291 Turklāt ir jāatgādina, ka tas vien, ka Komisija savā iepriekšējā lēmumpieņemšanas praksē ir uzskatījusi, ka noteikti elementi ir uzskatāmi par atbildību mīkstinošiem apstākļiem, nosakot naudas soda summu, nenozīmē, ka tai ir pienākums tādu pašu vērtējumu izmantot arī turpmākajos lēmumos (Vispārējās tiesas 1998. gada 14. maija spriedums lietā T-347/94 *Mayr-Melnhof*/Komisija, *Recueil*, II-1751. lpp., 368. punkts, un iepriekš 180. punktā minētais spriedums lietā *LR AF 1998*/Komisija, 337. punkts). Tādēļ *Transcatab* nevar izvirzīt argumentu, ka šāds atbildību mīkstinošs apstāklis ir piemērots citu pārkāpumu gadījumā. Turklāt iepriekš 280. punktā minētajā 2005. gada 15. jūnija spriedumā apvienotajās lietās *Tokai Carbon* u.c./Komisija, uz kuru ir atsauce apstrīdētā lēmuma 382. apsvērumā, nekādā veidā nav uzskatāms par judikatūras izmaiņām, jo, kā Komisija pamatoti norāda, Vispārējā tiesa jau pirms šā sprieduma ir skaidri norādījusi, ka apzināta pārkāpuma izbeigšana nav uzskatāma par atbildību mīkstinošu apstākli, ja tas ir noticis Komisijas iejaukšanās dēļ (Vispārējās tiesas 1999. gada 11. marta spriedums lietā T-156/94 *Aristrain*/Komisija, *Recueil*, II-645. lpp., 138. punkts, un iepriekš 284. punktā minētais spriedums lietā *Ensidesa*/Komisija, 498. punkts). No tā izriet, ka *Transcatab* šajā gadījumā nevar atsaukties uz tiesisko paļāvību.

292 Ņemot vērā iepriekš minēto, ceturtā pamata otrā daļa ir jānoraida.

*Par ceturtā pamata trešo daļu par atbildību mīkstinošu apstākli saistībā ar to, ka pastāv saprātīgas šaubas par strīdīgās rīcības pārkāpjošo raksturu*

293 Šajā daļā *Transcatab* pēc būtības izvirza divus iebildumus. Pirmkārt, tā apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu, neņemot vērā atbildību mīkstinošo apstākli saistībā ar to, ka pastāv saprātīgas šaubas par strīdīgās rīcības pārkāpjošo raksturu. Otrkārt, tā apgalvo, ka ir pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips, salīdzinot ar lietu Jēltabaka — Spānija.

Par to, ka pastāv saprātīgas šaubas par strīdīgās rīcības pārkāpjošo raksturu

— Lietas dalībnieku argumenti

294 *Transcatab* norāda, ka tas, ka vienlaikus pastāv gan Eiropas, gan valsts tiesiskais regulējums, rada saprātīgas šaubas par tabakas pārstrādātāju un *APTI* rīcības prettiesisko raksturu Itālijā. Tādēļ Komisijai bijis jāpiemēro Pamatnostādņu 3. punkta ceturtajā ievilkumā paredzētais atbildību mīkstinošais apstāklis un vismaz jāsamazina naudas sods, kas uzlikts individuāliem pārstrādātājiem. Komisija neesot pamatojusi, kādēļ tā noraidīja *Transcatab* iesniegto lūgumu piemērot šo atbildību mīkstinošo apstākli.

295 It īpaši *Transcatab* apgalvo, ka Padomes 1962. gada 4. aprīļa Regula Nr. 26, ar ko piemēro konkrētus konkurences noteikumus lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai (OV 1962, 30, 993. lpp.), ar noteiktiem nosacījumiem paredz izņēmumu nolīgumiem, kuri ir vajadzīgi, lai īstenotu EKL 33. pantā noteiktos mērķus. Nolīgumi starp pārstrādātājiem esot bijuši nepieciešami, lai sasniegtu EKL 33. pantā noteiktos mērķus. Faktiski šie nolīgumi esot bijuši vajadzīgi, lai nodrošinātu efektīvu lauksaimniecības ražošanu un stabilizētu un saglabātu dzīvotspējīgu Itālijas tirgu. Tie bijuši nepieciešami, lai ierobežotu starpnieku ieņēmumus, nesamazinot, bet, gluži pretēji, palielinot lauksaimnieku ienākumus. *Transcatab* apgalvo, ka tā, ņemot vērā šīs lietas konkrēto faktu kontekstu, esot pierādījusi, ka nolīgumi starp pārstrādātājiem bija paredzēti, lai īstenotu EKL 33. pantā noteiktos mērķus. Šie apsvērumi, kā arī citi Savienības iejaukšanās pasākumi tabakas nozarē pārstrādātājiem esot radījuši pamatotas šaubas par strīdīgo rīcību saderību ar konkurences noteikumiem.

296 *Transcatab* uzskata, ka valsts tiesību akti, it īpaši Likums Nr. 88/88, būtībā radīja zināmu neskaidrību par apstrīdēto rīcību likumību. Apstrīdētajā lēmumā Komisijai šo apstākli esot vajadzējis atzīt arī par labu pārstrādātājiem, tāpat kā *APTI* un *Unitab* gadījumā, kurām tā uzlika simbolisku soda sankciju EUR 1 000 apmērā.

297 Komisija lūdz noraidīt *Transcatab* argumentus.

— Vispārējās tiesas vērtējums

298 Vispirms ir jānorāda, ka šī lieta attiecas uz dalību horizontālā aizliegtā vienošanās, kuras dalībnieki to vairākus gadus turējuši slepenībā un kas attiecas uz cenu noteikšanu. Tātad runa ir par acīmredzamu un sevišķi smagu EKL 81. panta pārkāpumu. Attiecībā uz konkrēto uzņēmumu — runa ir par vienu no Itālijas nozīmīgākajiem jēltabakas pārstrādātājiem, kuri pieder vienai no pasaulē lielākajām neatkarīgajām tabakas lapu tirdzniecības grupām. Tātad runa ir par uzņēmumu, kura rīcībā ir materiālie un intelektuālie resursi, kas tam ļauj novērtēt tiesiskā regulējuma vidi un iespējamās tā rīcības sekas, tostarp saistībā ar konkurences noteikumiem. Šādos apstākļos nevar pamatoti uzskatīt, ka *Transcatab* varētu būt bijušas šaubas par savas rīcības pārkāpjošo raksturu (šajā ziņā skat. iepriekš 148. punktā minēto spriedumu lietā *Groupe Danone*/Komisija, 406. punkts, un iepriekš 147. punktā minēto spriedumu lietā *Carbone-Lorraine*/Komisija, 229. punkts).

299 Pirmām kārtām, kas attiecas konkrēti uz *Transcatab* minēto Regulu Nr. 26, ir jānorāda, ka šajā regulā, it īpaši tās 2. pantā, ir paredzēta atkāpe no EKL 81. panta 1. punkta piemērošanas nolīgumiem, lēmumiem un praksēm, kas attiecas uz EKL I pielikumā

uzskaitīto produktu, tostarp jēltabakas, ražošanu vai tirdzniecību, kuri veido valsts tirgus organizācijas neatņemamu sastāvdaļu vai ir nepieciešami EKL 33. pantā noteikto mērķu īstenošanai.

300 No judikatūras izriet, ka, tā kā runa ir par atkāpi no EKL 81. panta 1. punkta vispārējā noteikuma piemērošanas, Regulas Nr. 26 2. pants ir jāinterpretē ierobežoti. Turklāt no pastāvīgās judikatūras izriet, ka Regulas Nr. 26 2. panta 1. punkta pirmais teikums, kurā paredzēts izņēmums, ir piemērojams vienīgi tad, ja attiecīgais nolīgums veicina visu EKL 33. panta mērķu īstenošanu. Visbeidzot, kā izriet no paša Regulas Nr. 26 2. panta 1. punkta pirmā teikuma teksta, attiecīgajam nolīgumam ir jābūt "nepieciešamam" minēto mērķu sasniegšanai (skat. iepriekš 254. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *FNCBV* u.c./Komisija, 199. punkts un tajā minētā judikatūra).

301 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jāsecina, ka apstrīdētā lēmuma 303.–313. apsvērumā Komisija ir nepārprotami izslēgusi Regulas Nr. 26 2. pantā paredzēto atkāpju no EKL 81. panta 1. punkta piemērošanu šajā lietā. *Transcatab* neapstrīd ne šo analīzi, ne secinājumus, pie kuriem ir nonākusi Komisija, tomēr apgalvo, ka attiecīgais regulējums tai ir radījis pamatotas šaubas, kuras Komisijai ir bijis jāņem vērā.

302 Otrkārt, ir jānorāda, ka Regulas Nr. 26 2. panta 2. un 3. punktā ir paredzēta īpaša procedūra, kas Komisijai ļauj konstatēt, kuriem nolīgumiem 2. punktā paredzētās atkāpes var piemērot. Šī procedūra paredz, ka Komisijai ir jākonsultējas ar dalībvalstīm vai ieinteresētajiem uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām.

303 Lietas materiālos nekas neliecina, ka par nolīgumiem starp pārstrādātājiem ir ziņots Komisijai, lai saņemtu atbrīvojumu šīs īpašās procedūras ietvaros. Tāpat *Transcatab* neapgalvo, ka par šiem nolīgumiem ir ziņots Komisijai. Turpretī no *Dimon Italia* pārstāvju izdarītajām piezīmēm *APTI* 2002. gada 4. aprīļa sanāksmē (skat. iepriekš 4. punktu) skaidri izriet, ka Komisijai par šiem nolīgumiem netika ziņots, ko *Transcatab* neapstrīd. Tā kā paziņošana un formālā procedūra nav notikusi, *Transcatab* nevar apgalvot, ka pārstrādātājiem varētu būt bijušas šaubas par to, ka viņu nolīgumi varētu ietilpt Regulā Nr. 26 paredzētās atkāpes piemērošanas jomā. Turklāt tādā sistēmā, kāda ir paredzēta Regulā Nr. 26, ir neiespējami, ka privātie uzņēmēji varētu uzskatīt, ka ar viņu vērtējumu varētu tikt aizstāts Komisijas vērtējums attiecībā uz piemērotākajiem līdzekļiem EKL 33. pantā noteikto mērķu sasniegšanai, un tādējādi uzsākt prettiesiskas iniciatīvas, pamatojot tās ar to, ka tie ir vēlējušies sasniegt šos mērķus.

304 Treškārt, no apstrīdētā lēmuma izriet, ka aizliegtās vienošanās mērķis no paša sākuma bija skaidri vērsts pret konkurenci (skat., piemēram, apstrīdētā lēmuma 111. apsvērumu). Šajā gadījumā no apstākļiem neizriet un tādēļ *Transcatab* to nevar pierādīt, ka pārstrādātāji, izmantojot prettiesiskos nolīgumus, būtu vēlējušies īstenot EKL 33. pantā noteiktos mērķus.

305 Šajā ziņā Tiesa ir lēmusi, ka patiesas konkurences saglabāšana lauksaimniecības produktu tirgū ir daļa no kopējās lauksaimniecības politikas un kopējas attiecīgo tirgu organizācijas mērķiem (skat. apstrīdētā lēmuma 311. apsvērumu un Tiesas 2003. gada 9. septembra spriedumu lietā C-137/00 *Milk Marque* un *National Farmers' Union*, *Recueil*, I-7975. lpp., 57. punkts). Tādējādi *Transcatab* nevar apgalvot, ka acīmredzami pret konkurenci vērstie nolīgumi, piemēram, šajā gadījumā aizliegtā vienošanās starp pārstrādātājiem, bija paredzēti, lai īstenotu EKL 33. panta 1. punktā noteiktos mērķus.

306 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, ir jāsecina, ka *Transcatab* nevar pamatoti apgalvot, ka Regula Nr. 26 tai ir radījusi pamatotas šaubas par attiecīgās aizliegtās vienošanās pārkāpjošo raksturu.

307 Otrām kārtām, attiecībā uz valsts regulējumu ir jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma 323. apsvērumā Komisija ir konstatējusi, ka uz pārstrādātāju aizliegto vienošanos neattiecas Likuma Nr. 88/88 noteikumi, jo tā galvenokārt paredz noteikt piegāžu maksimālās vai vidējās cenas, kā arī daudzumu un piegādātāju sadali, savukārt minētā likuma mērķis ir garantēt lauksaimniekiem minimālās cenas.

308 Tā kā valsts regulējums neattiecās uz aizliegtās vienošanās darbībām, pārstrādātājiem nevarēja rasties šaubas par viņu rīcības pārkāpjošo raksturu, pamatojoties uz minēto regulējumu.

309 Šādos apstākļos un ņemot vērā iepriekš 298. punktā izklāstītos apsvērumus, ir jāsecina, ka Komisija nav pieļāvusi kļūdu, nepiešķirot naudas soda samazinājumu sakarā ar attiecīgo atbildību mīkstinošo apstākli.

310 Attiecībā uz replikā izvirzīto iebildumu par iespējamo pamatojuma trūkumu saistībā ar attiecīgajiem atbildību mīkstinošajiem apstākļiem, ir jāatgādina, ka pastāvīgajā judikatūrā ir noteikts, ka, lai arī Komisijai saskaņā ar EKL 253. pantu ir pienākums savu lēmumu pamatojumā norādīt faktiskos apstākļus, no kuriem ir atkarīgs lēmuma pamatojums, un apsvērumus, kas pamudināja to pieņemt, tomēr šī norma tai neliek obligāti iztirzāt visus faktiskos un tiesiskos jautājumus, kas ir aplūkoti administratīvā procesa laikā (iepriekš 173. punktā minētais spriedums lietā *Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin*/Komisija, 14. un 15. punkts, un Vispārējās tiesas 1998. gada 14. maija spriedums lietā T-319/94 *Fiskeby Board*/Komisija, *Recueil*, II-1331. lpp., 127. punkts).

311 Tāpat nevar izvirzīt argumentu, ka apstrīdētā lēmuma daļā, kas veltīta atbildību mīkstinošajiem apstākļiem, Komisija neesot sniegusi paskaidrojumu par iemesliem, kuru dēļ tā ir uzskatījusi, ka tai nav jāņem vērā noteikti apstākļi, kurus *Transcatab* ir minējusi savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem. Turklāt ir jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma 303.–324. apsvērumā Komisija ir analizējusi gan Regulas Nr. 26, gan valsts regulējuma ietekmi.

Par atšķirīgu attieksmi, salīdzinot ar lietu Jēltabaka — Spānija

— Lietas dalībnieku argumenti

312 *Transcatab* apgalvo, ka tas, ka Komisija attiecīgo atbildību mīkstinošo apstākli nepiemēroja tik neskaidrā juridiskā kontekstā, kāds ir šajā lietā, radīja būtiski atšķirīgu attieksmi pret Itālijas pārstrādātājiem un Spānijas pārstrādātājiem. Apstrīdētā lēmuma pamatojums šajā ziņā esot acīmredzami neloģisks, jo tajā nav ņemti vērā noteikti apsvērumi, kas parādās lietā Jēltabaka — Spānija, kura esot analoga šai lietai. Konkrētāk, Spānijas gadījumā Komisija esot uzskatījusi, ka juridiskais konteksts un valdības rīcība radīja neskaidrību, kas pamatoja naudas soda samazinājumu par 40 % ne tikai uzņēmumu apvienībām, bet arī individuāliem pārstrādātājiem.

313 Savukārt šajā lietā, praktiski identiskā situācijā, Komisija esot secinājusi, ka pārstrādātāju aizliegtā vienošanās pilnībā attiecās uz EKL 81. pantu, jo tā paredzēja noteikt maksimālās un vidējās piegāžu cenas, kamēr Likums Nr. 88/88 nosaka minimālās cenas. Tomēr arī lietā Jēltabaka — Spānija likums esot paredzējis vienīgi minimālo cenu noteikšanu.

314 Komisija lūdz noraidīt *Transcatab* argumentus.

— Vispārējās tiesas vērtējums

315 Ar šo iebildumu *Transcatab* apgalvo, ka ir pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips, jo šai lietai analoģiskā gadījumā, proti, lietā Jēltabaka — Spānija, Komisija attiecīgo atbildību mīkstinošo apstākli ir piemērojusi attiecībā uz pārstrādātājiem.

316 Šajā ziņā iepriekš 202. un 264. punktā jau ir atgādināts, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru vienlīdzīgas attieksmes princips ir pārkāpts vienīgi tad, ja vienādas situācijas tiek risinātas dažādi vai dažādas situācijas tiek risinātas vienādi, ja vien šāda attieksme nav objektīvi pamatojama.

317 Šajā gadījumā abu attiecīgo lēmumu par valsts regulējuma ietekmi uz apstrīdētajām praksēm salīdzināšana liecina, ka abas situācijas ievērojami atšķiras. It īpaši no lēmuma, kas attiecas uz lietu Jēltabaka — Spānija, 52. un nākamajiem apsvērumiem, 349. un nākamajiem apsvērumiem, 426.–429., 437. un 438. apsvēruma izriet, ka Spānijā valsts iestādēm bija būtiska loma pārrunās par nolīgumiem starp ražotājiem un

pārstrādātājiem. Šīs pārrunas tika kvalificētas kā "publiskas". Spānijā pastāvēja pat "ministrijā pieņemta kārtība, [kas vērsta], lai atļautu un mudinātu dalībniekus kopīgi apspriest tabakas iepirkšanas un pārdošanas nosacījumus, tostarp cenas" (lēmuma lietā Jēltabaka — Spānija 60. apsvērums). Komisija atzina, ka "publiskās pārrunas starp ražotāju pārstāvjiem un pārstrādātājiem vismaz zināmā mērā noteica pārstrādātāju rīcības kontekstu (it īpaši attiecībā uz iespējām apvienoties un pieņemt kopēju nostāju) papildus kopējai nostājai, ko tie pieņēma publisko pārrunu kontekstā, to slepenajai stratēģijai (maksimālajām) vidējām piegādes cenām un daudzumiem" (lēmuma lietā Jēltabaka — Spānija 438. apsvērums). Būtībā tieši šā iemesla dēļ Komisija Spānijas pārstrādātājiem uzliktā naudas soda pamatsummai piemēroja 40 % samazinājumu.

318 Ir jākonstatē, ka šajā gadījumā valsts iestādēm nebija tādas nozīmes sarunās starp pārstrādātājiem un ražotājiem.

319 Tādēļ *Transcatab* nevar apgalvot, ka, nepiemērojot attiecīgo atbildību mīkstinošo apstākli, Komisija ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu.

320 Visbeidzot saistībā ar argumentu par neloģisko motivāciju ir jākonstatē, ka *Transcatab* ļoti vispārīgi atsaucas uz lēmumu lietā Jēltabaka — Spānija, neprecizējot, kuri ir tie apsvērumi, kuri nav aizgūti apstrīdētajā lēmumā un kuri šā lēmuma pamatojumu padarīja neloģisku.

321 Tādēļ ceturtā pamata trešā daļa ir jānoraida kopumā.

*Par ceturtā pamata ceturto daļu par atbildību mīkstinošo apstākli saistībā ar* Transcatab *patieso sadarbību procesa laikā*

Lietas dalībnieku argumenti

322 Pirmkārt, *Transcatab* apgalvo, ka Komisijai esot bijis tai jāpiemēro atbildību mīkstinošais apstāklis, kas noteikts Pamatnostādņu 3. punkta sestajā ievilkumā saistībā ar uzņēmuma patieso sadarbību procesa laikā ārpus paziņojuma par sadarbību īstenošanas jomas. Tā norāda, ka ir pilnībā sadarbojusies ar Komisiju visa procesa laikā, pārsniedzot paziņojumā par sadarbību noteiktās robežas. Tā it īpaši atsaucas uz tās ģenerāldirektora un iepirkumu direktora spontāniem paziņojumiem par aizliegtās vienošanās funkcionēšanu, kā arī uz tās sadarbības pozitīvo vērtējumu no to Komisijas ierēdņu puses, kuri veica pārbaudi. Turklāt jau bija vairāki precedenti tam, ka Komisija samazina naudas soda, kuru tā plānoja uzlikt, sākumsummu, ņemot vērā, ka uzņēmums ir bijis vērsts uz sadarbību.

323 Otrkārt, *Transcatab* apgalvo, ka, tai nepiemērojot minēto atbildību mīkstinošo apstākli, bet attiecinot to uz *Deltafina*, Komisija ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu. Komisija ir piešķīrusi *Deltafina* samazinājumu par 50 % par tās sadarbību, ņemot vērā, ka tai netika piešķirts nekāds naudas soda samazinājums saskaņā ar paziņojumu par sadarbību. Tomēr no apstrīdētā lēmuma izriet, ka *Deltafina* nav ievērojusi sadarbības pienākumus, kas izriet no paziņojuma par sadarbību īstenošanas. Tātad viens uzņēmums, kas neievēro savu pienākumu sadarboties, saņem lielāku naudas soda samazinājumu nekā tas, ko saņēma *Transcatab*, kura, gluži pretēji, sadarbojās pastāvīgi un daudz vairāk, nekā tas bija nepieciešams. Šāda attieksme līdz minimumam samazināja paziņojuma par sadarbību pamudinājumu.

324 *Transcatab* uzskata, ka tas, ka *Deltafina* apzināti pārkāpa savu pienākumu sadarboties, nepadara tās situāciju par izņēmumu. Tādēļ *Transcatab* uzskata, ka ir divas iespējas: vai nu paziņojuma par sadarbību un atbildību mīkstinošā apstākļa saistībā ar sadarbību sistēmas var pastāvēt līdzās un tādā gadījumā Komisija ir pamatoti samazinājusi *Deltafina* naudas sodu, taču tad tai tāda pati attieksme bija jāīsteno arī attiecībā uz *Transcatab*, kura sadarbojās vismaz tikpat daudz, cik *Deltafina*; vai arī šīs sistēmas nevar pastāvēt līdzās un šādā gadījumā atbildību mīkstinošā apstākļa piemērošana *Deltafina* nebūtu iespējama, jo tā bija pirmais uzņēmums, kurš atsaucās uz paziņojuma par sadarbību īstenošanu.

325 Pakārtoti, *Transcatab* lūdz tai piešķirt naudas soda papildu samazinājumu, vismaz tikpat lielu, kāds piešķirts *Deltafina*, sakarā ar tās pilnīgo sadarbību ārpus paziņojuma par sadarbību sistēmas.

326 Komisija lūdz noraidīt *Transcatab* argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

327 Attiecībā uz *Transcatab* pirmo iebildumu ir jāatgādina, ka saskaņā ar Pamatnostādņu 3. punkta sesto ievilkumu naudas soda pamatsumma var tikt samazināta tad, ja uzņēmums procesa laikā ir patiesi sadarbojies arī ārpus paziņojuma par sadarbību īstenošanas jomas.

328 No judikatūras izriet, ka šis īpašais atbildību mīkstinošais apstāklis ir piemērojams pārkāpumiem, kuri neietilpst paziņojuma par sadarbību īstenošanas jomā (iepriekš 88. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, 380. punkts).

329 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Pamatnostādņu 3. punkta sestā ievilkuma piemērošanas rezultātā paziņojums par sadarbību nevar zaudēt savu reālo iedarbību. Jākonstatē, ka paziņojumā par sadarbību ir definēta kārtība, kādā par sadarbību Komisijas izmeklēšanā ir ļauts atlīdzināt uzņēmumiem, kas ir vai ir bijuši slepenu aizliegtu vienošanos, kuras ietekmē Savienību, dalībnieki. Tādējādi no minētā paziņojuma formulējuma un struktūras izriet, ka uzņēmumi par to sadarbību principā var iegūt naudas soda samazinājumu tikai tad, ja tie izpilda minētajā paziņojumā paredzētos stingros nosacījumus.

330 Tādēļ, lai saglabātu paziņojuma par sadarbību reālo iedarbību, Komisija naudas soda samazinājumu, pamatojoties uz Pamatnostādņu 3. punkta sesto ievilkumu, uzņēmumam var piešķirt tikai izņēmuma gadījumos. Tas tā it īpaši ir tad, ja uzņēmuma sadarbība, kaut arī tā pārsniedz uzņēmuma juridisko pienākumu sadarboties, nedodot tam tiesības uz naudas soda samazinājumu atbilstoši paziņojumam par sadarbību, Komisijai ir objektīvi noderīga.

331 Šajā gadījumā no 493.–498. apsvēruma izriet, ka Komisija paziņojuma par sadarbību ietvaros ir vērtējusi *Transcatab* sniegtos pierādījumus, kā arī tās attieksmi un sadarbības ilgumu visa procesa laikā. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Komisijai ir plaša izvērtēšanas brīvība, lai novērtētu uzņēmuma sadarbības kvalitāti un lietderību (Tiesas 2007. gada 10. maija spriedums lietā C-328/05 P *SGL Carbon*/Komisija, Krājums, I-3921. lpp., 88. punkts).

332 Tā kā *Transcatab* bija otrais uzņēmums pēc *Mindo*, kurš izpildīja paziņojumā par sadarbību paredzētos nosacījumus, lai tiktu samazināts naudas sods, Komisija, izvērtējot sniegto sadarbību, piešķīra tai naudas soda samazinājumu par 30 % saskaņā ar minēto paziņojumu, proti, tas bija lielākais iespējamais samazinājuma līmenis diapazonā, kāds paziņojumā par sadarbību paredzēts otrajam uzņēmumam, kurš izpildījis nosacījumus, lai saņemtu samazinājumu.

333 Tādēļ ir jāsecina, ka Komisija ir ņēmusi vērā *Transcatab* sniegto sadarbību paziņojuma par sadarbību ietvaros. Turklāt nav apstrīdams, ka šajā gadījumā runa ir par aizliegtu vienošanos, tādējādi par pārkāpumu, kuram ir piemērojams minētais paziņojums (šajā ziņā skat. iepriekš 88. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, 381. punkts).

334 Turklāt *Transcatab* nekādā veidā nav pierādījusi, ka šajā gadījumā pastāv izņēmuma situācija, kas attaisnotu, ka tiek ņemta vērā tās sadarbība ārpus paziņojuma par sadarbību īstenošanas jomas un ka līdz ar to tiek piemērots Pamatnostādņu 3. punkta sestajā ievilkumā paredzētais atbildību mīkstinošais apstāklis. Faktiski *Transcatab* minētie apstākļi, piemēram, spontāni paziņojumi vai sadarbības pozitīvs vērtējums, nav tādi elementi, kas varētu attaisnot minētā atbildību mīkstinošā apstākļa piemērošanu šajā gadījumā.

335 Attiecībā uz *Transcatab* otro iebildumu saistībā ar vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, ņemot vērā, ka minētais atbildību mīkstinošais apstāklis tika piemērots *Deltafina*, arī tas nav atbalstāms.

336 Iepriekš jau ir atgādināts, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru vienlīdzīgas attieksmes princips ir pārkāpts vienīgi tad, ja vienādas situācijas tiek risinātas dažādi vai dažādas situācijas tiek risinātas vienādi, ja vien šāda attieksme nav objektīvi pamatojama (skat. iepriekš 202., 264. un 316. punktu).

337 Ir jāsecina, ka šajā gadījumā *Deltafina* situācija nav salīdzināma ar *Transcatab* situāciju. *Deltafina* bija pirmais uzņēmums, kurš sazinājās ar Komisiju un lūdza atbrīvojumu saskaņā ar paziņojumu par sadarbību, savukārt *Transcatab* bija trešais uzņēmums, kurš lūdza atbrīvojumu saskaņā ar to pašu paziņojumu. Pēc tam, kad *Deltafina* bija piešķirts nosacīts atbrīvojums saskaņā ar minēto paziņojumu, Komisija, konstatējusi, ka tā pārkāpj savu pienākumu sadarboties, kas uz to attiecās kā uz personu, kas pieprasījusi atbrīvojumu, nolēma procesa beigās nepiešķirt tai galīgo atbrīvojumu. Komisija uzskatīja, ka *Deltafina* nebija jāpiešķir nekāds naudas soda samazinājums saskaņā ar paziņojumu par sadarbību, kurš, pēc Komisijas domām, vairs nebija tai piemērojams. Šā iemesla dēļ Komisija uzskatīja, ka *Deltafina* situācijai bija izņēmuma raksturs, kas pamatoja to, ka tai tika piešķirts samazinājums sakarā ar attiecīgo atbildību mīkstinošo apstākli.

338 No šiem apsvērumiem izriet, ka *Deltafina* un *Transcatab* situācijas stipri atšķīrās to sadarbības novērtējuma dēļ, kādēļ pēdējā minētā nevarēja apgalvot, ka Komisija nav ievērojusi vienlīdzīgas attieksmes principu, nepiemērojot tai atbildību mīkstinošo apstākli par efektīvu sadarbību administratīvā procesa laikā.

339 Tādēļ ceturtā pamata ceturtā daļa ir jānoraida.

*Par ceturtā pamata piekto daļu par atbildību mīkstinošo apstākli saistībā ar to, ka brīdī, kad Komisija uzsāka pārbaudes, jēltabakas tirgū nepastāvēja precedents*

Lietas dalībnieku argumenti

340 *Transcatab* apgalvo, ka Komisijai kā atbildību mīkstinošs apstāklis esot bijis jāņem vērā, ka brīdī, kad tā uzsāka šo procesu, nepastāvēja neviens precedents saistībā ar jēltabakas tirgu. Komisija esot noraidījusi šā atbildību mīkstinošā apstākļa piemērošanu, apstrīdētajā lēmumā nesniedzot nekādu paskaidrojumu, tādā veidā pārkāpjot pienākumu norādīt pamatojumu. Pamatojot savu argumentu, *Transcatab* min vairākus precedentus.

341 Komisija lūdz noraidīt *Transcatab* argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

342 Pamatnostādnēs nav skaidri paredzēts neviens atbildību mīkstinošs apstāklis saistībā ar precedentu neesamību tirgū, kuru ir ietekmējis pārkāpums. Tomēr Pamatnostādņu 3. punkta pēdējā ievilkumā ir paredzēts, ka Komisijai ir iespēja ņemt vērā citus apstākļus papildus tiem, kas minēti iepriekšējos ievilkumos, lai piešķirtu naudas soda pamatsummas samazinājumu.

343 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Komisijai ir izvērtēšanas brīvība saistībā ar atbildību mīkstinošo apstākļu piemērošanu (iepriekš 143. punktā minētais spriedums lietā *Mannesmannröhren-Werke*/Komisija, 307. punkts). Turklāt Tiesa ir lēmusi, ka Komisijai nav noteikti jāsamazina naudas sodi, ja tā konkrētajā nozarē rīkojas pirmo reizi (Vispārējās tiesas 2005. gada 20. novembra spriedums lietā T-52/02 *SNCZ*/Komisija, Krājums, II-5005. lpp., 84. punkts).

344 Ir jākonstatē, ka *Transcatab* nespēj pierādīt, kādēļ Komisija esot pieļāvusi kļūdu, neuzskatot, ka precedenta neesamības dēļ jēltabakas nozarē tai būtu jāsamazina *Transcatab* piemērotais naudas sods. *Transcatab* vienīgi atsaucas uz virkni gadījumu, kad Komisija esot ņēmusi vērā kā atbildību mīkstinošu apstākli to, ka EKL 81. pants vēl nekad nav bijis piemērots nozarē, uz kuru attiecas naudas sods.

345 Tomēr ir jāatgādina, ka tas vien, ka Komisija savā iepriekšējā lēmumpieņemšanas praksē ir uzskatījusi, ka noteikti elementi ir uzskatāmi par atbildību mīkstinošiem apstākļiem, nosakot naudas soda summu, nenozīmē, ka tai ir pienākums tādu pašu vērtējumu izmantot arī turpmākajos lēmumos (iepriekš 291. punktā minētais spriedums lietā *Mayr-Melnhof*/Komisija, 368. punkts, un iepriekš 180. punktā minētais spriedums lietā *LR AF 1998*/Komisija, 337. punkts).

346 Attiecībā uz iebildumu par to, ka nav norādīts pamatojums, iepriekš 310. un 311. punktā jau ir atgādināts, ka EKL 253. pants nenosaka, ka Komisijai būtu pienākums iztirzāt visus faktiskos un tiesiskos jautājumus, kas ir aplūkoti administratīvā procesa laikā, un tādēļ nevar izvirzīt argumentu, ka apstrīdētā lēmuma daļā, kas veltīta atbildību mīkstinošajiem apstākļiem, Komisija nav izskaidrojusi iemeslus, kuru dēļ tā ir uzskatījusi, ka tai nav jāņem vērā noteikti elementi, kurus šajā sakarā ir minējusi *Transcatab*.

347 Ņemot vērā šos apsvērumus, arī ceturtā pamata piektā daļa ir jānoraida.

*Par ceturtā pamata sesto daļu par Itālijas jēltabakas tirgus sociālekonomisko raksturojumu un par šīs nozares krīzi*

Lietas dalībnieku argumenti

348 *Transcatab* apgalvo, ka Komisijai esot bijis jāsamazina naudas sods, piemērojot Pamatnostādņu 5. punkta b) apakšpunktu, ņemot vērā Itālijas tirgus krīzes kontekstu un spiedienu, kuram pārstrādātājus pakļāva starpnieki, tostarp izmantojot prettiesiskas darbības. Šis īpašais sociālekonomiskais konteksts esot licis īstenot pasākumus, kas nodrošina pārstrādes uzņēmumu izdzīvošanu. Vairāki dokumenti pierādot, ka pārstrādātāji bija pakļauti milzīgam spiedienam un piedzīvoja "milzīgu iebiedēšanu un draudus". Turklāt pārstrādātāju rīcība esot bijusi atbildes rīcība, lai ierobežotu starpnieku ietekmi. Vienīgi aizliegtās vienošanās esot ļāvušas pārstrādātājiem cīnīties ar šādu situāciju, jo tām bija reāla atturoša iedarbība. Komisijai šī situācija esot bijusi jāņem vērā, piešķirot naudas soda samazinājumu.

349 Turklāt attiecīgajā laikposmā *Transcatab*, tāpat kā citi pārstrādātāji, kas darbojas Itālijā, esot piedzīvojusi pastāvīgus un ievērojamus zaudējumus, un esot uzsākta tās likvidācija. Šie konstatējumi pierādot, ka aizliegto vienošanos mērķis bija nozarē radušās krīzes pārvarēšana, lai nodrošinātu savu izdzīvošanu.

350 *Transcatab* apgalvo, ka Komisijas 2003. gada 2. aprīļa Lēmumā 2003/600/EK par [EKL] 81. panta piemērošanas procedūru (Lieta COMP/C.38.279/F3 - Francijas izcelsmes liellopu gaļa) (OV L 209, 12. lpp., 180.–185. apsvērums) tā ir uzskatījusi, ka krīze nozarē attaisno naudas soda samazinājumu par 60 %. Turklāt judikatūrā un citos

precedentos esot ņemtas vērā attiecīgā tirgus īpatnības. *Transcatab* uzskata, ka Pamatnostādņu 5. punkta b) apakšpunkts neesot piemērojams vienīgi izņēmuma gadījumos. Frāze "ir jāņem vērā" faktiski nozīmē, ka Komisijai nav izvērtēšanas brīvības attiecībā uz to elementu, kas tur minēti, ņemšanu vērā.

351 Komisija lūdz noraidīt *Transcatab* argumentus.

Vispārējās tiesas vērtējums

352 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka Komisijai attiecīgā tirgus sliktais finanšu stāvoklis nav jāņem vērā kā atbildību mīkstinošs apstāklis (skat. iepriekš 224. punktā minēto 2004. gada 29. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās *Tokai Carbon* u.c./Komisija, 345. punkts un tajā minētā judikatūra; Vispārējās tiesas 2005. gada 29. novembra spriedumu lietā T-64/02 *Heubach*/Komisija, Krājums, II-5137. lpp., 139. punkts, un iepriekš 180. punktā minēto spriedumu lietās *Wieland-Werke* u.c./Komisija, 227. punkts). Faktiski ir atklājies, ka karteļi parasti rodas brīdī, kad nozarē ir radušās grūtības. Tādējādi, ja tiktu ievērots *Transcatab* loģiskais pamats, naudas sods būtu jāsamazina gandrīz visos karteļu gadījumos (šajā ziņā skat. iepriekš 141. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Raiffeisen Zentralbank Österreich* u.c./Komisija, 510. punkts; iepriekš 188. punktā minēto 2007. gada 12. septembra spriedumu lietā *Prym* un *Prym Consumer*/Komisija, 207. punkts, un iepriekš 180. punktā minēto spriedumu lietā *Wieland-Werke* u.c./Komisija, 227. punkts).

353 Protams, ir taisnība, ka Komisijas lēmumpieņemšanas praksē strukturālas krīzes reizēm ir uzskatītas par atbildību mīkstinošiem apstākļiem. Tomēr saskaņā ar iepriekšējā punktā minēto judikatūru tas, ka Komisija iepriekšējās lietās ekonomisko situāciju nozarē ir ņēmusi vērā kā atbildību mīkstinošu apstākli, nenozīmē, ka tai obligāti ir jāievēro šāda prakse arī turpmāk (iepriekš 188. punktā minētais 2007. gada

12. septembra spriedums lietā *Prym* un *Prym Consumer*/Komisija, 208. punkts, un iepriekš 180. punktā minētais spriedums lietā *Wieland-Werke* u.c./Komisija, 227. punkts).

354 Tādējādi *Transcatab* nevar uzskatīt, ka Komisijai obligāti bija jāsamazina naudas sods tādēļ, ka Itālijas jēltabakas tirgū bija krīze.

355 Turklāt, piemērojot iepriekš 352. un 353. punktā, kā arī iepriekš 162. un 346. punktā minēto judikatūru, ir jāsecina, ka atsauce uz Lēmumu 2003/600 nav būtiska. Jebkurā gadījumā ir jānorāda, ka Komisija ir pienācīgi paskaidrojusi, ka situācija, kādā tika pieņemts minētais lēmums, būtiski atšķīrās no apstākļiem šajā lietā, jo rīcība, kuru pārmeta gadījumā ar Francijas izcelsmes liellopu gaļu, bija reakcija uz neparedzētu krīzi, kas radās no dramatiska pieprasījuma krituma, ko noteica ar nozares ekonomisko situāciju absolūti nesaistīti faktori, savukārt šajā lietā grūtības nozarē bija pastāvējušas ilgstoši un tās lielākoties bija strukturāla rakstura.

356 Attiecībā uz argumentu, ka pārstrādātāju rīcība bija atbildes reakcija, pretojoties starpnieku ietekmei, Komisija apstrīdētā lēmuma 289. un 290. apsvērumā paskaidroja iemeslus, kādēļ tā noraidīja šo argumentu. It īpaši apstrīdētā lēmuma 289. apsvērumā tā pamatoti ir apgalvojusi, ka uzņēmumi nevar īstenot pasākumus, kas ir pretrunā EKL 81. panta 1. punktam, lai kompensētu praksi, kuru tās kļūdaini vai pamatoti uzskata par prettiesisku.

357 Turklāt ir jāsecina, ka *Transcatab* nav pierādījusi "milzīgu iebiedēšanu un draudus", kuriem tā ir bijusi pakļauta. Kā to norāda Komisija, minētais lietas materiālu dokuments Nr. 2573 ir vienīgi *Dimon Italia* pārstāvju sagatavots kopsavilkums par sanāksmi, kas notika 1997. gadā ar *Deltafina*, *Transcatab* un *APTI* piedalīšanos, par ārpus

kvotām saražoto tabaku un par nepieciešamību iestādēm īstenot atbilstošas iniciatīvas, lai nodrošinātu tās realizāciju. Šis dokuments liecina vienīgi par to, ka lauksaimnieki varētu protestēt, jo viņu nozarē pastāv grūtības. Tomēr no šā dokumenta neizriet, ka šie iespējamie protesti, par kuriem nav nekādu pierādījumu, ka tie tiešām ir notikuši, ir bijuši vērsti tieši pret pārstrādātājiem. Vienīgi iespēja, ka varētu notikt protesti, nav uzskatāma par krīzes ārkārtas gadījumu, kas attaisnotu rīcību, kura ir pretrunā EKL 81. pantam. Turklāt *Transcatab* minētajā parlamentārās izmeklēšanas komisijas ziņojumā nav minēts neviens konkrēts fakts, kas attiektos uz prettiesiskām darbībām tabakas tirgū, tādēļ tas šajā kontekstā nav būtisks.

358 Visbeidzot arguments saistībā ar *Transcatab* finanšu situāciju tika analizēts un noraidīts otrā pamata trešajā daļā.

359 Tādēļ ir jānoraida arī ceturtā pamata sestā daļa un attiecīgi šis pamats kopumā.

5. *Par piekto pamatu attiecībā uz paziņojuma par sadarbību piemērošanu*

*Lietas dalībnieku argumenti*

360 Pirmkārt, *Transcatab* apgalvo, ka, tā kā paziņojums par sadarbību nebija īstenojams attiecībā uz *Deltafina*, Komisijai tā bija jāuzskata par pirmo sabiedrību, kura var saņemt naudas soda samazinājumu.

361 Otrkārt, *Transcatab* apgalvo, ka, īstenojot paziņojuma par sadarbību 23. punkta pēdējo daļu, tai nedrīkstēja piemērot sankcijas par tās rīcību laikā no 1999. līdz 2002. gadam. Tā esot bijusi pirmais uzņēmums, kas informējis Komisiju par nolīgumiem, kuri noslēgti šajā laikposmā. Tās ieguldījums esot bijis ļoti detalizēts, izšķirošs un pilnīgs. Pirms *Transcatab* sniedza savu informāciju, Komisijas rīcībā esot bijusi tikai atsevišķa *Deltafina* un *Dimon* sniegta informācija. *Transcatab* min vairākus piemērus par informāciju, kuru tā sniegusi par katru gadu laikā no 1999. līdz 2002. gadam.

362 Tāpat attiecībā uz šo laikposmu *Transcatab* sniedza "pierādījumus par faktiem, kuri Komisijai iepriekš nebija zināmi", un šie fakti "tieši ietekmēja [aizliegtās vienošanās] smagumu vai ilgumu" paziņojuma par sadarbību 23. punkta pēdējās daļas izpratnē. Šīs daļas mērķis esot ļaut Komisijai kompensēt procentuālo samazinājumu, kuru uzņēmums varētu nesaņemt tādēļ, ka tas ir kavējies, salīdzinot ar saviem konkurentiem, jo ir veltījis vairāk laika izsmeļoša paziņojuma sagatavošanai.

363 Komisija lūdz noraidīt *Transcatab* argumentus.

*Vispārējās tiesas vērtējums*

Par to, ka sabiedrība ir kvalificējama kā pirmā sabiedrība, kura var saņemt naudas soda samazinājumu

364 Ir jāatgādina, ka prasības pieņemamības nosacījumi ir absolūts šķērslis tiesas procesam, uz ko Savienības tiesai vajadzības gadījumā pēc savas iniciatīvas jāatsaucas (skat.

iepriekš 132. punktā minēto spriedumu lietā *Honeywell*/Komisija, 53. punkts un tajā minētā judikatūra; šajā ziņā skat. arī Tiesas 2007. gada 29. novembra spriedumu lietā C-176/06 P *Stadtwerke Schwäbisch Hall* u.c./Komisija, Krājumā nav publicēts, 18. punkts).

365 Kā ir atgādināts iepriekš 131. un 132. punktā, saskaņā ar Tiesas Statūtu 21. pantu un Vispārējās tiesas Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktu prasības pieteikumam tostarp jāietver "strīda priekšmets" un "kopsavilkums par izvirzītajiem pamatiem". Turklāt saskaņā ar minētā reglamenta 48. panta 2. punktu "[t]iesvedības laikā nav atļauts izvirzīt jaunus pamatus, izņemot gadījumus, kad tie ir saistīti ar tādiem tiesiskiem vai faktiskiem apstākļiem, kas ir kļuvuši zināmi iztiesāšanas laikā". No šiem noteikumiem izriet, ka jebkurš pamats, kas nav pietiekami izklāstīts sākotnējā prasības pieteikumā attiecīgajā instancē, jāuzskata par nepieņemamu. Turklāt prasītāja pamatu kopsavilkumam ir jābūt pietiekami skaidram un precīzam, lai ļautu atbildētājam sagatavot savu aizstāvību un Vispārējai tiesai lemt par prasību, vajadzības gadījumā bez papildu informācijas prasības pamatošanai (Vispārējās tiesas 2000. gada 24. februāra spriedums lietā T-145/98 *ADT Projekt*/Komisija, *Recueil*, II-387. lpp., 66. punkts, un 2004. gada 16. marta spriedums lietā T-157/01 *Danske Busvognmænd*/Komisija, *Recueil*, II-917. lpp., 45. punkts). Līdzīgas prasības ir noteiktas, ja iebildumu izvirza kāda pamata atbalstam (Vispārējās tiesas 1998. gada 14. maija spriedums lietā T-352/94 *Mo och Domsjö*/Komisija, *Recueil*, II-1989. lpp., 333. punkts).

366 Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru — ar mērķi nodrošināt tiesisko drošību un pareizu tiesvedību, lai prasība būtu pieņemama, ir nepieciešams, lai galvenie faktiskie un tiesiskie apstākļi, ar kuriem prasība ir pamatota, izrietētu — vismaz īsumā, bet loģiski un saprotami — no paša prasības pieteikuma teksta (skat. iepriekš 132. punktā minēto spriedumu lietā *Honeywell*/Komisija, 56. punkts). Šajā ziņā, lai arī prasības pieteikumu specifiskos jautājumos kopumā var pamatot un papildināt ar atsaucēm uz tam pievienotu dokumentu izvilkumiem, vispārīga atsauce uz citiem dokumentiem, pat ja tie ir pievienoti prasības pieteikumam, nevar aizstāt būtisku juridisku argumentu trūkumu, kam saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem jābūt ietvertiem prasības pieteikumā (Vispārējās tiesas 1999. gada 21. maija rīkojums lietā T-154/98 *Asia Motor France* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1703. lpp., 49. punkts). Turklāt Vispārējai

tiesai nav pienākuma pielikumos meklēt un identificēt pamatus un argumentus, ko tā varētu uzskatīt par tādiem, kuri veido prasības pamatojumu, jo pielikumi ir izmantojami vienīgi pārbaudes veikšanai un tehniskos nolūkos (skat. Vispārējās tiesas 2009. gada 7. maija spriedumu lietā T-151/05 *NVV* u.c./Komisija, Krājums, II-1219. lpp., 61. punkts un tajā minētā judikatūra).

367 Šajā gadījumā šis iebildums ir pārāk vispārīgs un *Transcatab* savā prasības pieteikumā tam velta tikai vienu teikumu.

368 Tiesas sēdes laikā, atzīstot, ka iebildums ir bijis izklāstīts lakoniski, *Transcatab* to paskaidroja. Pēc būtības *Transcatab* apgalvo, ka gadījumā, ja Vispārējā tiesa uzskatītu, ka paziņojums par sadarbību nav piemērojams *Deltafina* un ka tādēļ *Mindo* ir uzskatāms par pirmo uzņēmumu, kas var saņemt atbrīvojumu no naudas soda *Deltafina* vietā, tad līdzīgi kā "domino efekta" ietekmē tā [*Transcatab*] ir uzskatāma par pirmo sabiedrību, kas var saņemt samazinājumu saskaņā ar paziņojuma par sadarbību 23. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu. Tādēļ naudas soda samazinājums, kuru Komisija piešķīra *Transcatab*, ir jāpalielina.

369 Attiecībā uz to ir jākonstatē, ka, pieņemot *Transcatab* argumentu, tiek iepriekš pieņemts, pirmkārt, ka *Mindo* ir iesniegusi Vispārējā tiesā prasību pret apstrīdēto lēmumu; otrkārt, ka tā ir izvirzījusi pamatu par to, ka tai pienākoties atbrīvojums no naudas soda *Deltafina* vietā tādēļ, ka pēdējai minētajai nav piemērojams paziņojums par sadarbību, un, treškārt, ka Vispārējā tiesa lietā, kas attiecas uz *Mindo*, šo pamatu ir pieņēmusi.

370 Tādējādi *Transcatab* iebildums balstās uz netiešu atsauci uz pamatu, kurš, iespējams, ir izvirzīts citā lietā un uz kuru tā pat neizdara skaidru atsauci. Turklāt šādu iebildumu var pieņemt vienīgi tad, ja Vispārējā tiesa ir pieņēmusi *Mindo*, iespējams, izvirzīto pamatu citā lietā.

371 Tādā veidā tiktu apietas iepriekš 365. punktā minētā Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunkta obligātās prasības, atzīstot tādu pamatu pieņemamību, kuri nav pienācīgi izklāstīti prasības pieteikumā, taču ar kuriem ir veikta atsauce uz hipotētiskiem pamatiem, kurus trešās personas varētu būt izvirzījušas citā lietā, uz kuriem prasības pieteikumā ir netieša atsauce (šajā ziņā skat. iepriekš 132. punktā minēto spriedumu lietā *Honeywell*/Komisija, 64. punkts).

372 Katrā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka Vispārējai tiesai ir jānoraida kā nepieņemama tai iesniegtā prasības pieteikuma prasījumu daļa, tādēļ ka būtiski faktiskie un tiesiskie apstākļi, ar ko šī daļa ir pamatota, loģiski un saprotami neizriet no paša prasības pieteikuma teksta un šādu apstākļu neesamība prasības pieteikumā nevar tikt aizstāta ar to izvirzīšanu tiesas sēdē (Tiesas 2006. gada 18. jūlija spriedums lietā C-214/05 P *Rossi*/ITSB, Krājums, I-7057. lpp., 37. punkts).

373 Ņemot vērā šos apsvērumus, attiecīgais iebildums ir jāuzskata par nepieņemamu.

Par paziņojuma par sadarbību 23. punkta pēdējo daļu

374 Attiecībā uz *Transcatab* argumentu par to, ka saskaņā ar paziņojuma par sadarbību 23. punkta pēdējo daļu tai nedrīkstēja piemērot sankcijas par darbībām, kas īstenotas laikā no 1999. līdz 2002. gadam, ir jāatgādina, ka saskaņā ar šo noteikumu, "ja uzņēmums iesniedz pierādījumus par faktiem, kuri Komisijai iepriekš nebija zināmi un kuriem ir tieša ietekme uz iespējamās aizliegtās vienošanās smagumu un ilgumu,

Komisija šos faktus neņem vērā, nosakot uzliekamo naudas sodu uzņēmumam, kurš tos ir sniedzis".

375 Tāpat ir jāatgādina, ka, vērtējot aizliegtas vienošanās dalībnieku sadarbību, apstrīdēt var tikai Komisijas pieļautu acīmredzamu kļūdu vērtējumā, jo, vērtējot uzņēmuma sadarbības kvalitāti un noderīgumu, Komisijai ir plaša izvērtēšanas brīvība (šajā ziņā skat. iepriekš 331. punktā minēto 2007. gada 10. maija spriedumu lietā *SGL Carbon*/Komisija, 88. punkts).

376 Tādējādi, pirmkārt, ir jānoskaidro paziņojuma par sadarbību 23. punkta pēdējās daļas darbības joma un, otrkārt, jāpārbauda, vai, piemērojot šo noteikumu, Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, piemērojot *Transcatab* sankcijas par tās rīcību laikā no 1999. līdz 2002. gadam.

377 Vispirms ir jānoraida *Transcatab* ierosinātā interpretācija, saskaņā ar kuru paziņojuma par sadarbību 23. punkta pēdējās daļas mērķis ir ļaut Komisijai kompensēt to procentuālo samazinājumu, kuru uzņēmums varētu nesaņemt tādēļ, ka ir kavējies, salīdzinot ar tā konkurentiem, veltot laiku izsmeļoša paziņojuma sagatavošanai (skat. iepriekš 362. punktu). Šāda interpretācija ir pretēja paziņojuma par sadarbību loģikai, jo tā apdraud šā paziņojuma par sadarbību īstenotās sistēmas galveno mērķi, proti, iedrošināt aizliegtās vienošanās dalībniekus "nodot" karteli un sadarboties ar Komisiju.

378 Faktiski no paziņojuma par sadarbību preambulas izriet, ka šā paziņojuma loģika ir iedrošināt uzņēmumus, kuri piedalās prettiesiskās aizliegtās vienošanās, sadarboties ar Komisiju cīņā pret karteļiem, jo šāda veida aizliegtās vienošanās ir prakses, kuras

veido daļu no vissmagākajiem konkurences ierobežojumiem. Šādā kontekstā, lai veicinātu šo sadarbību, Komisija paredz sistēmu, kuras mērķis ir uzņēmumiem, kuri ar to sadarbojas, piešķirt atbrīvojumu no naudas sodiem vai tiem uzliekamo naudas sodu samazinājumu.

379 Šī loģika nozīmē, ka Komisija, izmantojot paziņojumu par sadarbību, vēlas radīt nedrošību starp aizliegtās vienošanās dalībniekiem, iedrošinot ziņošanu par viņiem Komisijai. Šī nenoteiktība izriet tieši no tā, ka aizliegtās vienošanās dalībnieki zina, ka tikai viens no tiem var iegūt atbrīvojumu no naudas soda, paziņojot par citiem pārkāpuma dalībniekiem, tādējādi pakļaujot tos naudas sodu uzlikšanas riskam. Šīs sistēmas ietvaros un saskaņā ar to pašu loģiku uzņēmumi, kuri visātrāk sniedz savu ieguldījumu, ir pelnījuši saņemt lielākus tiem piespriesto naudas sodu samazinājumus nekā tie uzņēmumi, kuri ir mazāk naski uz sadarbību.

380 Tātad karteļa dalībnieku piedāvātās sadarbības hronoloģiskā secība un ātrums ir paziņojuma par sadarbību īstenotās sistēmas pamatelementi.

381 Paziņojuma par sadarbību noteikuma mērķa interpretācijai ir jāatbilst šā paziņojuma loģikai. No šāda skatpunkta šā paziņojuma 23. punkta pēdējā daļa ir jāinterpretē kā tāda, kurā ir paredzēts atlīdzināt uzņēmumam arī tad, ja tas nav bijis pirmais, kurš iesniedzis lūgumu par atbrīvojumu saistībā ar attiecīgo aizliegto vienošanos, ja tas pirmais ir iesniedzis Komisijai pierādījumus par faktiem, kurus Komisija nav zinājusi un kuriem bijusi tieša ietekme uz aizliegtās vienošanās smagumu vai ilgumu. Citiem vārdiem sakot, ja uzņēmuma iesniegtie pierādījumi attiecas uz faktiem, kas Komisijai

ir ļāvuši grozīt tā brīža vērtējumu par aizliegtās vienošanās smagumu un ilgumu, uzņēmumam, kurš iesniedz šos pierādījumus, tiek atlīdzināts, piešķirot atbrīvojumu attiecībā uz to faktu vērtējumu, kurus apliecina šie pierādījumi.

382 Tātad paziņojuma par sadarbību 23. punkta pēdējā daļa neattiecas uz gadījumiem, kad uzņēmums vienkārši ir iesniedzis jaunus, pilnīgākus pierādījumus par faktiem, kurus Komisija jau ir zinājusi. Tāpat minētā daļa nav piemērojama gadījumos, kad uzņēmums dara zināmus jaunus faktus, kuri tomēr nav tādi, kas varētu grozīt Komisijas vērtējumu par aizliegtās vienošanās smagumu vai ilgumu. Turpretim šis noteikums ir piemērojams vienīgi gadījumos, kad ir izpildīti divi nosacījumi: pirmkārt, attiecīgais uzņēmums ir pirmais, kurš ir pierādījis Komisijai iepriekš nezināmus faktus, un, otrkārt, šiem faktiem ir bijusi tieša ietekme uz iespējamās aizliegtās vienošanās smagumu vai ilgumu, ļaujot Komisijai nonākt pie jauniem secinājumiem par pārkāpumu.

383 Ņemot vērā šos apsvērumus, ir jāpārbauda, vai Komisija ir pieļāvusi kļūdu, piemērojot *Transcatab* sankcijas par tās rīcību laikā no 1999. līdz 2002. gadam. Šajā ziņā ir jānorāda, pirmkārt, ka apstrīdētā lēmuma 497. apsvērumā Komisija skaidri apstiprina, ka tā nav zinājusi nevienu no faktiem, par kuriem *Transcatab* iesniedza pierādījumus, un, otrkārt, ka saskaņā ar šo iebildumu *Transcatab* argumenti attiecas vienīgi uz aizliegtās vienošanās ilgumu. Taču tie neattiecas uz faktiem, kuriem varētu būt ietekme uz pārkāpuma smagumu.

384 No lietas materiāliem izriet, ka, kopš *Deltafina* 2002. gada 19. februārī iesniedza lūgumu piešķirt atbrīvojumu, Komisija zināja, ka aizliegtā vienošanās sākās 1995. gadā un ilga līdz 2001. gadam. Faktiski *Deltafina* savā pieteikumā par atbrīvojumu, pirmkārt, bija skaidri atzinusi šo apstākli un, otrkārt, bija iesniegusi astoņas ar roku rakstītas piezīmes saistībā ar sanāksmēm un sarunām starp pārstrādātājiem attiecībā uz

1999. gadu, divas ar roku rakstītas piezīmes attiecībā uz 2000. gadu un vēl divas — attiecībā uz 2001. gadu. Ir jānorāda, ka *Transcatab* vienīgi apgalvo, ka tā ir bijusi pirmā, kas iesniegusi pierādījumus par vairākiem nolīgumiem un kontaktiem, kas šajā laikposmā notikuši starp pārstrādātājiem. Tomēr tā neapgalvo, ka Komisija nebija iepriekš zinājusi, ka aizliegtā vienošanās starp pārstrādātājiem pastāvēja laikā no 1999. līdz 2002. gadam.

385 Turklāt detalizēta apstrīdētā lēmuma analīze arī liecina, ka Komisija savu lēmumu balstīja uz vairākām ziņām par kontaktiem starp pārstrādātājiem, kuras sniedza *Deltafina* un *Dimon Italia*, t.i., neatkarīgi no *Transcatab* sniegtās informācijas.

386 Konkrēti, attiecībā uz 1999. gadu no apstrīdētā lēmuma izriet, ka *Deltafina* sniedza vairākas norādes par kontaktiem, kas šā gada laikā notika starp pārstrādātājiem, piemēram, 159. apsvērumā (181. zemsvītras piezīme), 195. apsvērumā (206. zemsvītras piezīme), 199. apsvērumā (212. zemsvītras piezīme) un 200. apsvērumā (214. zemsvītras piezīme). No visām šīm zemsvītras piezīmēm izriet, ka *Deltafina* šo sanāksmju saturu ir aprakstījusi paziņojumos, kas iesniegti pirms *Transcatab* iesniegtā pieteikuma par naudas soda samazinājumu.

387 Attiecībā uz aizliegtās vienošanās attiecināšanu arī uz pārprodukciju no apstrīdētā lēmuma izriet, ka 144. un 148. apsvērums tika sagatavots, balstoties uz *Deltafina* iesniegto informāciju. Atbildē uz repliku Komisija precizēja, ka tās apsvērumi balstījās uz dokumentiem, kurus *Deltafina* iesniedza 2002. gada 22. februārī, proti, pirms *Transcatab* iesniegtā pieteikuma par naudas soda samazinājumu. Tas, ka šī attiecināšana pēc tam formāli ir norādīta *Transcatab* iesniegtajā nolīgumā, neko nemaina *Transcatab* iebilduma vērtējumā, ņemot vērā paziņojuma par sadarbību 23. punkta pēdējo rindkopu.

388 Attiecībā uz 2000. gadu apstrīdētā lēmuma 203. apsvērums (216. zemsvītras piezīme) un 204. apsvērums (218. zemsvītras piezīme) liecina, ka *Deltafina* ir sniegusi vairākus pierādījumus par kontaktiem starp pārstrādātājiem šā gada laikā. It īpaši 218. zemsvītras piezīmē ir paskaidrots, ka *Deltafina* apstrīdētā lēmuma 204. apsvērumā minētās sanāksmes saturu ir aprakstījusi paziņojumos, kas iesniegti pirms *Transcatab* iesniegtā pieteikuma par naudas soda samazinājumu, ko Komisija apliecināja atbildē uz repliku. Turklāt no lietas materiāliem izriet, ka *Deltafina* 2002. gada 19. martā Komisijai iesniedza arī informāciju un dokumentus par kontaktiem, kas notikuši šā gada laikā.

389 Attiecībā uz 2001. gadu no apstrīdētā lēmuma 209. apsvēruma (223. zemsvītras piezīme) un 211. apsvēruma (225. zemsvītras piezīme) izriet, ka pirms *Transcatab* iesniegtā pieteikuma par naudas soda samazinājumu *Deltafina* jau bija iesniegusi Komisijai dokumentus, kas pierāda, ka šā gada laikā starp pārstrādātājiem pastāvēja kontakti. It īpaši šajās divās zemsvītras piezīmēs minētais 495., 498., 524. un 614. dokuments neapstrīdami pierāda, ka šajā laikposmā starp pārstrādātājiem pastāvēja kontakti. Šie dokumenti arī liecina, ka, pirms *Transcatab* bija iesniegusi savu pieteikumu par naudas soda samazinājumu, Komisijai jau bija zināms par prettiesiskajiem kontaktiem starp pārstrādātājiem, tai skaitā *Transcatab*, vismaz līdz 2001. gada 15. oktobrim.

390 Attiecībā uz 2002. gadu Komisija apgalvo, ka tā jau zināja, ka kontakti starp pārstrādātājiem šajā gadā turpinājās, par ko tā uzzināja no apstrīdētā lēmuma 235. zemsvītras piezīmē minētās faksa kopijas, kuru iesniedza *Dimon*. Tomēr *Transcatab* apgalvo, ka šis dokuments ir iesniegts pēc 2002. gada 18. aprīļa, t.i., datuma, kad tā bija iesniegusi 234. zemsvītras piezīmē minētos dokumentus par 2002. gadu.

391 Attiecībā uz to ir jānorāda, ka, pat pieņemot, ka *Dimon* šo dokumentu iesniedza pēc *Transcatab* un ka tā bija pirmais uzņēmums, kurš sniedza pierādījumus par sanāksmēm, kuras notika 2002. gada sākumā, šim apstāklim neesot bijis nekādu praktisku seku.

392 Pirmkārt, kā ir iepriekš norādīts 389. punktā, no lietas materiāliem izriet, ka, pirms *Transcatab* bija iesniegusi savu pieteikumu par naudas soda samazinājumu, Komisijas rīcībā jau bija pierādījumi, ka aizliegtā vienošanās bija ilgusi vismaz līdz 2001. gada 15. oktobrim. Aizliegtā vienošanās sākās 1995. gada 29. septembrī (skat. apstrīdētā lēmuma 377. apsvērumu), un, tā kā *Transcatab* šo apstākli neapstrīd, ir jākonstatē, ka, vēl pirms *Transcatab* iesniedza savus dokumentus, Komisijas rīcībā jau bija pietiekama informācija, lai konstatētu, ka aizliegtā vienošanās ilga vairāk nekā sešus gadus. Ar šo konstatējumu pietika, lai Komisija varētu palielināt naudas soda sākumsummu par 60 %. No tā izriet, ka Komisijas konstatētais fakts, ka aizliegtā vienošanās bija ilgusi par četriem mēnešiem ilgāk (līdz 2002. gada 19. februārim), nekādi neietekmēja galīgo soda sankciju apmēru noteikšanu.

393 Otrkārt, ir jāatgādina, ka apstrīdētā lēmuma 256. un nākamajos apsvērumos Komisija noteica — un *Transcatab* šo vērtējumu neapstrīdēja (skat. iepriekš 233. punktu) —, ka aizliegtā vienošanās bija vienots un ilgstošs pārkāpums. Tāpat Komisija konstatēja, ka šis pārkāpums tika izbeigts 2002. gada 19. februārī, proti, dienā, kad *Deltafina* iesniedza savu pieteikumu par atbrīvojumu. *Transcatab* nebija ne apgalvojusi, ne pierādījusi, ka tā savu dalību pārkāpumā esot pārtraukusi pirms šā datuma.

394 Attiecībā uz to ir jāatgādina, ka uzņēmums, kas ir piedalījies pārkāpumā, veicot patstāvīgas darbības, kuras atbilst priekšstatam par nolīgumu vai saskaņotām darbībām, kas vērstas pret konkurenci EKL 81. panta 1. punkta izpratnē, un kuras veicina pārkāpuma īstenošanu kopumā, ir atbildīgs arī par darbībām, ko veikuši citi uzņēmumi saistībā ar šo pārkāpumu, par visu pārkāpumā piedalīšanās laiku (skat. iepriekš 222. punktā minēto spriedumu lietā *BST*/Komisija, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

395 Tādējādi uzņēmumu var saukt pie atbildības par vispārējo aizliegto vienošanos, pat ja ir pierādīts, ka tas ir tieši piedalījies tikai vienā vai dažos to veidojošajos elementos, jo, pirmkārt, tas zināja vai tam noteikti bija jāzina, ka vienošanās, kuras dalībnieks tas

bija, bija kopējā plāna daļa, un, otrkārt, ka šajā kopējā plānā ietilpa visi aizliegto vienošanos veidojošie elementi (iepriekš 91. punktā minētais Vispārējās tiesas spriedums lietā "PVC II", 773. punkts; iepriekš 130. punktā minētais spriedums lietā *HFB* u.c./ Komisija, 231. punkts, un 2010. gada 19. maija spriedums lietā T-19/05 *Boliden* u.c./ Komisija, Krājums, II-1843. lpp., 61. punkts).

396 Šādos apstākļos ir jāsecina, ka *Transcatab* nav sniegusi pierādījumus par Komisijai vēl nezināmiem faktiem, kuriem būtu tieša ietekme uz iespējamās aizliegtās vienošanās smagumu vai ilgumu, kas attaisnotu daļēja atbrīvojuma piešķiršanu, kā tas paredzēts paziņojuma par sadarbību 23. punkta pēdējā daļā. Tādējādi *Transcatab* nevar apgalvot, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā un ka tā nav uzskatāma par atbildīgu par visu pārkāpumu kopumā.

397 Līdz ar to ir jānoraida visi prasījumi par apstrīdētā lēmuma daļēju atcelšanu. Attiecībā uz prasījumiem par apstrīdētā lēmuma grozīšanu Vispārējā tiesa uzskata, ka, tā kā šajā gadījumā neviens apstāklis nav tāds, kas pamatotu naudas soda samazinājumu, tad nav pamata apmierināt šo lūgumu. No visa iepriekš minētā izriet, ka prasība ir jānoraida kopumā.

6. *Par Komisijas pretprasību*

*Lietas dalībnieku argumenti*

398 Komisija apgalvo, ka *Transcatab* ir apstrīdējusi faktus, īpaši aizliegtās vienošanās ilgumu, kurus Komisija bija konstatējusi apstrīdētajā lēmumā. Trešā pamata pirmajā daļā apgalvojot, ka kopš 1999. gada darbības notika vienīgi saskaņā ar starpuzņēmumu

nolīgumiem (skat. iepriekš 227. un 228. punktu), *Transcatab* ne tikai esot apstrīdējusi Komisijas faktu interpretāciju, bet arī apšaubījusi faktus, kurus pati iepriekš bija atzinusi). *Transcatab* apstrīdētais aizliegtās vienošanās ilgums, kas bija būtiska faktisko apstākļu daļa, padarīja daļēji nepamatotu Komisijas piešķirto 30 % samazinājumu. Tādēļ Komisija lūdza Vispārējai tiesai mainīt *Transcatab* naudas soda samazinājumu no 30 % uz 25 % un, īstenojot savu neierobežoto kompetenci, noteikt naudas sodu EUR 15 miljonu apmērā.

399 *Transcatab* iebilst pret Komisijas pretprasību.

*Vispārējās tiesas vērtējums*

400 No apstrīdētā lēmuma izriet, ka apstāklis, ka *Transcatab* nebija "apstrīdējusi faktus, uz kuriem Komisija bija balstījusies paziņojumā par iebildumiem", bija viens no apsvērumiem, pamatojoties uz kuriem Komisija tai piešķīra naudas soda samazinājumu par 30 % (skat. apstrīdētā lēmuma 498. un 499. apsvērumu).

401 Tomēr no *Transcatab* atbildes uz paziņojumu par iebildumiem izriet, ka, lai arī tā nebija skaidri atbildējusi uz Komisijas iebildumiem par pārkāpuma ilgumu, tomēr bija apgalvojusi, ka, tā kā kopš 1999. gada pārstrādātāji rīkojās saskaņā ar Likumu Nr. 88/88, sākot ar šo gadu tos nevar vainot rīcībā, kas vērsta pret konkurenci.

402 Tādējādi, pat ja šis arguments ir pretrunā atsevišķiem apgalvojumiem, kas izteikti administratīvā procesa laikā, un tam, ka nav apstrīdēti atsevišķi Komisijas analīzes aspekti, tas nekādā veidā nemazina konstatējumu, ka arguments, kas iekļauts trešā pamata pirmajā daļā, jau ir ticis izvirzīts administratīvā procesa laikā. Tad, kad Komisija piešķīra samazinājumu *Transcatab*, tā jau zināja šo argumentu, tādēļ tas neapstrīd faktu esamību, kas varētu apšaubīt saskaņā ar paziņojumu par sadarbību apstrīdētajā lēmumā piešķirto samazinājumu.

403 Tādēļ Komisijas pretprasība ir jānoraida.

404 Ņemot vērā iepriekš minēto, prasība ir jānoraida kopumā, tāpat kā Komisijas iesniegtā pretprasība.

**Par tiesāšanās izdevumiem**

405 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tomēr atbilstoši minētā Reglamenta 87. panta 3. punkta pirmajai daļai Vispārējā tiesa var sadalīt tiesāšanās izdevumus vai nolemt, ka katrs lietas dalībnieks sedz pats savus tiesāšanās izdevumus, ja spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs vai ja pastāv izņēmuma apstākļi.

406 Šajā lietā *Transcatab* spriedums ir nelabvēlīgs, bet Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs saistībā ar tās pretprasību. Tā kā Komisija naudas soda palielinājumu pieprasīja tikai pakārtoti, ir jākonstatē, ka tieši prasītāja ir tā, kurai spriedums ir nelabvēlīgs. Šajos apstākļos ir jālemj, ka prasītāja sedz pati savus tiesāšanās izdevumus un atlīdzina 90 % no Komisijas tiesāšanās izdevumiem, bet Komisija sedz 10 % no saviem tiesāšanās izdevumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta)

nospriež:

**1) prasību noraidīt;**

**2) Eiropas Komisijas iesniegto pretprasību noraidīt;**

**3) *Transcatab SpA* sedz savus tiesāšanās izdevumus un atlīdzina 90 % no tiesāšanās izdevumiem, kas radušies Komisijai;**

**4) Komisijai sedz 10 % no saviem tiesāšanās izdevumiem.**

Azizi Cremona Frimodt Nielsen

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2011. gada 5. oktobrī.

# Satura rādītājs

Tiesvedības priekšvēsture ..... II - 6848

1. Administratīvais process ..... II - 6849

2. Apstrīdētais lēmums ..... II - 6851

Apstrīdētā lēmuma adresāti ..... II - 6852

Naudas soda apmēra noteikšana ..... II - 6856

Naudas sodu sākumsummas noteikšana ..... II - 6856

Naudas soda pamatsummas noteikšana ..... II - 6859

Atbildību mīkstinoši apstākļi ..... II - 6860

Paziņojuma par sadarbību piemērošana ..... II - 6863

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi ..... II - 6866

Juridiskais pamatojums ..... II - 6868

1. Par pirmo pamatu saistībā ar *Transcatab* mātessabiedrības vainojamību pārkāpumā ..... II - 6869

Par pirmā pamata pirmo daļu saistībā ar nepareizu judikatūras izpratni, iesniegto pierādījumu noliegšanu un tiesību uz aizstāvību pārkāpumu ..... II - 6869

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6869

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6871

— Par to, ka nav ievēroti noteikumi, kas regulē mātessabiedrības vainojamību par meitassabiedrības darbībām ..... II - 6871

— Par to, ka nav ņemti vērā pierādījumi, kas iesniegti, lai atspēkotu prezumpciju ..... II - 6876

— Par tiesību uz aizstāvību pārkāpumu ..... II - 6880

Par pirmā pamata otro daļu par Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta pārkāpumu II - 6883

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6883

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6884

2. Par otro pamatu par naudas soda sākumsummas noteikšanu ..... II - 6886

Par otrā pamata pirmo daļu par pārkāpuma smagumu ..... II - 6886

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6891

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6893

— Par pārkāpuma kvalificēšanu par sevišķi smagu ..... II - 6894

— Par pārkāpuma konkrēto ietekmi uz tirgu ..... II - 6895

— Par tirgus ģeogrāfisko izplatību ..... II - 6899

— Par pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu ..... II - 6900

— Par tiesību uz aizstāvību pārkāpumiem ..... II - 6902

Par otrā pamata otro daļu par samērīguma principa, vienlīdzīgas attieksmes principa un tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu, nosakot naudas soda pamatsummu ..... II - 6903

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6903

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6904

— Par samērīguma principa pārkāpumu ..... II - 6904

— Par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu ..... II - 6909

— Par tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu ..... II - 6910

Par otrā pamata trešo daļu par samērīguma principa pārkāpumu, ņemot vērā sankcijas preventīvo iedarbību un *Transcatab* finanšu situāciju ..... II - 6912

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6912

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6913

3. Par trešo pamatu par naudas soda pamatsummas noteikšanu ..... II - 6916

Par trešā pamata pirmo daļu par kļūdainu naudas soda apmēra palielināšanu pārkāpuma ilguma dēļ ..... II - 6916

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6918

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6918

— Par naudas soda palielinājumu nolīguma ilguma dēļ ..... II - 6918

— Par to, ka patērētājiem netika nodarīts kaitējums ..... II - 6923

Par trešā pamata otro daļu par *ne bis in idem* principa pārkāpumu un pamatojuma nesniegšanu ..... II - 6924

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6924

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6925

Par trešā pamata trešo daļu saistībā ar vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu II - 6927

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6927

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6928

4. Par ceturto pamatu par noteiktiem atbildību mīkstinošiem apstākļiem ..... II - 6930

Par ceturtā pamata pirmo daļu par atbildību mīkstinošo apstākli saistībā ar to, ka aizliegtā vienošanās netika īstenota ..... II - 6930

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6930

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6930

Par ceturtā pamata otro daļu par atbildību mīkstinošo apstākli saistībā ar to, ka strīdīgās darbības tikušas pārtrauktas pirms Komisijas iejaukšanās ..... II - 6932

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6932

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6933

Par ceturtā pamata trešo daļu par atbildību mīkstinošu apstākli saistībā ar to, ka pastāv saprātīgas šaubas par strīdīgās rīcības pārkāpjošo raksturu ..... II - 6936

Par to, ka pastāv saprātīgas šaubas par strīdīgās rīcības pārkāpjošo raksturu .. II - 6937

— Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6937

— Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6938

Par atšķirīgu attieksmi, salīdzinot ar lietu Jēltabaka — Spānija ..... II - 6942

— Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6942

— Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6943

Par ceturtā pamata ceturto daļu par atbildību mīkstinošo apstākli saistībā ar *Transcatab* patieso sadarbību procesa laikā ..... II - 6945

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6945

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6946

Par ceturtā pamata piekto daļu par atbildību mīkstinošo apstākli saistībā ar to, ka brīdī, kad Komisija uzsāka pārbaudes, jēltabakas tirgū nepastāvēja precedents ..... II - 6950

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6950

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6950

Par ceturtā pamata sesto daļu par Itālijas jēltabakas tirgus sociālekonomisko raksturojumu un par šīs nozares krīzi ..... II - 6952

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6952

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6953

5. Par piekto pamatu attiecībā uz paziņojuma par sadarbību piemērošanu ..... II - 6955

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6955

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6956

Par to, ka sabiedrība ir kvalificējama kā pirmā sabiedrība, kura var saņemt naudas soda samazinājumu ..... II - 6956

Par paziņojuma par sadarbību 23. punkta pēdējo daļu ..... II - 6959

6. Par Komisijas pretprasību ..... II - 6966

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 6966

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 6967

Par tiesāšanās izdevumiem ..... II - 6968